

Europeiska unionens officiella tidning

C 15

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtiofjärde årgången

18 januari 2011

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

RESOLUTIONER

Regionkommittén

86:e plenarsessionen den 5 och 6 oktober 2010

2011/C 15/01

Resolution om "Klimattoppmötet i Cancún. ReK:s bidrag till den 16:e partskonferensen om Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC COP 16) 29 november–10 december 2010"

1

YTTRANDEN

Regionkommittén

86:e plenarsessionen den 5 och 6 oktober 2010

2011/C 15/02

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheters roll i den framtida miljöpolitiken"

4

2011/C 15/03

Yttrande från Regionkommittén om "Sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin"

10

2011/C 15/04

Yttrande från Regionkommittén om "Bortom BNP – att mäta framsteg i en föränderlig värld"

17

SV

Pris:
4 EUR

(forts. på nästa sida)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (forts.)	Sida
2011/C 15/05	Yttrande från Regionkommittén om "Främjande av privata och offentliga investeringar i syfte att bidra till en ekonomisk återhämtning och långsiktig strukturanpassning: utveckling av offentlig-privata partnerskap"	23
2011/C 15/06	Yttrande från Regionkommittén om "En strategi för området runt Nordsjön och Engelska kanalen"	26
2011/C 15/07	Yttrande från Regionkommittén om "En digital agenda för Europa"	34
2011/C 15/08	Yttrande från Regionkommittén om "Att bekämpa hemlöshet"	41
2011/C 15/09	Yttrande från Regionkommittén om "Genomförande av den europeiska grannskapspolitiken, i synnerhet det östliga partnerskapet: modernisering, reformer och administrativ kapacitet inom lokala och regionala myndigheter i Republiken Moldavien"	46
2011/C 15/10	Yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheter i Georgien och utvecklingen av samarbetet mellan EU och Georgien"	51

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

86:E PLENARSESSIONEN DEN 5 OCH 6 OKTOBER 2010

Resolution om "Klimattoppmötet i Cancún. ReK:s bidrag till den 16:e partskonferensen om Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC COP 16) 29 november–10 december 2010"

(2011/C 15/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Det akuta behovet av att EU åstadkommer ytterligare framsteg när det gäller den globala klimatförändringsagendan

1. Regionkommittén påminner om sitt åtagande i den resolution om **klimattoppmötet i Köpenhamn** som antogs vid ReK:s plenarsession i juni 2009.

2. Kommittén upprepar sitt fulla stöd för en **internationell överenskommelse om klimatförändringarna** som syftar till att senast 2012 begränsa den globala uppvärmningen till högst 2 grader Celsius.

3. ReK beklagar att man trots den **globala uppmärksamheten på klimatförändringarna** och miljöfrågorna inför toppmötet i Köpenhamn inte lyckades sluta ett avtal som kunde leva upp till de högt ställda förväntningar som fanns hos en bred krets av viktiga klimatpolitiska aktörer i hela EU, inbegripet lokala och regionala myndigheter.

4. Kommittén stöder kommissionens arbete för ett **internationellt bindande avtal om en minskning av växthusgasutsläpp**, och uppmanar EU att kraftfullt agera gemensamt vid UNFCCC COP 16 i Cancún och inta en ledande roll i de internationella förhandlingarna om klimatförändringarna i linje med Lissabonfördragets anda och innehåll.

5. ReK erkänner att EU:s klimatförändringsmål endast kan uppnås om, å ena sidan, de framtida **utsläppsminskningarna fördelas rättvist** över alla stater med vederbörlig hänsyn tagen till länders och regioners skilda förmåga och utgångsläge, och

om, å andra sidan, en bred enighet uppnås om kraftfulla åtgärder som utgår från gemensamma normer för regelbunden övervakning och rapportering och kontroll.

6. Kommittén anser att EU måste göra större framsteg i bekämpningen av klimatförändringarna, fortsätta **arbetet med ambitiösa mål** och i detta sammanhang stödja och också kommunicera de framgångar som görs vid genomförandet, och uppmanar rådet och kommissionen att anpassa och stärka sin strategi för en klimatpolitik för EU för det fall att inget internationellt avtal uppnås.

7. Kommittén hoppas särskilt att ett man kan sluta ett **avtal om nödvändig struktur** för behandling av frågor som anpassning, finansiering, minskning av utsläppen från avskogning, minskning av internationella lufttransporter och transporter till havs, införande av nya mekanismer för koldioxidmarknaderna samt stöd till de mest berörda utvecklingsländerna och de minst utvecklade länderna.

De lokala och regionala myndigheternas nyckelroll

8. Regionkommittén upprepar på nytt sitt orubbliga **åtagande när det gäller EU:s 20-20-20-mål** och uppmanar alla styresnivåer under den nationella att göra ansträngningar i kampen mot klimatförändringarna, öka allmänhetens medvetenhet, mobilisera politiskt stöd hos allmänheten, företagsinvesteringar och finansieringskällor samt förmå producenter och konsumenter att ändra sitt beteende för att skapa bättre resurseffektivitet och en mer klimativänlig ekonomi.

9. Kommittén betonar att en **"Territoriell pakt"** för lokala och regionala myndigheter om Europa 2020-strategin", som ReK föreslagit, skulle kunna bli ett mycket viktigt verktyg i kampen mot klimatförändringarna, eftersom målen för "Ett resurseffektivt Europa" endast kan uppnås på ett effektivt sätt genom ett nära partnerskap mellan EU-nivån, de nationella regeringarna och de lokala och regionala myndigheterna som grundas på subsidiaritetsprincipen.

10. Kommittén är beredd att höja **målet till 30 %** under förutsättning att vissa villkor uppfylls.

11. ReK konstaterar att kommissionen har analyserat möjligheterna att minska utsläppen av växthusgaser med **mer än 20 %**. Kommittén beklagar att kommissionen på grundval av denna analys anser att de nuvarande förhållandena omöjliggör en ensidig höjning av EU:s minskningsmål till 30 % och att kommissionen för närvarande inte arbetar med ytterligare politiska initiativ på detta område.

12. Regionkommittén betonar ansträngningarna från städer och regioner i hela Europa som antagit lokala och regionala strategier för klimatförändring och energi med specifika mål om begränsning av klimatförändringarna och som har anslutit sig till **borgmästarförsamlingen** i syfte att minska koldioxidutsläppen med minst 20 % senast 2020.

13. Kommittén uppmanar rådet och kommissionen att **låta ReK delta i den process** som ska leda fram till UNFCCC COP 16 i Cancún, så att de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna erkänns fullt ut.

Sektorsövergripande integrering av klimatförändringsfrågan och en koldioxidsnål ekonomi

14. ReK anser att anpassningen till och begränsningen av klimatförändringarna måste **integreras** i EU:s alla befintliga politiska ramar som ett uttryckligt mål, och detta omfattar jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitiken, politik som syftar till att undvika avskogning, politik för transporter, biologisk mångfald, vatten och avfallshantering samt stödprogram på sådana områden som EU:s sammanhållningspolitik, industri- och jordbrukspolitik samt EU:s politik för utvecklingssamarbete.

15. Kommittén uppmanar kommissionen att infria löftena om ett omfattande **paket om transporter och klimatförändringar** och erinrar om att åtgärden att integrera luft- och sjöfarten i ett internationellt system för handel med utsläppsrätter är ett viktigt steg på vägen mot minskade koldioxidutsläpp. Regionkommittén anser att man i samband med paketet bör beakta öarnas och de yttersta randområdenas speciella situation, nämligen deras stora beroende av flyg- och sjötransporter, och sträva efter balans mellan en minskning av koldioxidutsläppen och de enorma kostnader som det innebär om man antar åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna i dessa områden.

16. Regionkommittén anser att EU, på grundval av Europa 2020-strategin för hållbar ekonomisk tillväxt ("**Green New Deal**") som syftar till att göra EU till världens mest klimatvänliga region, måste vidta konkreta åtgärder som banar väg för EU:s övergång till ett **koldioxidsnålt ekonomiskt system**.

17. ReK anser att EU:s energipolitik bör vara en avgörande stimulans för **koldioxidsnål innovation och energieffektivitet** och därmed säkerställa att innovation och energieffektivitet och tidig användning av ny teknik stärker europeiska företags ledande roll i nyckelsektorer inom den gröna ekonomin.

18. **Ytterligare investeringar** på bred front inom exempelvis industri-, transport- och byggsektorerna, samt fler byggnader för den offentliga sektorn och det privata näringslivet, kommer att behövas om man ska lyckas göra energibesparingar som motsvarar EU:s 20-20-20-mål.

19. Regionkommittén anser att en skatt på koldioxid eller olika sätt att direkt beskatta utsläpp kan vara ett användbart verktyg både för att skapa incitament för minskad energianvändning och för renare energianvändning, samt för att ta fram de ekonomiska resurser som behövs för att göra de förändringar som krävs i kampen mot klimatförändringarna.

20. Kommittén föreslår därför att **nya instrument** skapas som prioriterade åtgärder inom strukturfonderna eller som en separat energiinvestingsfond.

21. Kommittén är övertygad om att omvandlingen till ett koldioxidsnålt ekonomiskt system måste ske på ett **socialt ansvarsfullt och ekonomiskt livskraftigt** sätt genom att man bevarar och eventuellt ändrar inriktningen på de arbetstillfällen som redan finns, parallellt med de nya "gröna" arbetstillfällen som förväntas skapas.

22. ReK rekommenderar att man upprättar **strategiska offentliga-privata partnerskap** som allianser mellan små och medelstora företag och lokala och regionala myndigheter i syfte att ytterligare utveckla och använda teknik för låga koldioxidutsläpp. Kommittén uppmanar regioner och städer att sluta lokala pakter för klimatåtgärder mellan offentliga och privata partner och att utarbeta konkreta åtgärder mot klimatförändringar för att nå 20-20-20-målet.

Att bygga upp ett globalt EU-ledarskap på klimatområdet: flernivåstyre och budgetbefogenheter till de lokala och regionala myndigheterna

23. Kommittén understryker att effektiva EU-åtgärder mot klimatförändringarna kräver **samordning av insatser** mellan myndigheter på lokal, regional, nationell, europeisk och global nivå.

24. Regionkommittén framhåller vikten av att de lokala och regionala myndigheternas roll beaktas i kampen mot klimatförändringen. I linje med detta, och med utgångspunkt i subsidiaritetsprincipen, understryker vi hur viktigt det är att hänsyn tas till dessa styresnivåer eftersom vi anser att deras befogenheter att utforma strategier för begränsning och anpassning och andra aktiviteter på lokal och regional nivå är av central betydelse i kampen mot klimatförändringen.

25. Kommittén konstaterar att städerna, eftersom **stadsområden** står för 75 % av koldioxidutsläppen, befinner sig i främsta linjen i kampen mot klimatförändringarna, och påpekar att misslyckandet med att komma överens om bindande mål för minskning av växthusgasutsläppen i Köpenhamn ställer de lokala och regionala myndigheterna inför ett särskilt tungt ansvar för att vidta beslutsamma och skyndsamma åtgärder när det gäller begränsning av och anpassning till klimatförändringarna. **Borgmästarförsamlingen** är ett viktigt steg i rätt riktning.

26. Kommittén betonar att EU:s vision om **synergi mellan grön ekonomi och klimatförändringspolitiken** skulle kunna vara en källa till inspiration för resten av världen om de lokala och regionala myndigheternas potential till fulla erkändes och stärktes.

27. Kommittén understryker att en sådan vision bör omfatta ett **integrerat, innovativt spektrum av åtgärder** på transport-, bygg- och kraftproduktionsområdet. Detta utgör en ny industriell revolution som involverar de enskilda hushållen i energiproduktionen.

28. ReK uppmanar kommissionen och rådet att återta ett **långsiktigt och trovärdigt EU-ledarskap** i den globala klimatpolitiska processen genom att utveckla och stärka lokala, subnationella, nationella eller regionala färdigheter, förmågor och institutioner och uppmanar kommissionen att främja denna strategi i sina förbindelser med globala partner.

29. Kommittén har stor tilltro till att de lokala och regionala myndigheterna i Europa har potential att bidra till EU:s globala ledarskap genom att fungera som föredöme för andra och ser därför fram emot att arbeta inom ramen för det nya **samförståndsavtalet med den amerikanska borgmästarkonferensen** för att säkerställa att europeiska och amerikanska kommunerna uppnår konkreta resultat i fråga om begränsning av och anpassning till klimatförändringarna.

30. Kommittén rekommenderar starkt att det anordnas **kurser** för de lokala och regionala myndigheterna om hur man hanterar klimatförändringarna på gräsrotsnivå och **informationskampanjer** om klimatförändringar för allmänheten.

31. Kommittén rekommenderar att särskild vikt läggs vid att integrera klimatförändringsfrågan i **budgeten på alla myndighetsnivåer**, och för att uppnå detta vill ReK framhålla följande:

- a) De lokala och regionala myndigheterna måste så snabbt som möjligt få **lämpliga europeiska verktyg** som kan stödja lokala och regionala insatser för att motverka klimatförändringarna. De nationella ramvillkoren för finansiering bör anpassas, och tillgång till lån från Europeiska investeringsbanken bör underlättas.
- b) Den senaste finanskrisen sätter ytterligare press på de kommunala budgetarna. Nyttan av korrekt utformade **subventioner och incitament** för att de lokala och regionala myndigheterna ska främja energieffektivitet, hållbar energipolitik och projekt för förnybar energi bör understrykas. ReK anser att programmet **Intelligent energi för Europa** bör stärkas samtidigt som det i högre grad bör skraddarsys för att kunna möta de lokala och regionala myndigheternas ständigt skiftande behov.
- c) I samband med **översynen av EU:s budget** bör klimatutmaningarna göras till en **övergripande prioritering** inom ramen för befintliga finansieringsprogram som strukturfonderna, den gemensamma jordbrukspolitiken och ramprogrammen för forskning och teknisk utveckling.

d) En betydande del av **intäkterna** från det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter borde öronmärkas för de lokala och regionala myndigheterna, så att man på plats kan genomföra klimatskydds- och klimatanpassningsåtgärder i praktiken. ReK föreslår dessutom att **finansmedel** från den internationella koldioxidmarknaden också borde användas för projekt i utvecklingsländer.

e) **EU:s strukturfonder** spelar en viktig när det gäller minska skillnaderna och ge alla regioner möjlighet att dra nytta av forskning, innovation och smarta investeringar för att komma tillrätta med strukturella effektivitetsproblem.

Lokala och regionala myndigheter kräver globalt samarbete och partnerskap om klimatförändringsagendan

32. Regionkommittén anser att man bör stödja och utveckla medlemsstaternas **partnerskapsaktiviteter** med lokala och regionala myndigheter i utvecklingsländerna och tillväxtekonomierna. I detta sammanhang bör man se till de europeiska lokala och regionala myndigheterna drar nytta av vad som uppnåtts inom **decentraliserat samarbete** och utvidgar detta till ett samarbete med subnationella myndigheter i tredje världen om att öka medvetenheten, utbyta bästa praxis, överföra teknik och säkerställa att de finansiella åtagandena från Köpenhamn investeras effektivt.

33. Kommittén anser att det krävs **större konvergens** på internationell och nationell nivå i ansträngningarna för att ta itu med klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald på ett sätt som ger ömsesidig förstärkning och för att optimera möjligheterna för de globala processer som pågår inom ramen för de internationella konventionerna.

34. ReK uppmanar EU att stödja en ökad användning av ekosystembaserade strategier inom ramen för **UNFCCC-finansieringen**, inbegripet FN:s program för minskade utsläpp från avskogning och markförstörelse (REDD/REDD+), och att arbeta för att utvidga detta program till att inte enbart omfatta **skogar** utan också andra ekosystem som **våtmarker**.

35. Kommittén upprepar sitt åtagande att nå ett **internationellt bindande avtal** och framhåller att de nationella regeringarna endast kommer att kunna uppfylla sina mål med **de lokala och regionala myndigheternas aktiva medverkan**.

36. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att **lägga fram denna resolution** för Europeiska rådets ordförande, det belgiska ordförandeskapet för EU, Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt för UNFCCC.

Bryssel den 6 oktober 2010

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

86:E PLENARSESSIONEN DEN 5 OCH 6 OKTOBER 2010

Förberedande yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheters roll i den framtida miljöpolitiken"

(2011/C 15/02)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna måste spela en viktigare roll i utformningen av EU:s miljöpolitik eftersom man härigenom säkerställer ett bättre genomförande och större ansvarstagande. Innovativa metoder för flernivåstyre som utgår från befintliga forum och nätverk främjar ett proaktivt engagemang från de lokala och regionala myndigheternas sida. Borgmästarförsamlingen kan ses som en referenspunkt i detta sammanhang och konceptet skulle kunna införas på andra viktiga miljöpolitiskaområden i EU.
- Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att undersöka möjligheterna att årligen anordna ett forum för att diskutera regionala och lokala problem och lösningar när det gäller tillämpningen av EU:s miljölagstiftning och uppmanar Europaparlamentet att låta ReK medverka i diskussionerna med Europeiska kommissionen om genomförandet av EU:s miljölagstiftning.
- Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att se till att den inhemska befogenhetsfördelningen respekteras och att lämpliga förfaranden finns för samråd, exempelvis inrättande av arbetsgrupper för specifika ärenden med deltagande av sakkunniga och tjänstemän med ansvar för genomförandet från nationell förvaltning, regioner och sammanslutningar av lokala myndigheter som ska samarbeta under hela den politiska beslutsprocessen.
- Regionkommittén stöder en allmän och bindande ram för miljöinspektioner. Inspektionernas form och innehåll bör dock fortsatt regleras nationellt och utvecklas regionalt och lokalt utifrån mål som fastställts av EU samt på lägre nivåer.
- Vi betonar att ett sjunde miljöhandlingsprogram skulle stärka strategin för hållbar utveckling och utgöra en viktig grundval för den nya Europa 2020-strategin. Handlingsprogrammet är viktigt för att tydliggöra effekterna på miljöpolitiken. Det bör innehålla klara mål och tidsgränser samt en gemensam temainriktad strategi för markskydd inklusive målet att anta ett ramdirektiv för markskydd.

Föredragande:	Paula Baker (UK–ALDE), fullmäktigeledamot i Basingstoke and Deane Council
Referensdokument:	Remiss från det spanska ordförandeskapet

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

A. Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén ser positivt på att kommittén involverats i arbetet med "Bättre miljöpolitiska verktyg" och med det sjunde handlingsprogrammet för miljön, eftersom de lokala och regionala myndigheterna har en central roll när det gäller att genomföra miljöpolitiken och uppnå konkreta resultat.

2. Vi välkomnar det utmärkta miljöarbete som många lokala och regionala myndigheter redan har genomfört, och vill uppmuntra dem att gå vidare i detta arbete.

3. Vi konstaterar att en effektiv tillämpning utgör en svårighet. År 2008 var 23,5 % (481) av samtliga brott mot EU-lagstiftningen relaterade till miljön ⁽¹⁾, vilket visar på fortsatta skador på miljön och på en snedvridning av konkurrensen.

4. Syftet med detta yttrande är att lyfta fram de möjligheter som finns att öka miljöskyddets effektivitet på alla styresnivåer och i alla skeden av utarbetandet av politiken.

B. Förbättrad samordning och styrning

5. Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna måste spela en viktigare roll i utformningen av EU:s miljöpolitik. Dessa myndigheters medverkan säkerställer ett bättre genomförande och större ansvarstagande. ReK:s koncept "flernivåstyre" bör användas inom EU:s miljöpolitik, och det förberedande arbetet med trepartsavtal mellan EU-nivån och de nationella, regionala och lokala nivåerna bör vidareutvecklas ⁽²⁾. Detta skulle möjliggöra en genuin ansvarsfördelning mellan de olika styresnivåerna i syfte att uppnå de mål man enats om.

6. I stället för att endast låta medlemsstaterna genomföra EU-lagstiftningen skulle innovativa metoder för flernivåstyre, inklusive användningen av redan befintliga nätverk och plattformar, främja ett proaktivt engagemang från de lokala och regionala myndigheternas sida. I Europas regioner och städer finns många exempel på åtgärder som vidtagits av den lokala nivån när medlemsstaterna inte agerat, t.ex. den lokala Agenda 21, som har sitt ursprung i världstoppmötet 1992. Borgmästarförsamlingen kan ses som en referenspunkt i detta sammanhang, ur ett integrerat perspektiv med en sektorsövergripande samordning.

7. Vi vill uppmana Europeiska kommissionen att utreda om detta koncept skulle kunna användas på andra viktiga miljöpolitiska områden i EU, t.ex. biologisk mångfald, avfall och vatten-, buller- och luftföroreningar samt markanvändning.

8. Det är beklagligt att EU:s miljölagstiftning, trots att de regionala och lokala myndigheterna har tydliga uppgifter när det gäller miljöskydd ⁽³⁾, vänder sig till medlemsstaterna och kräver att det utnämns en "behörig myndighet" (och sällan "myndigheter"). Samarbete nämns endast undantagsvis.

9. Vi beklagar att Europeiska kommissionen i sina planer för förbättrat genomförande av EU:s miljölagstiftning inte i högre grad lägger tonvikten på insatser för att stödja goda styrelseformer på lokal och regional nivå ⁽⁴⁾.

10. Artikel 11 i Lissabonfördraget innebär ett krav på mer omfattande dialog och samråd mellan EU-institutionerna. De lokala och regionala myndigheterna anser att denna nya bestämmelse ger möjlighet att utveckla den roll de spelar i utformningen av EU:s politik. Subsidiaritetsprincipen utvidgas desutom till att omfatta de regionala och lokala nivåerna, och i artikel 5 i subsidiaritetsprotokollet anges att utkast till lagstiftningsakter bör innehålla en bedömning av förslagens finansiella konsekvenser och dess konsekvenser för de bestämmelser som medlemsstaterna ska genomföra, inbegripet den regionala lagstiftningen.

11. Vi anser att Europeiska kommissionens konsekvensanalys bör utvidgas till att omfatta den lokala och regionala nivån och att en territoriell konsekvensbedömning som allmän regel ska göras.

12. Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att göra tilllägg till och ändringar av lagstiftningsförslag som har långtgående konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna, efter en konsekvensbedömning som ligger i linje med den för det ursprungliga förslaget genomförda bedömningen.

13. För att miljölagstiftningen ska kunna genomföras krävs det ofta ett betydande administrativt och finansiellt åtagande, kompetens vad avser innehåll och teknik samt politisk vilja. En kartläggning av konsekvenserna för de lokala och regionala institutionella strukturerna kan bidra till att motivera mer omfattande ekonomiska incitament och det europeiska och nationella stöd som krävs.

⁽¹⁾ KOM(2009) 304 slutlig; Europeiska kommissionens webbplats "Statistics on environmental infringements".

⁽²⁾ CdR 89/2009 fin, KOM(2002) 709 slutlig.

⁽³⁾ Studie från Brysselregionens miljöbyrå (IBGE) 2010, "The Regional Dimension in EU Environmental Regulations and Directives", <http://www.eapdebate.org/files/study-regionaldimension.pdf>.

⁽⁴⁾ KOM(2008) 773, s. 4.

14. Det är ytterst viktigt att Europeiska kommissionen har tillgång till gemenskapsverktyg för att kunna förse de lokala och regionala institutionerna med tillräckliga resurser för att kunna uppfylla de fastställda målen.

15. Vi hävdar att bättre kommunikation krävs på alla styrelsenivåer under samtliga etapper i utformningen av politiken, inbegripet investeringar i informationssystem och internetverktyg som gör det lätt för allmänheten och de offentliga institutionerna att ta del av miljöinformationen. Den börda som rapporteringsskyldigheten innebär för de lokala och regionala myndigheterna kan minskas genom informations- och kommunikationsteknik, utan att detta påverkar lagstiftningens effekter.

16. Vi förordar att de nationella miljöministerierna inrättar vertikala arbetsgrupper för specifika ärenden med deltagande av sakkunniga från nationell förvaltning, regioner och sammanslutningar av lokala myndigheter som ska samarbeta under hela den politiska beslutsprocessen.

17. Vi skulle gärna se att EU-programmet Life+ ges stort stöd i alla Europas regioner för att främja innovativa lokala insatser och att det inslag i programmet som rör "miljöpolitik och miljöstyrning" får större genomslag och ökad synlighet.

18. Vi välkomnar Europeiska kommissionens förslag att inrätta permanenta genomförandenät med deltagande av personal från kommissionen och medlemsstaternas kontaktinstanser⁽⁵⁾. Medlemsstaternas kontaktinstanser bör stödjas av nationella arbetsgrupper för genomförandet med deltagande av tjänstemän från lokal och regional nivå.

19. Rådet bör utan ytterligare fördröjning följa upp förslaget till direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, som Europaparlamentet godkände 2004. Detta direktiv innebär ett fullständigt genomförande av Århuskonventionen och bidrar till ett bättre och mer konsekvent genomförande av miljöpolitiken.

20. Vi efterlyser kunskapsutbyte mellan de rättssystem som handlägger brott mot och bristande efterlevnad av EU:s miljölagstiftning.

21. Vi stöder Europaparlamentets krav på en allmän och bindande ram för miljöinspektioner, inrättande av en miljötillsynsstyrka inom EU och ett förstärkt EU-nätverk för genomförande och upprätthållande av miljölagstiftningen (Impel)⁽⁶⁾. Ett bindande instrument för inspektioner kan bidra till att minska illojal konkurrens mellan EU:s regioner och städer som härrör från skillnader i inspektionssystemen, och kan också säkerställa standardiserade rättsliga åtgärder. Inspektionernas

form och innehåll bör dock fortsatt regleras nationellt och utvecklas regionalt och lokalt utifrån mål som fastställts av EU samt på lägre nivåer.

22. Vi upprepar vår rekommendation om att utvidga Impelnätverket till de lokala och regionala nivåerna i samtliga medlemsstater, bl.a. genom uppbyggnad av starka nationella Impelnätverk som kan ge stor spridning åt resultaten av Impels verksamhet⁽⁷⁾.

C. Effektivare kopplingar mellan olika slags politik

23. Regionkommittén välkomnar det samarbete som GD Regionalpolitik och GD Miljö haft på senare tid för att säkerställa att GD Regionalpolitik i sin verksamhet fullt ut respekterar miljökraven, och vi anser att ett sådant samarbete behövs mellan alla olika avdelningar. Den övergripande dagordning som anges i Europa 2020-strategin är välkommen, men den behöver ges en kraftfull territoriell dimension.

24. Vi framhåller att samstämmighet mellan olika slags politik och miljöpåverkan måste beaktas i samband med översynen av EU:s budget efter 2013 och vid finansiering av sammanhållnings- och jordbrukspolitiken.

25. Vi betonar att det föreligger oavsiktliga motsägelser mellan olika delar av miljölagstiftningen. Minimeringen av avfallsmängderna bör exempelvis regleras i både avfallsdirektivet och produktdirektivet. En förenkling som innebär tydlig, otvetydig och resultatriktad lagstiftning kommer att göra reglerna mer målinriktade och lättare att acceptera och tillämpa.

26. Europeiska kommissionen bör höra de lokala och regionala myndigheterna i samband med utformning eller översyn av EU-lagstiftningen. Deras värdefulla erfarenheter kan bidra till att man tidigt upptäcker bristande samstämmighet med annan politik eller negativa konsekvenser av olika slag, samt till att lagstiftningens effektivitet ökar.

27. Vi efterlyser en mildring av de regler som rör snedvridning av marknaden, i de fall dessa utgör ett hinder för en miljöanpassad offentlig upphandling.

28. Vi understryker att lagstiftning som rör föroreningskällan är avgörande för att uppnå miljömålen och säkra konsekvens i de krav som ställs på de lokala och regionala myndigheterna. De lokala och regionala myndigheterna kan t.ex. inte påverka utsläppsnormer för fordon men är skyldiga att uppfylla EU:s luftkvalitetsmål.

29. Vi menar att man bör använda marknadsbaserade instrument som återspeglar hela kostnaden för en vara eller tjänst. Dessa instrument ska göra det tydligt för konsumenten vilka miljökonsekvenser varan eller tjänsten har under hela dess livstid och understryka producentansvaret.

⁽⁵⁾ KOM(2008) 773 slutlig, s. 4.

⁽⁶⁾ Resolution av den 20 november 2008 om översynen av rekommendation 2001/331/EG om införande av minimikriterier för miljötillsyn i medlemsstaterna.

⁽⁷⁾ CdR 36/2001 fin.

D. Hur de lokala och regionala myndigheterna kan ges en större plats i miljöpolitiken

Förvaltningsfrågor

30. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att se till att den inhemska befogenhetsfördelningen respekteras och att lämpliga förfaranden finns för samråd med de lokala och regionala myndigheterna. Ett välfungerande samarbete, särskilt mellan arbetsgrupper med nationella, regionala och lokala tjänstemän med ansvar för genomförandet, kan främja en ömsesidig förståelse och en framgångsrik tillämpning av lagstiftningen ⁽⁸⁾.

31. Vi framhåller den avgörande roll som de regionala och lokala myndigheterna har för insamling av statistik. För att säkerställa att rapporter och indikatorer som rör miljösituationen i EU är förenliga behövs det en adekvat ansvarsfördelning, resurser och ett välfungerande informationsflöde mellan kommuner, regioner och medlemsstater.

32. Vi uppmanar till en tydlig uppgiftsfördelning, särskilt mellan avdelningar som genomför EU:s miljölagstiftning och de som tillhandahåller miljötjänster eller infrastruktur och fysisk planering.

Informationsutbyte

33. Regionkommittén uppmanar de nationella och regionala miljöministerierna och miljöorganen att tillsammans med företrädare för lokala och regionala myndigheter utarbeta riktlinjer, bl.a. förslag till verktyg, riktmärken och mallar för de förfaranden som används av lokala och regionala myndigheter. De bör dessutom vidta lämpliga åtgärder för att öka samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter i EU som har likartade miljöproblem.

34. Vi understryker värdet av att sprida bästa praxis mellan lokala och regionala myndigheter, inbegripet olika sätt att lösa problem som rör tillgång till tydlig information och språkskillnader.

Att engagera och involvera invånarna

35. Regionkommittén vill ge en eloge till de myndigheter som inspirerar och involverar invånarna i arbetet med att utforma långsiktiga visioner för livskvalitet i det egna området och som kopplar samman frågor som rör miljö, samhälle och ekonomi.

36. Vi efterlyser stöd till utbildning och forskning som bidrar till att stärka förbindelserna mellan invånarna och deras miljö. Invånarna är inte fullt medvetna om den roll som miljön spelar i deras liv ⁽⁹⁾. De lokala och regionala myndigheterna befinner sig närmast lokalsamhället och kan därför främja ökad medvetenhet bland invånare i alla åldrar.

⁽⁸⁾ CdR 199/2009 fin, CdR 89/2009 fin, EIPA-studien "The institutional impacts of EU legislation on local and regional governments" (2009).

⁽⁹⁾ Enligt en särskild enkät från Eurobarometer om allmänhetens attityder till miljön (biologisk mångfald 2010, klimatförändringarna 2009, miljön 2008), se http://ec.europa.eu/environment/working_en.htm.

37. Myndigheterna bör införa förfaranden för informations-spridning, helst via internet, och genomföra Århuskonventionen ⁽¹⁰⁾, ge möjlighet till rättslig prövning i miljöfrågor, engagera allmänheten i övervakningen av det lokala genomförandet av EU:s miljöpolitik och införa lämpliga verktyg för deltagardemokrati och lokalt ansvarstagande.

38. Vi anser att direktiven om strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbedömning är mycket viktiga för lokal och regional miljöpolitik och för allmänhetens medverkan ⁽¹¹⁾ när det gäller att säkerställa att den kunskap som finns på lokal nivå beaktas, samtidigt som vi noterar de kostnads- och kunskapsrelaterade konsekvenserna.

39. De lokala och regionala institutionerna uppmanas att använda förenklade och samordnade offentliga miljökontrollmekanismer som underlättar efterlevnaden av regelverkets krav och stimulerar förbindelserna mellan de offentliga förvaltningarna och den enskilde enligt principerna om effektivitet, öppenhet och gemensamt ansvar.

Finansiering och horisontell integration

40. Regionkommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att integrera miljöaspekten i alla verksamhetsområden, t.ex. genom att stödja "gröna" lokalt verkssamma företag med riskkapital, företagsänglar och mikrokrediter, inbegripet rådgivning om miljövänlig upphandling.

41. Regionkommittén vill uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att börja arbeta med "miljöanpassad upphandling". Den offentliga upphandlingen uppgår till 16 % av EU:s BNP och bör uppfylla bästa möjliga miljöstandard. Den nya webbsidan för miljöanpassad upphandling (<http://ec.europa.eu/environment/gpp>) välkomnas därför.

42. Vi ger fullt stöd åt användningen av de möjligheter till täckning av kostnaderna som anges i artikel 9 i ramdirektivet för vatten, i syfte att uppmanar sparsamhet och effektivitet, och artikel 14 i ramdirektivet om avfall i syfte att göra miljökostnaderna synliga för användaren. Vi anser också att liknande ekonomiska instrument måste ingå i framtida förslag.

43. Planeringsledet (inklusive hållbar fysisk planering) bör, med respekt för befintliga nationella planeringssystem, anpassas till framställnings- och distributionsleden i syfte att främja en utveckling som innebär låga koldioxidutsläpp, hållbar produktion, resurseffektivitet och ökad användning av förnybar energi och därigenom skapa gröna jobb och främja en hållbar tillväxt samtidigt som man minskar inverkan på miljön och folkhälsan.

⁽¹⁰⁾ FN:s ekonomiska kommission för Europa, konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.

⁽¹¹⁾ CdR 38/2010 fin.

44. I framtiden bör man utforma politik för miljöstyrning i gränsregioner och angränsande områden med gemensamma vattendrag eller andra gemensamma vattenområden vid gränserna i syfte att dra bättre nytta av partnerskapsprogram som Euregioner på lokal nivå för att kunna påverka grannlandet och för att ta fram och tillämpa gemensamma miljöskyddsprogram.

E. Hur ReK kan bidra

I det skede då politiken utformas

45. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att inta en mer proaktiv hållning genom att i ett tidigt skede låta ReK bidra till utformningen av politiken i form av förberedande yttranden.

46. Vi kommer att fortsätta det befintliga samarbetet med kommissionen när det gäller att bedöma konsekvenserna av vissa förslag för de lokala och regionala myndigheterna (territoriell konsekvensanalys) via ReK:s specifika nätverk – ReK:s nätverk för övervakning av subsidiariteten och övervakningsplattformen för EU 2020-strategin.

I såväl det skede då politiken utformas som då besluten fattas

47. Regionkommittén kommer att låta erfarenheterna från gräsrotsnivån, dvs. från aktörer inom den lokala och regionala förvaltningen, utgöra underlag för våra yttranden. Detta inbegriper målinriktade samråd med ReK:s specifika nätverk – ReK:s nätverk för övervakning av subsidiariteten och övervakningsplattformen för EU 2020-strategin – och hearingar med sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter och olika berörda aktörer.

I det skede då besluten fattas

48. Regionkommittén framhåller att Lissabonfördraget har gett ReK en starkare roll i besluten om EU:s klimatförändringspolitik, eftersom obligatoriskt samråd med ReK uttryckligen har införts. Vi ser dessutom positivt på att Lissabonfördraget ger rätt till ett förnyat samråd om det ursprungliga lagstiftningsförslaget genomgår avsevärda ändringar under lagstiftningsprocessens gång – detta ger ReK möjlighet att utarbeta reviderade yttranden.

49. Vi skulle vilja stärka samarbetet med medlagstifterna Europaparlamentet och rådet i miljöärenden. Europaparlamentets ENVI-utskott skulle kunna undersöka möjligheterna att anordna gemensamma utfrågningar och bjuda in ReK:s föredragande att presentera viktigare ReK-yttranden. Medlemsstaterna skulle systematiskt kunna bjuda in ReK att delta i de informella rådsmötena med miljöministrarna ⁽¹²⁾.

För att förbättra genomförandet

50. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att undersöka möjligheterna att årligen anordna ett forum för att diskutera regionala och lokala problem och lösningar när det

gäller tillämpningen av EU:s miljölagstiftning i specifika sektorer, t.ex. vatten, biologisk mångfald, buller, luft och avfall.

51. Vi uppmanar Europaparlamentet att låta ReK:s ENVE-utskott medverka i ENVI-utskottets specifika diskussioner med Europeiska kommissionen om genomförandet av EU:s miljölagstiftning.

52. Vi förslår att man vidareutvecklar utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad" och framhåller vår önskan att ingå i juryn för denna utmärkelse. Därför föreslår vi följande:

- Budgetmedel bör ställas till förfogande för vinnarna i syfte att stärka EU-mervärdet i de evenemang som genomförs i anslutning till utmärkelsen, precis som är fallet när det gäller utmärkelsen "Europeisk kulturhuvudstad".
- De fördelar och erfarenheter som städerna får när de har utnämnts till miljöhuvudstad bör maximeras bl.a. genom att upprätta nätverk mellan vinnare för utbyte av kunskaper och bästa praxis. ReK skulle kunna ge stöd, till exempel genom att anordna evenemang och rapportera resultaten till kommittén och Europeiska kommissionen.
- ReK bör utgå från respektive års aktuella europeiska miljöhuvudstad vid planeringen av sina europeiska evenemang, konferenser och utskottsmöten, för att ytterligare främja utbytet av kunskaper och goda arbetsmetoder.
- Kommittén bör också uppmuntra de europeiska miljöhuvudstäderna att återkomma med en rapport några år senare, i vilken de redogör för sina ytterligare framsteg på området hållbar stadspolitik. De bör också bjudas in till viktiga europeiska evenemang där de kan berätta om sina nya framsteg och visioner för andra städer och intresserade aktörer.
- Utmärkelsen bör syfta till att främja allmänhetens engagemang i deltagardemokrati och lokalt ansvarstagande, och inbegripa en regional dimension genom att stadens omland involveras i verksamheterna i anslutning till utmärkelsen "Europas miljöhuvudstad".
- Urvalsprocessen bör finslipas. Juryn bör t.ex. ha möjlighet att intervjua företrädare för städer som finns med på förteckningen över tänkbara vinnare och ordna besök i dessa.
- Utmärkelsen bör ges ökad synlighet: prisutdelningsceremonin skulle kunna anordnas i samarbete med ReK.

F. En ny ram för miljöpolitiken – ett framtidsperspektiv

Behovet av ett sjunde handlingsprogram för miljön

53. Regionkommittén anser att det sjätte miljöhandlingsprogrammet har varit avgörande för att genomföra EU:s regelverk på miljöområdet fram till i dag och att ett sjunde miljöhandlingsprogram behövs.

⁽¹²⁾ CdR 89/2009 fin.

54. Vi betonar att ett sjunde miljöhandlingsprogram skulle stärka strategin för hållbar utveckling och utgöra en viktig grundval för den nya Europa 2020-strategin, där en mängd hänvisningar görs till "grön tillväxt" och till övergången till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi. Ett sjunde miljöhandlingsprogram behövs för att klargöra vad som menas med dessa begrepp och förstå vad de innebär för miljöpolitiken.

55. Ett sjunde miljöhandlingsprogram kommer att gynna såväl företag som lokala och regionala myndigheter, eftersom det kan erbjuda en strukturerad och långsiktig planeringsram, som också omfattar större investeringar i infrastruktur.

56. Miljöpolitiken måste integreras i alla politikområden, något som inte kan uppnås om man endast antar specifik lagstiftning.

57. Om ett nytt miljöhandlingsprogram inte antas efter utgången av det sjätte miljöhandlingsprogrammet – som var det första handlingsprogrammet som utgjorde ett rättsligt instrument med bindande beslut – befärar vi att detta skulle uppfattas som en avsaknad av politisk vilja på ett område som kan konstateras vara av mycket stor betydelse för medborgarna.

Potentiella inslag i det sjunde miljöhandlingsprogrammet

58. Regionkommittén beklagar att ReK inte uttryckligen omnämns i det sjätte miljöhandlingsprogrammet och menar att principen om flernivåstyre på miljöområdet måste utgöra ett mycket viktigt inslag i ett sjunde miljöhandlingsprogram.

59. Vi anser att ett sjunde miljöhandlingsprogram är ett långsiktigt strategiskt programplaneringsdokument där man måste sätta upp tydliga mål och tidsfrister, övergå från relativa till absoluta mål (t.ex. CO₂ per capita) för minskning av specifika påfrestningar på miljön och utforma tydliga miljöresultat, baserade på SOER 2010 ⁽¹³⁾.

60. Vi konstaterar att man vid genomförandet av ett sjunde miljöhandlingsprogram ska ta hänsyn till lokala och regionala myndigheters befogenheter och politiska och administrativa handlingsutrymme.

61. Vi anser att programmet bör innehålla en ingående översyn av hantering och insamling av uppgifter, i syfte att garantera noggranna prestandajämförelser och djupare förståelse vad avser användningen av bästa praxis.

62. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör i högre grad främja en kombination av marknadsinstrument och lagstiftning. Det sjätte miljöhandlingsprogrammet främjade användningen av ekonomiska instrument för att förbättra resurseffektiviteten och minimera påverkan på miljön. Där denna metod har använts har den finansiella bördan på de lokala och regionala myndigheterna minskat och genomförandet har förbättrats.

63. Sjunde miljöhandlingsprogrammet bör från och med 2013 gynna möjligheten för regioner och städer att direkt få tillgång till finansiella resurser från handeln med utsläppsätter i syfte att utforma lokala program i kampen mot klimatförändringen.

64. Programmet bör ha en lång tidshorisont, minst fram till 2020, eftersom planer redan nu måste utformas för 2050, och det bör kompletteras med en halvtidsutvärdering och övervakning, samt med klart utformade färdplaner med delmål.

65. Vi föreslår att en systematisk angreppsmetod tillämpas när det gäller resurseffektivitet, inbegripet specifika mål och tidsplaner för kvantitativa minskningar i absoluta tal av naturresursanvändningen, och att det antas en ny definition av BNP som beaktar påverkan på miljön.

66. Vi efterlyser med kraft att kopplingarna mellan olika politikområden bibehålls och att miljömål och krav integreras i olika sektorer, t.ex. markanvändning och fysisk planering, rörlighet i städerna, jordbruk, skogsbruk, buller, luftföroreningar och folkhälsa.

67. Vi anser att det är mycket viktigt att miljömålen integreras i viktigare budgetområden, t.ex. landsbygdsutveckling och jordbruk.

68. Vi vill påpeka att 75 % av befolkningen i EU bor i städer och att de alstrar 75 % av växthusgasutsläppen men att städerna också utgör centrum för utbildning, forskning och innovation. Sjunde miljöhandlingsprogrammet måste ges en tydlig stadsdimension och innehålla en mekanism för att engagera städerna och ge dem ökade befogenheter.

69. Vi erkänner att markförsämring undergräver EU:s gemensamma målsättningar på klimatområdet, för livsmedelssäkerheten och för den biologiska mångfalden. En gemensam tematisk strategi för markskydd inklusive målet att anta ett ramdirektiv för markskydd borde därför kvarstå som en del i ett sjunde miljöhandlingsprogram.

Bryssel den 5 oktober 2010

Regionkommitténs
ordförande
Mercedes BRESSO

⁽¹³⁾ Europeiska miljöbyråns rapport om miljöns tillstånd, planeras utkomma i november 2010.

Yttrande från Regionkommittén om "Sammanhållningspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin"

(2011/C 15/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén måste få delta i strukturerad form i det framtida genomförandet av Europa 2020-strategin, bl.a. genom att använda de kunskaper som finns i dess övervakningsplattform för Europa 2020-strategin. Därtill bör kommissionen i sin årsrapport inför vårtoppmötet införa ett *återkommande kapitel om de lokala och regionala myndigheternas deltagande* i genomförandet av strategin
- Sammanhållningspolitiken måste även i framtiden inriktas på EU-fördragets mål om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, framför allt genom att minska skillnaderna i utvecklingsnivå mellan regionerna och minska eftersläpningen i de minst utvecklade regionerna. Mot den bakgrunden kommer sammanhållningspolitiken att lämna ett aktivt bidrag till genomförandet av målen för Europa 2020-strategin.
- Endast med ett övergripande arbetssätt inom sammanhållningspolitiken kan man säkerställa att unionens alla regioner får en chans att aktivt delta i genomförandet av Europa 2020-strategin.
- Detta skulle kunna lyckas om man sluter en *territoriell pakt med de lokala och regionala myndigheterna*, där man fastställer de lokala och regionala myndigheternas medverkan vid genomförandet av Europa 2020-strategin och ger en rekommendation om territoriella pakter, som gör det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att medverka på ett strukturerat sätt på nationell nivå i enlighet med sina respektive befogenheter.

Huvudföredragande:	Michael Schneider, statssekreterare med ansvar för federala frågor och Europa-frågor i Sachsen-Anhalts delstatsregering (DE-PPE)
Referensdokument:	Remiss från det belgiska ordförandeskapet

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Inledande kommentarer

1. Regionkommittén konstaterar att viktiga beslut om den framtida inriktningen av EU-politiken på främjande av hållbar tillväxt, innovation och sysselsättning har fattats genom Europeiska kommissionens meddelande och Europeiska rådets slutsatser om Europa 2020-strategin.

2. Kommittén understryker att EU-institutionerna under diskussionerna har enats om centrala mål och prioriterade områden som under de kommande månaderna ska konsolideras med hjälp av huvudinitiativ och lagstiftning.

3. ReK framhåller att det är av särskild betydelse att de regionala och lokala myndigheterna engageras och deltar aktivt i den fortsatta utformningen av strategin och att de får en viktigare roll vid genomförandet.

4. Kommittén vill i detta sammanhang fastslå att en nyckel till framgång för Europa 2020-strategin är målinriktat utnyttjande av de lokala och regionala myndigheternas potential och resurser.

5. ReK vill också framhålla att sammanhållningspolitiken kan lämna ett betydande bidrag när det gäller att genomföra Europa 2020-strategin.

6. Regionkommittén ser därför positivt på att det belgiska ordförandeskapet för rådet har bett kommittén att utarbeta ett yttrande om sammanhållningspolitikens framtida roll i genomförandet av Europa 2020-strategin.

7. ReK erinrar om att kommittén under de senaste åren intensivt har arbetat med Lissabonstrategin inriktning och de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av den. Kommittén tar nu itu med frågan om Europa 2020-strategins inriktning.

8. Regionkommittén vill i detta sammanhang framför allt hänvisa till följande dokument:

— Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre⁽¹⁾, där kommittén med avseende på den territoriella sammanhållningen

yrkar på att de lokala och regionala myndigheterna konsekvent involveras i EU:s sektorspolitik.

— Regionkommitténs yttrande om "Lissabonstrategins framtid efter 2010"⁽²⁾, där kommittén konstaterar att den nya strategin bör bygga på befintliga partnerskapsstrukturer.

— Regionkommitténs yttrande om "Sammanhållningspolitikens framtid"⁽³⁾, där kommittén framför sin åsikt att sammanhållningspolitiken också i fortsättningen måste förbli en central pelare i den europeiska integrationsprocessen.

Målsättning: Europa 2020-strategin och sammanhållningen är ömsesidigt beroende av varandra

9. Regionkommittén vill understryka att utgångspunkten för en bedömning av sammanhållningspolitikens framtida roll för genomförandet av Europa 2020-strategin måste vara fördraget och målsättningarna för de olika EU-politikområdena.

10. Kommittén konstaterar i det sammanhanget att sammanhållningspolitikens bidrag till genomförandet av Europa 2020-strategin måste återspegla det syfte som fastställts i artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och vara i överensstämmelse med det övergripande målet om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning som genom Lissabonfördraget infördes i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen.

11. Kommittén vill hänvisa till att sammanhållningspolitiken syftar till att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen för att främja en harmonisk utveckling inom hela gemenskapen och minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna. Särskild hänsyn ska tas såväl till landsbygdsområden, ekonomiskt eftersatta områden, och områden som påverkas av strukturomvandlingar som till regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, öregioner, gränsregioner och bergsregioner. Kommittén erinrar dessutom om de i studien "Europa 2020" nämnda utmaningarna för EU:s regioner, bl.a. för regionerna längs EU:s yttre gräns, såväl som för stadsområden vars förorter ofta befinner sig i en situation av tilltagande förfall och social och ekonomisk utarmning. Kommittén anser också att man vid genomförandet av Europa 2020-strategin måste ta hänsyn till de yttersta randområdenas situation, i enlighet med artikel 349 i fördraget.

⁽²⁾ ReK:s yttrande om "Lissabonstrategins framtid efter 2010", CdR 25/2009 fin.

⁽³⁾ ReK:s förberedande yttrande om "Sammanhållningspolitikens framtid", CdR 210/2009 fin.

⁽¹⁾ Regionkommitténs vitbok om flernivåstyre, CdR 89/2009 fin.

12. Regionkommittén konstaterar att EU:s strukturfonder i hög grad bidragit till genomförandet av Lissabonstrategin, men beklagar att de lokala och regionala myndigheterna inte är tillräckligt delaktiga i genomförandet.

13. Kommittén ställer sig därför bakom Europeiska rådets slutsatser från den 17 juni 2010 där rådet betonar vikten av att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning samt utveckla infrastrukturen för att bidra till Europa 2020-strategins framgång, men beklagar att de lokala och regionala myndigheterna inte uppmärksammas i slutsatserna.

14. Kommittén vill också peka på slutsatserna i Kok-rapporten, där man underströk att de lokala och regionala myndigheterna inte beaktats i tillräckligt hög grad vid genomförandet av Lissabonstrategin. Kommittén anser därför att de lokala och regionala myndigheternas aktiva deltagande är en viktig förutsättning för att Europa 2020-strategin ska kunna genomföras framgångsrikt.

15. Följande aspekter anser kommittén därför vara särskilda förutsättningar för att genomförandet av Europa 2020-strategin ska kunna lyckas:

- De lokala och regionala myndigheterna måste involveras tidigt och i stor omfattning om man vill att aktörerna ska identifiera sig med strategins mål, innehåll och åtgärder.
- Europa 2020-strategin måste vara i stånd att mobilisera utvecklingspotentialen hos alla lokala och regionala myndigheter.
- Europa 2020-strategin är mer tematiskt utformad, och måste kopplas samman med sammanhållningspolitikens mer övergripande angreppssätt för att kunna uppnå omfattande deltagande och få effekt inom alla lokala och regionala myndigheter i området.

16. Kommittén vill dock varna för att i administrativt hänseende belasta sammanhållningspolitiken ännu mer med ytterligare rapporteringsskyldigheter som går längre än befintliga förfaranden.

17. Kommittén vill understryka att flexibla, lokalt och regionalt anpassade strategier som bidrar till uppnåendet av målen för Europa 2020-strategin även i framtiden måste stå i centrum för sammanhållningspolitiken, eftersom de lokala och regionala myndigheternas mycket varierande utvecklingsbehov måste tillfredsställas lokalt.

18. Regionkommittén motsätter sig kraftigt det förslag som presenterades av Europeiska kommissionen i dess meddelande av den 12 maj 2010 om skärpta regler för den ekonomiska styrningen som innehåller förslag om att avbryta allt stöd från sammanhållningsfonden till medlemsstater som är föremål för förfarandet vid alltför stora underskott och hänvisar till sin resolution av den 10 juni 2010⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Regionkommitténs ståndpunkt i dess resolution av den 10 juni 2010 (Cdr 175/2010, punkt 12).

19. Kommittén påpekar att sammanhållningspolitiken också har nära anknytning till tjänster i allmänhetens intresse, i den mån de båda politikområdena på ett övergripande sätt bidrar till att både stärka den inre marknaden och samhörigheten i Europa. Vi anser därför att tjänsterna i allmänhetens intresse, som är en avgörande faktor för en intelligent och hållbar tillväxt för alla, särskilt bör framhållas i Europa 2020-strategin. Såsom framhålls i Montirapporten om en ny strategi för den inre marknaden (maj 2010) bör särskilt finansiering av infrastruktur i allmänhetens intresse och tjänster för att främja social integration identifieras som politiska mål för Europeiska unionens framtida tillväxtstrategi.

20. ReK ser det som en central uppgift och ett väsentligt mervärde för Europa 2020-strategin att man tar itu med de nödvändiga strukturreformerna i Europa med deltagande av EU-institutionerna för att stärka hållbar tillväxt, innovation och sysselsättning. Dessa strukturreformer är också av stor betydelse för att sammanhållningspolitiken ska kunna tillämpas framgångsrikt.

21. Kommittén avvisar åtgärder som begränsar strukturfondsinnsatsernas tyngdpunkt till de strukturella flaskhalsar som identifierats inom ramen för Europa 2020-strategin om inte dessa samtidigt motsvarar de sammanhållningspolitiska målen (innehållsliga villkor).

22. ReK ser emellertid möjligheter att genom en partnerskapsdialog med de lokala och regionala myndigheterna (som måste inledas i god tid före nästa programplanering för strukturfonderna) och om nödvändigt på grundval av ett kontrakt, i likhet med de territoriella pakter som Regionkommittén föreslagit, fastställa gemensamma mål och ramvillkor för kommande strukturfondsinnsatser som då skulle vara bindande i stor utsträckning för alla deltagare, och därmed också kunna bidra till den makroekonomiska villkorligheten.

Sammanhållningspolitikens bidrag till genomförandet av de tre prioriteringarna: en smart och hållbar tillväxt för alla

23. Regionkommittén välkomnar Europa 2020-strategins grundläggande inriktning på hållbar tillväxt, innovation och sysselsättning och stöder den ökade integreringen av den sociala dimensionen och miljödimensionen.

24. Detta är ett uttryck för en vedertagen uppfattning om att konkurrensförmåga förutsätter hållbarhet och ökad social och territoriell sammanhållning.

25. Kommittén konstaterar att sammanhållningspolitiken redan tidigare har lämnat ett viktigt bidrag till smart och hållbar tillväxt för alla i EU, och att detta nu spelar en central roll i Europa 2020-strategin.

Sammanhållningspolitikens bidrag till uppnåendet av målen

26. Regionkommittén understryker att sammanhållningspolitikens instrument – inom ramen för sammanhållningspolitikens mål enligt fördraget – kan lämna ett viktigt bidrag till uppnåendet av målen för Europa 2020-strategin. I samband med detta är det viktigt att man behåller balansen mellan sammanhållningspolitikens traditionella (och nuvarande) uppgift och de nya strategiska utmaningar som är gemensamma för hela EU. En sådan balans kan bland annat uppnås om man låter konvergensregionerna behålla sin särskilda status.

27. Särskilt mot bakgrund av att de finansiella resurserna kommer att bli knappare konstaterar kommittén att man i den kommande Europa 2020-strategin inte i första hand kan räkna med kvantitativt stora budgetmedel. Vi anser att ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin i stor utsträckning är avhängigt de använda instrumentens natur och kvalitet, särskilt deras användarvänlighet. Regionkommittén anser att det är rimligt att man strävar efter största möjliga integration av alla de finansieringsinstrument som EU har i dag. Detta gäller framför allt de instrument som faktiskt används för att finansiera närliggande projekt (t.ex. Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling när det gäller just landsbygdsutveckling).

28. Kommittén anser att det är nödvändigt att vidareutveckla innovativa finansieringsinstrument inom ramen för sammanhållningspolitiken, exempelvis revolverande fonder, för att ytterligare förbättra sammanhållningspolitikens hävstångseffekt i syfte att uppnå målen för Europa 2020-strategin.

29. Med avseende på *sysselsättningsmålet* (en ökning av andelen sysselsatta till 75 % av alla personer mellan 20 och 64 år i EU) vill kommittén påpeka att man inom ramen för de löpande strukturfondsprogrammen har avsatt cirka 14 miljarder euro för att stärka företagens och arbetstagarnas möjligheter att förutse och hantera omvandlingen. Av detta belopp har cirka 9,4 miljarder euro avsatts för att hjälpa företagen att ta fram effektiva åtgärder för personalutveckling.

30. ReK vill peka på nödvändigheten av ett stärkt samarbete mellan fonder med en territoriell dimension, särskilt mellan Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden för att ta fram nya sysselsättningstillfällen och vidta åtgärder för att öka anställbarheten genom utbildning och fortbildning.

31. Kommittén stöder därför uppmaningen att samla Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska fiskerifonden inom en strategisk europeisk ram. Vi uppmanar kommissionen att säkerställa detta samarbete mellan ERUF och ESF också under nästa stödperiod genom en gemensam ramförordning för sammanhållningspolitiken.

32. Med avseende på *forskningsmålet* (en ökning av utgifterna för FoU i unionen till 3 % av BNP) vill kommittén understryka att 86 miljarder euro, 25 % av sammanhållningsmedlen, enligt uppgifter från kommissionen under innevarande stödperiod används för FoU och innovation. Dessa resurser har alltså gått till

uppbyggnad och utbyggnad av forskningslandskapet i de europeiska regionerna.

33. En regionalt och kommunalt inriktad stödpolitik, uppbyggd på samma sätt som sammanhållningspolitiken, bidrar tillsammans med det europeiska stödet till toppprestationer till att den europeiska forsknings- och innovationspolitiken får den bredd i sin verkan som krävs för att Europa 2020-strategin ska lyckas.

34. När det gäller *klimat- och energimålet* (minskning av växthusgasutsläppen, ökad andel förnybar energi och ökad energieffektivitet med respektive 20 %) anser kommittén att bättre miljö även fortsättningsvis bör prioriteras i strukturfondsprogrammen i alla medlemsstater. Kommittén konstaterar att under den löpande stödperioden, har ca en tredjedel av de totala sammanhållningsmedlen avsatts till detta (105 miljarder euro). ReK påpekar dessutom att inrättandet av nya finansieringsinstrument inom klimatpolitiken på internationell nivå inte får medföra en minskning av medlen till sammanhållningspolitiken. Vi vill även upprepa vårt krav att investeringarna inte får leda till ytterligare växthusgasutsläpp.

35. ReK konstaterar att ca 48 miljarder euro av dessa medel används för åtgärder på olika områden som har att göra med utmaningar i samband med klimatförändringarna, t.ex. skydds- och anpassningsåtgärder. Till detta kommer också investeringar, som främjande av energieffektiva och förnybara energikällor (9 miljarder euro), och indirekta åtgärder, t.ex. hållbara projekt för stadstrafiken (6,2 miljarder euro).

36. I fråga om *utbildningsmålet* (minskning av andelen studieavbrott och en ökning av andelen av befolkningen mellan 30 och 34 år med högskoleutbildning eller motsvarande kvalifikationsnivå till 40 %) konstaterar kommittén att sammanhållningspolitiken redan under innevarande stödperiod via många operativa program svarar för viktiga insatser när det gäller att minska andelen studieavbrott. I detta sammanhang bör man ta hänsyn till de särskilda kraven beträffande tillgänglighet och upprätthållande av utbildningsinstitutioner i glesbefolkade områden.

37. Kommittén vill emellertid också understryka att unionens befogenheter på detta område är begränsade och att medlemsstaterna måste se till att de lokala och regionala myndigheterna har tillräckliga medel och beslutsbefogenheter samt att medlemsstaterna också måste fastställa sina nationella mål med hänsyn till detta centrala mål i enlighet med nationella förhållanden och med utgångspunkt i sina förutsättningar.

38. Med avseende på *fattigdomsbekämpningsmålet* (en minskning på 20 miljoner av antalet människor i EU som befinner sig i eller hotas av fattigdom) anser kommittén att sammanhållningspolitiken genom sin inriktning på tillväxt och sysselsättning i synnerhet genom att främja lokala och regionala integrerings- och sysselsättningsprojekt bidrar till att bekämpa fattigdomen i unionen. Ca 19 miljarder euro har avsatts till de nya programmen för åtgärder för att avlägsna anställningshinder, särskilt för kvinnor, ungdomar och äldre eller lågkvalificerade arbetstagare.

39. Enligt uppgifter från kommissionen har de pågående ESF-programmen under 2007 och 2008 nått nästan 6 miljoner människor, varav 52 % kvinnor. Nästan en tredjedel av åtgärderna syftade till att stödja arbetstagare. Andra åtgärder är inriktade på arbetslösa (33 % av mottagarna, varav 7 % långtidsarbetslösa) samt särskilt utsatta grupper som invandrare och minoriteter (13 %).

40. Kommittén vill i sammanhanget påpeka att EU i enlighet med artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktions sätt endast stöder och kompletterar medlemsstaternas verksamhet på detta område.

41. Regionkommittén betonar hur viktigt det är att strukturfonderna kan användas för att bekämpa ojämlikheter i hälsa.

Sammanhållningspolitikens bidrag till genomförandet av huvudinitiativen

42. Regionkommittén konstaterar att de huvudinitiativ som fastställts i Europa 2020-strategin i stor utsträckning omfattar tematiska och sektorsinriktade mål, som till stora delar också täcks av sammanhållningspolitiken.

43. ReK noterar att kommissionen för genomförandet av de flesta huvudinitiativ redan hänvisat till strukturfondernas bidrag, och anser att sammanhållningspolitiken och strukturfonderna är viktiga katalysatorer för en smart och hållbar tillväxt för alla i EU:s medlemsstater och regioner.

44. Kommittén vill peka på det nödvändiga i att stämma av de åtgärder som fastställts inom ramarna för huvudinitiativen i 2020-strategin med redan befintliga processer och åtgärder för att undvika oöverskådlighet och en dubblering av processer och rapporteringsskyldigheter.

45. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen att i samband med vidareutvecklingen av huvudinitiativen arbeta för att integrera olika europeiska stödinstrument och säkerställa att hänsyn tas till sammanhållningspolitikens decentraliserade arbetssätt, som för övrigt bör få ökad användning (vid behov och där så är möjligt).

46. ReK vill upprepa de krav som kommittén ställde i sitt yttrande om sammanhållningspolitikens framtid om att de föreslagna huvudinitiativen inte får leda till en snävare europeisk sammanhållningspolitik. Strukturfonderna måste även i fortsättningen kunna bidra till en integrerad problemlösning på regional nivå och får inte reduceras till att uppfylla sektorsmålen.

47. När det gäller huvudinitiativet om "den digitala agendan" konstaterar kommittén att det finns tydliga beröringspunkter mellan den digitala agendan och sammanhållningspolitikens åtgärder, särskilt när det gäller geografiskt heltäckande tillgång till bredband i landsbygdsområden eller utvecklingen av nya tjänster för att kunna hantera de demografiska förändringarna.

48. Vad gäller huvudinitiativet "innovationsunionen" ser kommittén en möjlighet att få en bättre arbets- och uppgiftsfördelning mellan å ena sidan stödet till grundforskning och tillämpad forskning, som är inriktat på spetskompetens, och å andra sidan stödet till innovation på decentraliserad nivå. På så vis uppnår man bredare verkan.

49. I sammanhanget vill ReK hänvisa till sammanhållningspolitikens åtgärder för att utveckla regionala innovationssystem, instrument för regionalt samarbete, ökad tillgång till riskkapital och åtgärder för ett snabbare införande av innovativa produkter samt arbete i nätverk för berörda aktörer från områdena ekonomi, vetenskap och förvaltning.

50. Kommittén anser att den kompletterande rollfördelningen mellan EU-instrumenten bör stärkas i fråga om decentraliserade åtgärder särskilt som innovationsstödet redan i dag är en hörnsten i strukturfondsprogrammen.

51. När det gäller huvudinitiativet om "resurseffektivitet" välkomnar ReK målet om att bryta sambandet mellan den ekonomiska tillväxten och resursanvändningen och pekar på att det vore lämpligt att anta en decentraliserad strategi när det gäller de politiska åtgärderna samtidigt som strukturfonderna bör användas i högre grad, vilket skulle innebära att detta initiativ blir effektivare, särskilt i samband med energisnaring, alternativa energikällor, kretsloppsproduktion och utvecklingen av hållbara transportkoncept.

52. Kommittén vill klargöra att det i samband med de många enskilda åtgärderna på detta område måste göras en noggrann avgränsning mellan EU:s respektive medlemsstaternas befogenheter, och att subsidiaritetsprincipen måste respekteras. Dessutom måste man i ökad omfattning beakta effektiviteten i mångfalden av åtgärder.

53. Med avseende på huvudinitiativet "Industripolitik för en globaliserad tid" vill kommittén understryka att sammanhållningspolitiken lämnar ett viktigt bidrag när det gäller att stärka konkurrenskraften genom att utnyttja potentialen till industriell utveckling, särskilt i svagare regioner, genom att främja klusterinitiativ och stödåtgärder för småföretagen, genom utbyggnad av sådan infrastruktur som näringslivet behöver och genom stöd till diversifieringen av industriområden.

54. När det gäller huvudinitiativet "En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen" välkomnar ReK kommissionens strävan att stödja den unga generationen i utbildningen och arbetslivet, och stöder studenters och praktikanter rörlighet samt stödåtgärder för integration av ungdomar på arbetsmarknaden.

55. Kommittén noterar att det finns en stor överlappning med Europeiska socialfondens insatsområden och stöder arbetet med att på ett bättre sätt koppla dessa mål till motsvarande EU-finansieringsinstrument.

Sammanhållningspolitikens ledningssystem kan lämna ett viktigt bidrag till ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin

56. Det flernivåsystem som under de senaste åren med framgång utvecklats för strukturpolitiken, med omfattande deltagande från lokala och regionala aktörer och med hänsyn till de lokala förutsättningarna, kan utgöra ett viktigt bidrag till ett framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin.

57. Kommittén anser därför att följande beståndsdelar i sammanhållningspolitiken måste bevaras eller vidareutvecklas:

- Flerårig programplanering.
- Delad förvaltning av medlen och samfinansiering.
- Geografiskt heltäckande strukturpolitiska insatser i EU:s alla regioner.
- En programplanering och en utvärdering av programmen som bygger på andra indikatorer än BNP, med deltagande från de lokala och regionala myndigheterna.
- Decentraliserat genomförande.
- Involvering av lokala aktörer i enlighet med strukturfondernas partnerskapsprincip.
- Flexibel användning av EU-omfattande prioriteter i regionerna.
- Lokalt och regionalt samarbete.

58. Kommittén har stärkts i sin uppfattning att sammanhållningspolitikens hittillsvarande inriktning på tillväxt och sysselsättning har varit riktig, och anser därför att det inte finns något behov av att ytterligare skärpa den nuvarande öronmärkningen för strukturfonderna. Lokalt och regionalt anpassade strategier som tar hänsyn till varierande utvecklingsbehov måste även fortsättningsvis utgöra grunden för sammanhållningspolitiken.

59. ReK uppmanar EU-institutionerna att se till att relevanta instanser kan delta på ett demokratiskt och adekvat sätt i ett snabbt genomförande av Europa 2020-strategin och dess kopplingar till sammanhållningspolitiken, genom att till exempel lämna tillräckligt mycket tid för samråd och opinionsbildning på alla nivåer och genom att se till att beslutsprocessen präglas av öppenhet och begriplighet.

De lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av Europa 2020-strategin

60. Den territoriella sammanhållningen som fastslagits i fördraget bör vara en vägledande princip för genomförandet av Europa 2020-strategin liksom för annan EU-politik. Principen om flernivåstyre måste integreras i alla skeden i genomförandet av strategin.

61. Det kan finnas behov av att stärka de lokala och regionala myndigheternas administrativa kapacitet så att de kan utföra sin viktiga uppgift inom ramen för strategin.

62. Kommittén uppmanar därför EU-institutionerna och medlemsstaterna att inom ramen för en *territoriell pakt med de lokala och regionala myndigheterna* fastställa deras medverkan i genomförandet av Europa 2020-strategin och beskriva den roll som huvudinitiativen får lokalt. En rekommendation om territoriella pakter bör göra det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att medverka på ett strukturerat sätt på nationell nivå i enlighet med sina respektive befogenheter och med hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

63. Regionkommittén föreslår att man utnyttjar den europeiska sammanhållningspolitikens som ett centralt instrument för att göra de lokala och regionala myndigheterna delaktiga i genomförandet av Europa 2020-strategin i linje med denna territoriella pakt. I alla stödområden inom den europeiska sammanhållningspolitiken borde man göra det möjligt att genom "territoriella pakter" mobilisera relevanta aktörer på plats för att uppnå prioriteringarna och de centrala målen i Europa 2020-strategin.

64. Regionkommittén anser därför att man inom ramen för sammanhållningspolitikens mål bör införa kompletterande bestämmelser som gör det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att inom ramen för sina operativa program aktivt bidra till arbetet med att uppnå tillväxtprioriteringarna och de centrala målen i Europa 2020-strategin.

65. Regionkommittén föreslår att man inom ramen för målet "europeiskt territoriellt samarbete" organiserar erfarenhetsutbytet och skapar nätverk mellan de lokala och regionala myndigheterna för att uppnå prioriteringarna och de centrala målen i Europa 2020-strategin och i samband med detta eventuellt också utnyttja europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) som instrument. Inom åtgärdsområdet transnationellt samarbete skulle också kunna införas ytterligare prioriteringar för de lokala och regionala myndigheternas medverkan vid utformningen av kommissionens huvudinitiativ.

66. Regionkommittén föreslår att rapporterna till kommissionen om genomförandet av EU-fondernas stödåtgärder ska utnyttjas för att samla resultaten av de lokala och regionala myndigheternas insatser vid genomförandet av Europa 2020-strategin. På så sätt skulle man undvika nya byråkratiska strukturer och rapporteringsskyldigheter. Det skulle inte behövas vare sig nya institutioner eller extra resurser.

67. Regionkommittén uppmanar kommissionen att på basis av ovan nämnda rapporter regelbundet rapportera till Europaparlamentet och Regionkommittén om genomförandet av de territoriella pakterna för Europa 2020-strategin inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik och att diskutera strategiska anpassningar.

68. ReK uppmanar kommissionen att i den femte rapporten om ekonomisk och social sammanhållning beskriva sin ståndpunkt när det gäller de framtida kopplingarna mellan sammanhållningspolitiken och genomförandet av Europa 2020-strategin.

69. Kommittén anser att den femte sammanhållningsrapporten, som kommer att läggas fram i början av november 2010, ska användas som startskott för en ny omfattande diskussion om de framtida riktlinjerna för sammanhållningspolitiken mot bakgrund av Europa 2020-strategin, med deltagande av de lokala och regionala nivåerna, så att dessa riktlinjer kan antas efter en samråds- och samarbetsfas i god tid innan nästa stödperiod inleds.

70. Vi anser dessutom att Regionkommittén bör involveras på ett strukturerat sätt i det kommande genomförandet av Europa 2020-strategin, och föreslår därför att kommissionen i sin årsrapport inför vårtoppmötet inkluderar ett återkommande kapitel om de lokala och regionala myndigheternas deltagande i strategin.

71. Kommittén framhåller att övervakningsplattformen för Europa 2020-strategin tillhandahåller den territoriella sakkunskap som krävs för att analysera genomförandet av strategin samt för Regionkommitténs arbete.

Regionkommittén drar följande slutsatser:

72. Sammanhållningspolitiken måste även i framtiden inriktas på EU-fördragets mål om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, framför allt genom att minska skillnaderna i utvecklingsnivå mellan regionerna och minska eftersläpningen i de minst utvecklade regionerna.

73. Mot den bakgrunden kommer sammanhållningspolitiken att lämna ett aktivt bidrag till genomförandet av målen för Europa 2020-strategin.

74. Detta kan emellertid endast lyckas om sammanhållningspolitiken även i framtiden omfattar EU:s alla regioner.

75. Endast med ett övergripande arbetssätt inom sammanhållningspolitiken kan man säkerställa att unionens alla regioner får en chans att aktivt delta i genomförandet av Europa 2020-strategin.

76. Detta skulle kunna uppnås genom att man sluter en territoriell pakt med de lokala och regionala myndigheterna, där man fastställer de lokala och regionala myndigheternas medverkan vid genomförandet av Europa 2020-strategin och ger en rekommendation om territoriella pakter, som gör det möjligt för de lokala och regionala myndigheterna att medverka på ett strukturerat sätt på nationell nivå i enlighet med sina respektive befogenheter.

77. I det sammanhanget måste även fortsättningsvis tyngdpunkten i sammanhållningspolitikens stöd ligga på de svagaste och mest problemdrabbade regionerna, och för de regioner som efter 2013 inte längre omfattas av den högsta stödnivån (inklusive de regioner som påverkas av den s.k. statistiska effekten) måste man ta fram lämpliga och rättvisa övergångsbestämmelser, med hänsyn till de svagheter som fortfarande finns, för att det som uppnåtts ska kunna bibehållas också när stödet tas bort så att man säkerställer hållbarheten.

78. Samtidigt måste man också fortsättningsvis stödja regioner som redan i dag lämnar ett viktigt bidrag till EU:s konkurrenskraft. Dessutom finns det i ekonomiskt starka regioner också strukturellt svaga delar som kräver stöd.

79. Det territoriella samarbetet kan utgöra ett viktigt bidrag inom ramen för det gränsöverskridande, transnationella och interregionala samarbetet för genomförandet av Europa 2020-strategin.

80. Även i framtiden måste Europeiska socialfonden finnas kvar inom sammanhållningspolitiken, och detta måste säkerställas genom en gemensam ramförordning.

81. Regionkommittén måste få delta i strukturerad form i det framtida genomförandet av Europa 2020-strategin, bl.a. genom att använda de kunskaper som finns i dess övervakningsplattform för Europa 2020-strategin. Därtill bör kommissionen i sin årsrapport inför vårtoppmötet införa ett återkommande kapitel om de lokala och regionala myndigheternas deltagande i genomförandet av strategin.

82. De lokala och regionala myndigheterna i Europeiska unionen är beredda att bidra till att inom ramen för genomförandet av den framtida sammanhållningspolitiken göra Europa 2020-strategin framgångsrik!

Bryssel den 5 oktober 2010

Regionkommitténs
ordförande
Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Bortom BNP – att mäta framsteg i en föränderlig värld"

(2011/C 15/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- BNP är inte ett rättvisande mått på ett samhälles förmåga att hantera frågor som klimatförändring, effektiv resursanvändning, livskvalitet och social integrering. Därför föreslår kommittén att de indikatorer som valts ut för att ge vägledning vid utarbetandet och utformningen av offentliga politiska åtgärder och strategier ska ligga i linje med prioriteringarna i EU 2020-strategin.
- Kommittén anser att de fem åtgärder som föreslås i meddelandet för att utvärdera ekonomiska förbättringar och sociala framsteg, nämligen a) att komplettera BNP med indikatorer avseende miljö och samhälle, b) beslutsunderlag i nästintill realtid, c) tillförlitligare rapportering om fördelnings- och jämlikhetsfrågor, d) utveckling av en EU-resultattavla för hållbar utveckling och e) utvidgade nationalräkenskaper som också omfattar frågor om miljö och samhälle, är tillräckliga och kan tjäna som underlag för de förslag som lagts fram i EU 2020-strategin. Dessa åtgärder bör inte enbart vara verktyg för utvärderingar i efterhand utan de bör användas för beslutsfattande.
- Kommittén anser att det är nödvändigt att förbättra metoderna för att få snabb tillgång till mer fullständiga uppgifter som bättre överensstämmer med verkligheten och som gör det möjligt att använda indikatorer som underlättar beslutsfattandet. Vi vill också framhålla att de indikatorer som kan användas av de lokala, regionala, nationella och europeiska myndigheterna bör vara homogena och främja uppkomsten och spridningen av samhälleliga innovationer samt enhetlighet i beslutsfattandet.
- ReK anser att Eurostat bör ta hänsyn till förslagen i meddelandet, men att även den regionala statistiken bör ingå i de mer övergripande aspekterna såsom livskvalitet, hållbarhet och fördelning av inkomst och förmögenhet.
- Kommittén framhåller att åtgärderna inom ramen för strukturfonderna, inbegripet Sammanhållningsfonden, inte enbart bör baseras på BNP per capita efter 2013.
- Regionkommittén stöder innehållet i meddelandet och anser liksom kommissionen att BNP är en viktig indikator för att mäta den ekonomiska tillväxten och välbefinnandet i Europa och dess regioner. För att fatta beslut om och utvärdera EU-politiken bör dock kompletterande indikatorer utarbetas som mäter framstegen med det hållbara genomförandet av de sociala, ekonomiska och miljömässiga målen.

Föredragande:	Vicente Álvarez Areces (ES–PSE), Regionpresident i Asturien
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet: Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld KOM(2009) 433 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar detta meddelande som ger kommittén möjlighet att fortsätta diskussionen om EU:s framtid i en föränderlig värld. Det är nödvändigt att identifiera de indikatorer som ger oss en riktig bild av den verklighet som ligger till grund för ett effektivt handlande, och detta kräver att vi skapar en ny tillväxtmodell.

2. Vi vill påpeka att ReK vid flera tillfällen har tagit upp frågor som är relaterade till det ämne som behandlas i detta meddelande. I diskussionen om Lissabonstrategin efter 2010 krävde ReK nyligen (ReK 25/2009) att nästa strategi ska ha som uttalat allmänt mål "hög livskvalitet och välfärd för alla EU-medborgare". Kommittén upprepade att kampen mot fattigdom och inkomstskillnader kräver ett territoriellt perspektiv inom många olika politikområden. Kommittén noterar även att "BNP i allt högre grad upplevs som en otillfredsställande huvudindikator på ekonomisk utveckling och anser att man bör ta fram nya indikatorer för att på ett mer meningsfullt sätt mäta välbefinnande och livskvalitet i Europa".

3. Regionkommittén har dessutom i sitt förberedande yttrande om "Sammanhållningspolitikens framtid" (CdR 210/2009 fin) uttalat sig "för ett differentierat koncept med noggrant utvalda och meningsfulla indikatorer för utvärdering av sammanhållningspolitiken, så att medlen används på ett målinriktat sätt och en omfattande framställning av strukturpolitikens effekter kan göras."

4. ReK anser att diskussionen om indikatorer bortom BNP är en politisk diskussion som kan hjälpa oss att förstå vad välbefinnande innebär för nuvarande och framtida generationer och vilken politik som är mest lämpad för att uppnå detta välbefinnande.

5. Kommittén påpekar att kommissionen, i samarbete med Eurostat, den s.k. Stiglitzkommissionen för mätning av ekonomiska resultat och samhällsutveckling och OECD, arbetar i samma riktning.

6. Kommittén anser att de fem åtgärder som föreslås i meddelandet för att utvärdera ekonomiska förbättringar och sociala framsteg, nämligen a) att komplettera BNP med indikatorer avseende miljö och samhälle, b) beslutsunderlag i nästintill realtid, c) tillförlitligare rapportering om fördelnings- och jämlikhetsfrågor, d) utveckling av en EU-resultattavla för hållbar utveckling och e) utvidgade nationalräkenskaper som också omfattar frågor om miljö och samhälle, är tillräckliga och kan tjäna som underlag för de förslag som lagts fram i EU 2020-strategin. Dessa åtgärder bör inte enbart vara verktyg för utvärderingar i efterhand utan de bör användas för beslutsfattande.

7. ReK erinrar om att detta meddelande inte bara sammanfaller med lanseringen av EU 2020-strategin och den politiska diskussion som kommer att påverka utvecklingen i unionen på medellång och lång sikt, utan även med diskussionen om budgetplanen för tiden efter 2013. Meddelandet kommer säkert att påverka riktlinjerna för sammanhållningspolitiken och därmed de finansiella stöden för denna. Relevanta indikatorer kommer att underlätta identifieringen av skillnader i inkomst, utbildningsnivå (inbegripet formell och icke-formell utbildning), tillgång till offentliga tjänster, kvaliteten på sjukvårdstjänster och utbudet av kulturella resurser på regional och lokal nivå inom EU.

8. Mot bakgrund av detta bör man ta fasta på rapporten om regionerna år 2020 från GD Regionalpolitik, som använder regionala indikatorer för att skapa en bild av samtliga regioners förutsättningar i förhållande till olika utmaningar, liksom deras relativa ställning i förhållande till omgivande regioner.

9. Kommittén påpekar att, trots att de regionala och lokala myndigheternas roll inte framhävs i kommissionens meddelande, visar de projekt för bästa praxis som varit framgångsrika att de regionala och lokala myndigheterna kan spela en avgörande roll för antagande och spridning av ett verktyg för en mer omfattande mätning av framsteg i samhället (ekonomiska, miljömässiga och sociala), under förutsättning att man kan räkna med tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser, bl. a. finansiellt stöd från EU eller nationella källor. En förutsättning för att de indikatorer som ska mäta välfärden i bredare mening ska få förankring är att de går att bryta ned på regional och lokal nivå. Därför behövs de regionala och lokala myndigheternas medverkan.

10. Kommittén understryker att principen om lika möjligheter bör omfatta i synnerhet befolkningen i landsbygdsområden och avlägsna områden, de områden som berörs av industriell omvandling och regioner med allvarliga och permanenta naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, öregioner, perifera regioner, gränsregioner och bergsregioner. Inom ramen för målet att minska de regionala skillnaderna inom EU bör man ägna särskild uppmärksamhet åt dessa områden. Dessa områdens utsatthet beror på ekonomiska, sociala, demografiska, geografiska, historiska, regionala och miljömässiga spänningar. Dessa måste särskilt uppmärksammas när man upprättar en indikortabell som visar vilken tillgång invånarna i dessa områden har till infrastruktur och allmännyttiga tjänster. Indikator-tabellen bör ta hänsyn till de åtaganden som anges i den territoriella agendan och Leipzigstadgan om att främja polycentrism och nya strukturella förbindelser mellan landsbygd och stad. Dessa förbindelser kommer naturligtvis att påverka ramverket för miljön och de kommer även att bidra till att förbättra kvaliteten på den lokala och regionala politiken.

11. ReK anser att Eurostat bör ta hänsyn till förslagen i meddelandet, men att även den regionala statistiken bör ingå i de mer övergripande aspekterna såsom livskvalitet, hållbarhet och fördelning av inkomst och förmögenhet. Eurostats regionala statistiska årsbok bör vara ett underlag för årligt återkommande politiska debatter som kan användas för att justera EU-politiken.

B. 2000-talets politik kan inte styras endast av indikatorn för BNP-tillväxten.

12. Kommittén konstaterar att kommissionen i meddelandet *"Bortom BNP – Att mäta framsteg i en föränderlig värld"* uttryckligen medger att BNP-indikatorn har vissa begränsningar samtidigt som man föreslår en diskussion om olika modeller som kan komplettera denna indikator med andra indikatorer. Trots detta framhåller kommissionen i meddelandets slutsatser: "Med alla sina brister är det fortfarande det bästa enskilda måttet på marknadsekonomens resultat." Detta kan dock diskuteras och meddelandet behandlar ju även sociala framsteg och välbefinnande. Och på detta område är inte BNP den mest relevanta indikatorn.

13. ReK erinrar om att det pågår internationella förhandlingar om att utforma ett FN-avtal om styrning av globala åtgärder mot klimatförändringen efter 2012, när Kyotoprotokollets första åtagandeperiod löper ut. Kommittén erinrar även om att EU har gjort ett ensidigt åtagande att minska sina utsläpp med minst 20 % senast 2020 jämfört med 1990 års nivåer. EU erbjuder sig dessutom att minska utsläppen med 30 %, förutsatt att andra utvecklade länder och utvecklingsländer som orsakar stora utsläpp går med på att ta på sig en rättvis del av begränsningsinsatserna inom ramen för ett övergripande avtal. Forskningsrön visar att ytterligare minskningar med 50 % måste göras senast 2050 jämfört med 1990 års nivåer. Detta är ambitiösa målsättningar, och det kommer att krävas en övergång till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp där produktionsmetoder och konsumtionsmönster är mindre energiintensiva och mer resurseffektiva. Det är väsentligt att de viktigaste ekonomiska indikatorerna återspeglar denna nya inriktning.

14. ReK erinrar om att BNP, som OECD påpekar, är ett mått på produktion och inte på det välbefinnande som befolkningen uppnår genom denna produktion. I själva verket innebär många av de verksamheter som omfattas av BNP en minskning av människors välbefinnande (t.ex. höga transportkostnader på grund av trafikstockningar som orsakas av stora avstånd mellan bostaden och arbetsplatsen) eller åtgärder som måste vidtas för att minska den negativa miljöpåverkan som vissa verksamheter medför. Dessutom påverkas människors välbefinnande av disponibel inkomst eller tillgänglighet och kostnad för kollektiva nyttigheter. På samma sätt framhålls i rapporten från Stiglitz-Sen-Fitoussi-kommissionen att det faktum att BNP tycks vara ett dåligt mått på välfärd och även på marknadsaktivitet sedan länge är känt ⁽¹⁾.

15. Kommittén vill även betona att BNP inte tar hänsyn till effekten av faktorer som påverkar miljön, som t.ex. problem med begränsade ekonomiska resurser, koldioxidutsläpp, förorenande produkter, vattenkvalitet, biologisk mångfald, koncentration till storstäder och avfolkning av landsbygden. Inte heller omfattar BNP viktiga sociala faktorer såsom olikheter i den individuella och regionala inkomstfördelningen, fattigdom eller hälsa. Dessutom mäter BNP inte verksamheter som inte erkänns på marknaden, såsom illegalt arbete, arbete i hemmet, ideellt arbete eller fritid.

16. ReK vill även framhålla att viktiga uppgifter saknas. Ett land kan öka sin BNP genom att intensivt exploatera sina naturresurser, men landets kapitaltillgångar kommer att minska och kommande generationer kommer att få mindre resurser till sitt förfogande. Samtidigt vill kommittén varna för att ställa ekonomiska framsteg i motsatsställning till andra aspekter av välfärd. Erfarenheten visar att en god ekonomisk utveckling oftast är en förutsättning för att andra välfärdsaspekter ska beaktas i politiken.

17. Kommittén vill göra EU:s institutioner uppmärksamma på att det är nödvändigt att standardisera och förtydliga det budskap som man önskar förmedla till allmänheten genom användning av de indikatorer som är kopplade till BNP eller BNP per capita. Det behövs en öppnare kommunikationspolitik.

18. ReK påpekar att man i EU:s officiella dokument, inbegripet fördragen och några förordningar, vid sidan av BNP även använder andra BNP-relaterade indikatorer. Till exempel använder man BNP per capita för att definiera och klassificera de regioner som omfattas av konvergensmålet (perioden 2007–2013). För att fastställa vilka stater som skulle kunna erhålla samfinansiering från Sammanhållningsfonden används bruttonationalinkomst (BNI) per capita. I budgetplanen använder man sig också av BNI för att fastställa taket för budgetutgifterna. Dessutom är det i protokoll nr 28 om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning varken BNI eller BNP utan BNP per capita som används som referens för att avgöra vilka medlemsstater som är berättigade till bidrag från Sammanhållningsfonden.

⁽¹⁾ Stiglitz Joseph, Sen Amartya och Fitoussi Jean Paul: "Issues Paper, Commission on the Measurement of the Economic Performance and Social Progress", 25.7.2008.

19. Kommittén framhåller att åtgärderna inom ramen för strukturfonderna, inbegripet Sammanhållningsfonden, inte enbart bör baseras på BNP per capita efter 2013.

C. Åtgärder för att bättre kunna mäta framsteg i en föränderlig värld: kommentarer om de indikatorer som anges i meddelandet.

20. Kommittén ställer sig bakom kommissionens idé om att utveckla en övergripande miljöindikator och förbättra indikatorerna för livskvalitet. Kommittén stöder därför helhjärtat utarbetandet av ett pilotprojekt för att utveckla ett **övergripande miljöindex** som omfattar faktorer som t.ex. utsläpp av växthusgaser, förlust av naturområden, luftföroreningar, vattenanvändning och avfallsproduktion. Eftersom det redan finns metoder för att fastställa detta sammansatta index, uppmanar ReK kommissionen att offentliggöra detta utvecklingsarbete och snarast lägga fram det till diskussion under 2010 i enlighet med vad som sägs i meddelandet. Som kommissionen påpekar i sitt meddelande bör indikatorerna inte enbart avse den negativa eller positiva förändringen i miljön utan även inkludera nivån på miljökvaliteten. I detta sammanhang är det viktigt att miljöindikatorerna inte leder till ohållbar användning av resurser.

21. Orsaken till att BNP inte är heltäckande är att sociala och miljörelaterade omkostnader för närvarande inte återspeglas fullt ut i priset på produkter och tjänster. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att i det framtida lagstiftningsarbetet beakta de egentliga kostnaderna för en produkt i ekonomin.

22. På samma sätt bör detta index, som ska utvärdera resultaten av de åtgärder som vidtagits för att skydda EU:s territorium och som i sin kvantitativa form ger oss information om framsteg och motgångar på miljöområdet, omfatta inte bara EU:s länder utan också dess regioner. Kommissionen bör komplettera sina metoder med de faktorer som krävs för att utvidga indexets definitionsområde. Dessutom bör det utvecklas europeiska stimulansinstrument för de områden som uppnår de uppsatta målen eller som överträffar dem.

23. Kommittén erinrar om att det portugisiska ordförandeskapet i samband med EU-konferensen om indikatorer bortom BNP krävde att framsteg skulle kunna mätas på ett helt jämförbart sätt inom olika geografiska områden, och man påpekade att de indikatorer som inte möjliggör jämförelser mellan olika regioner har ett begränsat värde. Vid Europeiska rådets möte i Lissabon rekommenderades därför att det görs en tydligare koppling mellan de makroekonomiska indikatorerna och den regionala dimensionen.

24. Regionkommittén anser att det är viktigt att utveckla en indikator för miljö kvalitet (det ska inte bara vara en möjlighet, som det sägs i meddelandet) som inte bara anger antalet EU-medborgare som lever i en sund miljö, utan även visar i vilka geografiska områden denna sunda miljö finns så att det blir

möjligt att identifiera den politik som möjliggjort detta. Därför föreslår vi att analysen av miljö kvalitet görs med utgångspunkt i EU:s olika regioner så att det blir lättare att göra jämförelser.

Det är därför viktigt att de **kartor och prioriterade indikatorer som utvecklats av Europeiska miljöbyrån** får spela en nyckelroll i samband med definitionen av var och en av de europeiska regionerna, så att man kan utforma en mer målinriktad politik i varje region och en strategi för solidaritet med de regioner som av historiska skäl har större svårigheter att ta itu med förbättringar av miljö kvaliteten. Ett stöd till skapandet av regionala observationscentrum för miljön skulle vara ett ovärderligt bidrag till uppföljning och utarbetande av en politik som går nedifrån och upp där varje region kan visa vilka särdrag som kännetecknar den och det som förenar den med övriga europeiska regioner. Detta skulle underlätta utformandet av flexibla och asymmetriska strategier på europeisk nivå och dessutom skapa kopplingar som främjar samarbete mellan regionerna.

25. Vad beträffar livskvalitet och välbefinnande är det viktigt att ha indikatorer för hållbar utveckling och social innovationsförmåga, såsom offentliga tjänster, hälsa, fritid, välbefinnande, fungerande kommunikationer och ren miljö, som vittnar om och är orsak till en god eller dålig miljö. Kort sagt, ett samhälle, eller en region, är sund med avseende på hållbar utveckling om dess ekonomiska dimensioner (produktion, distribution och konsumtion) är förenliga med miljömässiga och sociala faktorer. OECD:s undersökningar om medborgarnas uppfattning om sitt välbefinnande är viktiga i detta sammanhang.

26. Kommittén stöder tanken på att uppgifterna ska vara tillgängliga i nästintill realtid för att ge underlag för beslutsfattande, både med hänsyn till miljö indikatorer och sociala indikatorer och kommittén anser att det var ett stort steg framåt när det gemensamma miljö informationssystemet (SEIS) presenterades förra året. Miljöuppgifterna är tillgängliga med två till tre års försening i förhållande till de ekonomiska uppgifterna. Denna eftersläpning måste överbryggas.

Vad beträffar de aktuella sociala indikatorerna vill vi påminna om att Eurostat har genomfört en harmoniserad undersökning, som inte har blivit offentliggjord, för åren 2006, 2007, 2008 och 2009 med resultat om familjernas levnadsvillkor i samtliga EU-länder. Det finns alltså redan en grundstruktur som kan anpassas till regional nivå.

Vi föreslår därför att man utformar en **harmoniserad social undersökning** på EU-nivå och regional nivå som kan vara en del av underlaget för sammanhållningspolitiken och för beslutsfattande på lokal och regional nivå.

27. ReK anser att uppgifterna om inkomstfördelning och inkomstskillnader är av största vikt, och instämmer med det som står i meddelandet: "Social och ekonomisk sammanhållning är ett av EU:s övergripande mål. Syftet är att minska skillnader mellan regioner och grupper i samhället."

Vi saknar dock en uttrycklig hänvisning till den territoriella sammanhållningen, ett perspektiv som i synnerhet omfattar miljöaspekter och de naturbetingade svårigheter som vissa regioner har och som utgör ett handikapp för deras utveckling. Dessa aspekter bör tas i beaktande när man genomför de analyser som ska utgöra grunden för beslutsfattandet. De bör därför kvantifieras för att därefter bli föremål för en jämförande analys.

Fördelningen av välbståndet inger allt större oro, eftersom antalet personer som riskerar att falla under fattigdomsstrecket kan öka trots en uppgång av BNP per capita. Det är därför nödvändigt med en tydligare rapportering om fördelningen av inkomstskillnader, vilket kommer att göra det möjligt att bättre definiera åtgärder för social, ekonomisk och territoriell sammanhållning.

Att undersöka utbildningsnivån hos arbetskraften i en region, både anställda och arbetslösa, är dessutom en nyckelfaktor, och förståelsen av olikheter i utbildningsnivå mellan olika grupper i samhället kan bidra till att lämpliga politiska åtgärder utarbetas.

Dessutom borde man separat undersöka de direkta och indirekta effekterna av den senaste lågkonjunkturen och dess följder för de enskilda regionernas och samhällsgruppernas välbefinnande, i syfte att få relevanta insikter, utarbeta förslag och vidta förebyggande åtgärder inför framtiden.

28. Kommittén anser dock att det med hänsyn till de sociala indikatorerna inte är nödvändigt att gå så långt som att tala om fattigdom för att koppla ihop problem med regionala eller individuella skillnader med miljöpåverkan. Man behöver bara tänka på att en ökning av ojämlikheten, i synnerhet om denna ojämlikhet innebär en minskning av skatteunderlaget, begränsar möjligheten att klara de omställningar som är nödvändiga för en ny hållbar utveckling. Dessutom begränsar lägre inkomstnivåer hushållens förmåga att genomföra de nödvändiga förändringar i konsumtionsmönstret som denna hållbara tillväxt medför. Å andra sidan kan man konstatera att en modell för ett hållbart förhållningssätt genererar besparingar på medellång och lång sikt som kompenserar för de ursprungliga investeringarna.

Därför bör indikatorerna för inkomstskillnader och regionala olikheter stå i centrum för de strategiska framtidsbesluten.

29. ReK stöder planerna på att utarbeta en **resultattavla för hållbar utveckling** såsom framgår av meddelandet. Under alla omständigheter bör tavlan vara så användbar som möjligt och den bör ligga långt från den akademiska modellen för utvärdering i efterhand. Detta innebär att resultattavlan – som bör nå alla länder och regioner och göra de statistiska systemen på båda nivåerna kompatibla – ska vara ett verktyg för åtgärder och för utarbetande av riktlinjer som kan användas för att utforma sektoriella och regionala strategier inom EU. På så sätt ska den främja samhällelig innovationsförmåga och därigenom framför allt ett införande av en hållbarhetsfaktor i varje

strategisk konstruktion, samt öka jämförandet av bästa praxis och påskynda den eftersträlvade utvecklingen. Regionkommittén uppmanar kommissionen att lägga fram den pilotversion som anges i meddelandet.

30. De nya indikatorerna bör vara stabila, tillförlitliga och allmänt accepterade, så att de kan användas för att mäta framstegen i strävan mot målet att uppnå en ekologiskt effektiv ekonomi. De måste också ligga till grund för utformningen av en ram av indikatorer för hållbar utveckling, det vill säga på social, ekonomisk och miljömässig nivå. Biologisk mångfald måste ingå i de nya indikatorerna.

31. Vad beträffar en integrerad miljö- och ekonomiredovisning, välkomnar Regionkommittén de ansträngningar som görs för att skapa en grön bokföring. På vissa områden har betydande framsteg uppnåtts tack vare samordningen av de ansträngningar som gjorts av Eurostat, medlemsstaternas statistikkontor och OECD, men detta måste spridas till alla länder inom EU så att vi redan 2013 har miljöräkenskaper för energiförbrukning och avfallshantering samt monetära räkenskaper för miljörelaterade bidrag inom en gemensam rättslig ram.

Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) bör även komplettera sin resultattavla för sociala indikatorer (som inbegriper hushållens disponibla inkomster och ett justerat mått på disponibel inkomst) och sprida den till samtliga EU:s medlemsstater och regioner i syfte att främja dess användning, eftersom den utgör ett bättre mått på förbrukning och sparande än BNP per capita som är den indikator som för närvarande används.

D. Subsidiaritet, proportionalitet och bättre lagstiftning.

32. Kommittén anser att de frågor som tas upp i meddelandet omfattas av den tredje delen, avdelning XVIII och XX i fördraget om EU:s funktionssätt som avser social och ekonomisk sammanhållning och miljö.

33. ReK anser att de politikområden som omfattas av meddelandet är områden där EU saknar exklusiv behörighet, varvid subsidiaritetsprincipen ska tillämpas. Det bör dock påpekas att det finns transnationella aspekter som medlemsstaterna eller de regionala och lokala myndigheterna inte kan reglera på ett lämpligt sätt genom oberoende åtgärder. Därför kan man nå målen på ett effektivare sätt genom gemensamma politiska åtgärder eller en samordnad verksamhet.

34. Regionkommittén anser att de åtgärder som anges i meddelandet verkar vara i linje med proportionalitetsprincipen, eftersom de inte går längre än vad som är nödvändigt för att uppnå de uppsatta målen. Kommissionen avser framför allt att utveckla indikatorer och andra övervakningsinstrument såsom den europeiska resultattavlan för hållbar utveckling.

35. ReK uppmanar kommissionen att i högre grad erkänna de regionala och lokala myndigheternas roll med avseende på en förbättrad lagstiftning, i synnerhet med hänsyn till behovet att stödja deras deltagande i utvecklandet av nya metoder för att mäta sociala och miljömässiga framsteg. Kommissionen bör ge stöd och resurser för inrättande av statistiska databaser på lokal och regional nivå som omfattar hela EU. Dessa databaser ska användas för att främja utvecklingen av indikatorer på EU-nivå.

36. Kommittén erinrar om att medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna redan har definierat många olika individuella och differentierade indikatorer för miljö, ekonomi, samhälle och teknik. Dessa indikatorer kan vara till hjälp vid utvecklandet av indikatorer för EU som ska avspeglade situationen i medlemsstaterna på lokal och regional nivå för att på så sätt möjliggöra jämförelser mellan regioner och orter i hela EU.

Förutom indikatorerna på EU-nivå skulle det vara en fördel att kunna få tillgång till uppgifter från andra länder, t.ex. uppgifter som tagits fram av internationella organ.

E. Sammanfattning och slutsatser

37. Det finns all anledning att komplettera BNP med statistik som täcker andra ekonomiska, sociala och miljömässiga faktorer som har ett avgörande inflytande på människors välbefinnande.

BNP är inte avsett att vara ett rättvisande mått på mer långsiktig ekonomisk och samhällelig utveckling, och i synnerhet på ett samhälles förmåga att hantera frågor som klimatförändring, effektiv resursanvändning, livskvalitet och social integrering. Därför föreslår kommittén att de indikatorer som valts ut för att ge vägledning vid utarbetandet och utformningen av offentliga politiska åtgärder och strategier ska ligga i linje med prioriteringarna i EU 2020-strategin.

38. Kommittén anser att det traditionella BNP-indexet bör förbättras och kompletteras med faktorer som avser miljö och socialt välbefinnande. I detta sammanhang anser kommittén vidare att det vore lämpligt att skapa ett övergripande miljö-index samt genomföra en harmoniserad socialundersökning på europeisk, nationell och regional nivå.

39. Kommittén anser att det är nödvändigt att förbättra metoderna för att få snabb tillgång till mer fullständiga uppgifter som bättre överensstämmer med verkligheten och som gör det möjligt att använda indikatorer som underlättar beslutsfattandet. Vi vill också framhålla att de indikatorer som kan användas av de lokala, regionala, nationella och europeiska myndigheterna

bör vara homogena och främja uppkomsten och spridningen av samhälleliga innovationer samt enhetlighet i beslutsfattandet. Det är också nödvändigt att öka förståelsen av sambandet mellan olika indikatorer på välfärd, inte minst som de indikatorer som ska komplettera BNP-måttet ofta förändras med lång tids eftersläpning.

40. ReK framhåller att urvalet av indikatorer och innehållet i dessa bör vara resultatet av en nerifrån-och-upp-process med ett brett deltagande av de lokala och regionala myndigheterna, medlemsländerna och EU i en omfattande diskussionsprocess. Genom att sammanställa resultaten från denna process ska det bli möjligt att säkerställa effektivare mål och öka de gemenskapspolitiska åtgärdernas legitimitet genom att medborgarna i högre grad kan identifiera sig med de ansträngningar som görs för att komma ur krisen och bevara miljön och livskvaliteten.

41. Kommittén konstaterar att man i samband med utvidgningen år 1995 tog i bruk indikatorn befolkningstäthet. Med hjälp av denna beskrevs hindren för en utveckling av de glest befolkade områdena i norr, bl.a. de stora avstånden, de höga kostnaderna för tjänster och infrastruktur samt den smala ekonomiska bas som försvårar grundandet av företag. Enkla indikatorer av det här slaget bör även i fortsättningen användas bl.a. för att styra sammanhållningspolitiken.

42. Regionkommittén uppmanar EU att fortsätta samarbetet med andra internationella institutioner som t.ex. OECD, Världsbanken, ILO och statistikkontoren så att den insats som vi måste göra överensstämmer med den insats som andra internationella organisationer gör på global nivå.

43. Regionkommittén framhåller att indikatorerna måste stämma överens med de centrala målen i den nya strategin och den nya budgetplanen efter 2013. EU-strategierna återspeglas i budgeterna och dessa strategier måste ta hänsyn till framtida behov för att förbättra en verklighet som bara kan bygga på två informationskällor, nämligen statistik och den allmänna opinionen, tillsammans med den ledande roll som spelas av EU:s demokratiska institutioner.

44. Regionkommittén stöder innehållet i meddelandet och anser liksom kommissionen att BNP är en viktig indikator för att mäta den ekonomiska tillväxten och välbefinnandet i Europa och dess regioner. För att fatta beslut om och utvärdera EU-politiken bör dock kompletterande indikatorer utarbetas som på ett mer exakt sätt mäter framstegen med det hållbara genomförandet av de sociala, ekonomiska och miljömässiga målen.

Bryssel den 5 oktober 2010

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Främjande av privata och offentliga investeringar i syfte att bidra till en ekonomisk återhämtning och långsiktig strukturanpassning: utveckling av offentlig-privata partnerskap"

(2011/C 15/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK vill betona att PPP-projekt i första hand inte ska ses som en kortsiktig finansieringslösning utan bör analyseras utifrån ett livscykelperspektiv, från planering, projektering, finansiering, byggande och drift, där man beaktar den totala kostnaden beroende på projektets totala längd, där kontraktstiden ibland kan uppgå till 30 år.
- ReK anser att det inte är lämpligt med offentlig-privata partnerskap i alla sammanhang, utan att man i fråga om varje projekt, offentlig tjänst och innovation måste bedöma projekt om det innebär ett mervärde att ingå partnerskap med den privata sektorn.
- Kommittén anser att det är för tidigt för kommissionen att reglera tjänstekoncessioner. Om kommissionen ändå väljer att låta tjänstekoncessioner omfattas av gemenskapens upphandlingsdirektiv är det av yttersta vikt att denna reglering blir så enkel och flexibel som möjligt. En reglering bör i sådant fall likna den som finns i direktiven om byggkoncessioner och absolut inte reglerna som rör upphandling av tjänster.

Föredragande: Catarina Segersten-Larsson (SE-PPE), fullmäktigeledamot i Värmlands landsting

Referensdokument: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Främjande av privata och offentliga investeringar i syfte att bidra till en ekonomisk återhämtning och långsiktig strukturanpassning: utveckling av offentlig-privata partnerskap

KOM(2009) 615 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén uttrycker sin uppskattning för att EU och medlemsländerna genomför ambitiösa återhämtningsplaner som syftar till att stabilisera finanssektorn och begränsa den ekonomiska och finansiella krisens negativa verkningar för både allmänheten och den reala ekonomin. ReK vill samtidigt betona vikten av regionala och lokala nivåers delaktighet.
2. ReK anser också att i samband med dessa återhämtningsinsatser kan offentlig-privata partnerskap (PPP) vara en bra metod för att genomföra infrastrukturprojekt, tillhandahålla offentliga tjänster och främja innovationer.
3. ReK vill i detta sammanhang betona att PPP-projekt i första hand inte ska ses som en kortsiktig finansieringslösning utan bör analyseras utifrån ett livscykelperspektiv, från planering, projektering, finansiering, byggande och drift, där man beaktar den totala kostnaden beroende på projektets totala längd, där kontraktstiden ibland kan uppgå till 30 år.
4. ReK anser att det inte är lämpligt med offentlig-privata partnerskap i alla sammanhang, utan att man i fråga om varje projekt, offentlig tjänst och innovation måste bedöma projekt om det innebär ett mervärde att ingå partnerskap med den privata sektorn.
5. ReK anmodar de lokala och regionala myndigheterna att noga analysera samtliga gränsöverskridande leasingavtal för finansiering av offentlig infrastruktur som de kan ha ingått eller som de överväger att ingå i framtiden, i syfte att undvika negativa överraskningar med allvarliga budgetkonsekvenser.
6. ReK konstaterar att finansieringslösningar ser olika ut i medlemsländerna. I vissa medlemsstater är det exempelvis möjligt för de lokala myndigheterna att själva låna till och finansiera stora investeringar. Mot bakgrund av att förutsättningarna är så olika anser ReK att offentlig-privata partnerskap enbart i vissa fall kan användas för att öka effektiviteten i förvaltningen av de offentliga finanserna och på ett mer verksamt sätt genomföra storskaliga projekt.
7. ReK anser att offentlig-privata partnerskap kan vara ett framgångsrikt sätt att hantera de offentliga investeringarna men att det måste vara upp till de lokala och regionala myndigheterna att bedöma vilken metod som är mest lämplig för de olika projekten, offentliga tjänsterna eller innovationerna. En viktig förutsättning för de offentlig-privata partnerskapen är att en bedömning görs av vem eller vilka som är bäst skickade att bära de olika riskerna.
8. ReK är positiv till att EU:s strukturfonder eller Europeiska investeringsbanken (EIB) under vissa förhållanden kan tillhandahålla medel som kan användas för att stödja offentlig-privata partnerskapsprojekt.
9. ReK håller med om att offentlig-privata partnerskap kan vara ett av medlen för att lösa de problem som orsakas av klimatförändringarna. Likaså att de kan vara ett sätt för att förbättra tillväxt och sysselsättning inom EU:s industri och offentliga sektor.
10. ReK vill här betona vikten av att små och medelstora företag ges bättre förutsättningar att delta i de offentlig-privata partnerskapen eftersom de i dessa sammanhang ofta utgör en underutnyttjad resurs för ekonomisk tillväxt och för att skapa hållbara arbetstillfällen.
11. Det är också de lokala och regionala myndigheterna som oftast är mest lämpade att bedöma hur tjänsterna ska finansieras. Kommittén vill betona kommuners och regioners olika roller eftersom de förutom att organisera, styra och kontrollera också har att driva verksamhet i egen regi (in-house). De lokala och regionala myndigheterna måste klart definiera de mål i allmänhetens intresse som ska uppnås, de erbjudna tjänsternas kvalitet och prispolitik samt kontrollera efterlevnaden av dessa mål.

12. ReK har konstaterat att begreppet partnerskap har kommit att tolkas i ett betydligt vidare perspektiv än vad som ursprungligen avsågs och Regionkommittén föreslår därför att offentlig-privata partnerskap fortsättningsvis definieras mer restriktivt som innefattande långsiktiga relationer, gemensamt risktagande och stora ekonomiska åtaganden. Av den anledningen är det av yttersta vikt att begreppet offentlig-privata partnerskap definieras tydligare för att få en relevant diskussion om eventuella fortsatta insatser inom gemenskapen.

Regionkommitténs synpunkter på kommissionens förslag till fem viktiga åtgärder under 2010:

Kommissionens förslag om att inrätta en arbetsgrupp

13. ReK anser att det är viktigt att ett system för internationellt stöd och erfarenhetsutbyte inrättas i samband med att förekomsten av offentlig-privata partnerskap ökar. ReK vill dock starkt betona att förutsättningarna ser så olika ut i medlemsländerna och att en förutsättning för framgångsrika partnerskap är att de utvecklas utifrån de lokala och regionala förutsättningarna. ReK anser därför att det är angeläget att stöd och kompetens säkerställs i de olika medlemsländerna.

14. ReK anser att om något organ eller grupp tillsätts på EU-nivå är det av yttersta vikt att lokal och regional nivå är representerad och att ReK ges möjlighet att utse representanter från lokal och regional nivå.

Kommissionens förslag om att samarbeta med EIB för att öka den finansiering som finns tillgänglig för offentlig-privata partnerskap

15. ReK anser att stora investeringsåtgärder alltid måste hanteras med största respekt så att inte lokala och regionala myndigheter och privata företag hamnar i ohållbara återbetalningssituationer eftersom partnerskapen innebär mycket långa ekonomiska åtaganden. ReK ser EU:s strukturfondsmedel som en mycket viktig tillgång vid offentlig-privata partnerskap. Kommittén anser att EIB bör få en allt viktigare roll för att bidra till att skapa förutsättningar för framgångsrika och innovativa partnerskap.

Kommissionens förslag om att se över tillämpliga regler och metoder för att se till att ingen diskriminering förekommer vid tilldelningen av offentliga medel när gemenskapsfinansiering är involverad

16. ReK värdesätter kommissionens ansträngningar för att på EU-nivå se till att EG-fördragets grundprinciper, t.ex. insyn, jämställdhet, proportionalitet och ömsesidigt förtroende, respekteras i samband med offentlig upphandling och koncessioner.

17. Kommissionen skulle kunna vidta kompletterande åtgärder för att skapa större utrymme för etablering av offentlig-privata partnerskap i upphandlingslagstiftningen.

Kommissionens avsikt att föreslå en effektivare ram för innovation, som också ska omfatta en möjlighet för EU att delta i privaträttsliga organ och investera direkt i specifika projekt.

18. Vad gäller frågan om EU:s deltagande i privaträttsliga organ och direkt investering i specifika projekt måste detta utvecklas och förklaras innan ReK har möjlighet och förutsättningar att ta ställning till denna fråga. Först måste det också kontrolleras att subsidiaritetsprincipen respekterats.

Kommissionens avsikt att utarbeta ett förslag till en rättsakt om koncessioner på grundval av den pågående konsekvensanalysen.

19. Kommittén anser att det är för tidigt för kommissionen att reglera tjänstekoncessioner. Om kommissionen ändå väljer att låta tjänstekoncessioner omfattas av gemenskapens upphandlingsdirektiv är det av yttersta vikt att denna reglering blir så enkel och flexibel som möjligt. En reglering bör i sådant fall likna den som finns i direktiven om byggkoncessioner och absolut inte reglerna som rör upphandling av tjänster.

20. Kommittén menar att en framtida utveckling av PPP-området inte får minska möjligheterna att erbjuda arbetstillfällen för människor med särskilda behov, vilket överensstämmer med EU-domstolens praxis.

Bryssel den 5 oktober 2010

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "En strategi för området runt Nordsjön och Engelska kanalen"

(2011/C 15/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén är övertygad om att makroregionerna kan vara en innovativ form av mellanregionalt och transnationellt europeiskt samarbete, som kan skapa samverkan med lämpliga geografiska, innehållsmässiga och tidsmässiga ramar för vissa frågor mellan regionala och lokala myndigheter, medlemsstater och EU-organ.
- Regionkommittén betonar att makroregionala strategier inte måste omfatta alla politikområden, utan först bör koncentrera sig på de utmaningar som är gemensamma för makroregionen. Kommittén vill också påpeka att makroregioner inte utgör ytterligare en nivå inom EU.
- Kommittén understryker att de gemensamma handlingsprioriteringarna i Nordsjön/Engelska kanalen främst berör områdena havspolitik, miljö, energi, transporter, industri och forskning samt deras påverkan på den sociala sammanhållningen.
- Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att stödja ytterligare åtgärder för att utveckla en makroregional strategi för detta område med tanke på det akuta behovet att möta utmaningar inom områdena transporter, miljö, fiske och forskning.
- Regionkommittén uppmanar kommissionen att redan före 2013 avsätta medel för arbetet med att utforma makroregionala strategier och främja arbetet med att utveckla en makroregional strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen före 2013.
- Regionkommittén anser att sammanhållningspolitiken efter 2013 i möjligaste mån bör innefatta de makroregionala strategierna på de områden som har att göra med det territoriella samarbetet och anser att det är angeläget att i en grönbok mer exakt definiera deras roll och funktion.

Föredragande: Hermann Kuhn, ledamot av Bremens delstatsparlament (DE-PSE)

I. ALLMÄNNA KOMMENTARER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar dokumentet "EU:s strategi för Östersjöområdet", som Europeiska kommissionen lade fram den 10 juni 2009 och som behandlar makroregionen Östersjöområdet. Kommissionen påpekade redan vid offentliggörandet att Östersjöstrategin kan fungera som modell för liknande satsningar i andra europeiska makroregioner.

2. EU:s strategi för Östersjöregionen bygger på ett integrerat arbetssätt, frivillighet och ett aktivt samarbete och samråd med regionala aktörer. Den är finansiellt neutral och bygger på ett mer samordnat nyttjande av befintliga resurser. Denna metod utgör en bra riktlinje för arbetet med makroregionala strategier, som bör utgå från varje makroregions särdrag och utmaningar.

3. Kommittén välkomnar att Europeiska rådet vid sitt möte den 18–19 juni 2009 uppmanade kommissionen att presentera en EU-strategi för Donauområdet.

4. Kommittén påminner om att vi redan från början har sett positivt på detta arbete, i vilket de regionala och lokala myndigheternas företrädare med fördel kan inbegripas och deras bidrag beaktas.

5. ReK konstaterar att många europeiska regioner ägnar sig åt "makroregionala strategier", vilket framgick tydligt av Regionkommitténs konferens den 13 april 2010 om "Europeiska makroregioner: Integration genom territoriell sammanhållning".

6. Regionkommittén är övertygad om att makroregionerna kan vara en innovativ form av mellanregionalt och transnationellt europeiskt samarbete, som kan skapa samverkan med lämpliga geografiska, innehållsmässiga och tidsmässiga ramar för vissa frågor mellan regionala och lokala myndigheter, medlemsstater och EU-organ. När man utarbetar dessa nya strategier bör man samtidigt ta hänsyn till de mångåriga erfarenheterna av gränsöverskridande, transnationellt och mellanregionalt samarbete.

7. Kommittén betonar att en europeisk strategi för en makroregion kan förbättra enhetligheten och samordningen vad avser de politiska åtgärderna i olika sektorer och på skilda nivåer, och möjliggöra gemensamma åtgärder för särskilda utmaningar. Den kan bidra till samordning av användningen av ekonomiska medel, beakta de lokala och regionala myndigheterna bättre, i linje med principerna för flernivåstyre, och engagera samhällsorganisationerna på ett flexiblere sätt.

8. Kommittén utgår från att makroregionala strategier är ett instrument för europeisk integration och för en successivt allt större ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

9. Regionkommittén anser att man måste granska hur de makroregionala strategierna och insatsområdena är kopplade till unionens politiska strategi på andra områden, framför allt Europa 2020-strategin, sammanhållningspolitiken och den integrerade havspolitikerna.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Makroregioner – en ny form av mellanregionalt och transnationellt europeiskt samarbete

10. Regionkommittén påminner om att främjande och utveckling av gränsöverskridande, mellanregionalt och transnationellt samarbete alltid har varit en mycket viktig fråga för kommittén: utvecklingen av Euroregioner, som koncentrerar sig på samarbetet mellan gränsregioner, utvecklingen av europeiska strukturer i samband med gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala förfaranden inom ramen för den rättsliga formen "europeisk gruppering för territoriellt samarbete" (EGTS).

11. ReK pekar på att främjandet av mellanregionalt och transnationellt samarbete också är en väsentlig fråga och ett viktigt mål för sammanhållningspolitiken. Interreg IVB-programmet rör redan direkt stora regionala strukturer som Nord-sjön eller Atlantbågen.

12. Regionkommittén ser positivt på att det geografiska området har fått större betydelse som referenspunkt för den europeiska politiken genom att målet om territoriell sammanhållning skrivits in i de europeiska fördragen.

13. Kommittén välkomnar att man i fråga om unionens integrerade havspolitik, som kommer att föra samman sektorspolitiken i ett integrerat angreppssätt, nu betraktar en regionalisering av strategin som en väsentlig förutsättning för att genomförandet ska lyckas, eftersom man då kan anpassa prioriteringar och instrument bättre till den specifika geografiska, ekonomiska och politiska situationen i ett visst havsområde.

14. Regionkommittén är övertygad om att begreppet makroregion och de därtill hörande politiska strategierna är en innovativ form av mellanregional och transnationell EU-politik. Det kan bidra väsentligt till enhetlighet och handlingskraft i ett avgränsat område, och med hänsyn till respektive områdes särart koppla samman ekonomisk effektivitet, social sammanhållning och ekologisk jämvikt.

15. ReK konstaterar att en makroregion är något man väljer att ingå i, inte något som regionerna föreskrivs att delta i. Gränserna behöver därför inte sammanfalla med administrativa och politiska gränser. Makroregionen är en nivå på vilken olika aktörer beslutar att samarbeta för att lösa gemensamma problem som inte kan lösas (lika bra) på andra territoriella nivåer. Det rör sig alltså om särskilda utmaningar och möjligheter som en region eller en medlemsstat är för små för att lösa, medan unionen och dess bestämmelser erbjuder en alltför stor och generell ram.

16. Kommittén konstaterar därför att makroregionala strategier inte måste omfatta alla politikområden, utan först bör koncentrera sig på de utmaningar som är gemensamma för makroregionen och som kan lösas genom en gemensam insats i partnerskap. Därmed kopplas principerna om samarbete samman med subsidiaritetsprincipen där så är meningsfullt och nödvändigt.

17. ReK vill understryka att makroregionen som "funktionellt område" inte har några strikt fastställda gränser, utan att gränserna kan förändras med utgångspunkt i problem och lösningar. Det måste dock råda ett minimum av enighet om vad som är ett kärnområde (inbegripet inlandet). Varje makroregion har sina givna naturliga grundförutsättningar, som har präglat dess ekonomiska, politiska och kulturella utveckling.

18. ReK vill göra klart att makroregionerna inte är ytterligare en institutionell eller konstitutionell nivå inom Europeiska unionen. Makroregionen bör i stället organiseras som en åtgärdsinstans, som plattform eller nätverk där lokala och regionala myndigheter, nationella och europeiska partner kan samverka med deltagande av samhällsaktörer inom ett avgränsat geografiskt område för gemensamt fastställda mål. I detta sammanhang bör man stödja sig på befintliga nätverk och plattformar.

19. Kommittén är övertygad om att makroregionala strategier ger stora tillfällen och möjligheter att vidareutveckla och konkretisera metoden för flernivåstyre, som har varit ett prioriterat område i kommitténs arbete. Detta gäller också för samhällsorganisationernas möjligheter till öppet och flexibelt deltagande.

20. ReK vill understryka att de lokala och regionala myndigheterna har de bästa kunskaperna om de konkreta villkoren och problemen i regionen och att de därför måste vara likaberättigade partner när det gäller att utarbeta och genomföra makroregionala strategier. De är de aktörer som ligger närmast medborgarna.

21. ReK anser emellertid att samarbetet i makroregionen inte kan utformas enbart bi- eller multilateralt, utan att det måste genomföras med stöd från EU-organen, som företräder unionens gemensamma mål, bestämmelser och resurser.

22. Kommittén är övertygad om att varje makroregion behöver en skräddarsydd strategi. Först när man utvecklat en rad

makroregionala strategier av olika slag kommer vi att få tillräckliga kunskaper om detta instruments möjligheter och gränser.

En strategi för området runt Nordsjön och Engelska kanalen

23. Regionkommittén konstaterar att området Nordsjön/Engelska kanalen omfattar havsområdet Nordsjön inbegripet passagera till Östersjön (Skagerrak och Kattegatt), till Atlanten (Engelska kanalen) och till Norska havet, samt de kustregioner som gränsar till detta havsområde om de är direkt eller indirekt förbundna med havet, påverkas av havet eller påverkar havet. Havsområdet motsvarar avgränsningen för den marina regionen "Nordsjön" i Ospars dokument och EU:s direktiv om havsstrategin.

24. ReK vill påpeka att EU-medlemsstaterna Sverige, Danmark, Tyskland, Nederländerna, Belgien, Frankrike och Storbritannien och deras regionala och lokala myndigheter är politiskt kopplade till makroregionen Nordsjön/Engelska kanalen. Detta gäller även Norge och på ett bredare plan Island, som genom sitt EES-medlemskap redan har nära förbindelser med EU. Island har för övrigt redan begärt att få ansluta sig till EU.

25. ReK noterar att Nordsjön ligger på kontinentalsockeln och därför inte är särskilt djup. Dess ekosystem är med sina 230 fiskarter och 10 miljoner sjöfåglar rikt och komplext, men också känsligt och hotat. Kusterna är mångskiftande – fjordar, flodmynningar, stränder, bukter och strandområden – och påverkas av stora tidvattenskillnader och delvis starka strömmar. De floder som mynnar i Nordsjön/Engelska kanalen avvattnar större delen av Europa och belastar havet ytterligare med sina utflöden.

26. Kommittén är medveten om att havsområdet Nordsjön/Engelska kanalen är världens mest trafikerade havsområde och att det totalt sett utnyttjas oerhört intensivt genom sjöfart (som är mest koncentrerad i Engelska kanalen), fiske, råvaruutvinning från havsbotten (olja, gas, sand och grus), havsenergi och turism. Verksamheterna står i spännings- och konfliktförhållanden till varandra och till naturskyddet.

27. Kommittén är medveten om att kusterna längs Nordsjön/Engelska kanalen hör till de högt utvecklade regionerna i EU. Här ligger två av världens största hamnar för interkontinental sjöfart och andra stora stadsområden med traditionell och modern industri. Även turismen och jordbruket är till stor del väl utvecklat. Samtidigt befinner sig traditionella branscher som fiske eller varvsindustri i en svår strukturomvandlingsprocess som försvåras ytterligare genom den nuvarande finansiella och ekonomiska krisen.

28. ReK anser att Nordsjön och Engelska kanalen är en tillväxtregion. Regionen kan och bör bidra till EU 2020-strategin och till en smart och hållbar tillväxt för alla i Europa. Detta kan främjas av en makroregional strategi.

29. Regionkommittén oroas av att området Nordsjön/Engelska kanalen i ekologiskt hänseende är hårt ansträngda och hotade, belastade av olika former av nedsmutsning och utflöden i havet, samt hotade av riskerna med sjöfart och energiutvinning. Klimatförändringarna innebär nya risker för kustregioner i direkt anslutning till havet mot bakgrund av den stigande havsnivån och ökningen av extrema väderförhållanden.

30. Kommittén konstaterar att kustregionerna vid Nordsjön/Engelska kanalen i politiskt och kulturellt hänseende haft nära kopplingar till varandra i tvåtusen år genom folkvandringar, täta handelsförbindelser – bl.a. under Hansatiden – och gemensamma maritima traditioner. Under många århundraden var detta utgångspunkten för världsomspännande sjöfart, något som präglat självbilden hos människorna i regionen.

31. Kommittén betonar att länderna vid Nordsjön och Engelska kanalen tillsammans står inför stora problem och utmaningar som inte kan lösas och hanteras av enskilda regioner eller medlemsstater. De är i grund och botten en följd av de naturliga och geografiska förhållandena i Nordsjön, Engelska kanalen och deras kustområden. Dessa har hittills utgjort grundvalen för liknande historiska, ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingstendenser. Det rör sig framför allt om följande:

- Ett sammanhängande eget ekosystem och hoten mot detta.
- Klimat och geologi (produktion av förnybar energi från vind och tidvatten samt nya utmaningar inom kustskyddet).
- Intensivt utnyttjande av naturresurserna (fiske samt olje- och gasutvinning).
- Intensivt och motstridigt utnyttjande av det fysiska rummet (vindenergi, sjöfart och naturskydd).
- Ekonomiska traditioner vid kusten (sjöfart, varvsindustri, turism).

32. Kommittén vill understryka att de brådskande åtgärder som krävs för att bevara ekosystemet i Nordsjön och angränsande havsområden, bevara resurser, minska och förhindra ytterligare nedsmutsning, värna om säkerheten på hav och land och klara anpassningen till klimatförändringarna är av gränsöverskridande karaktär, och att regioner eller enskilda medlemsstater därför inte ensamma kan vidta dem. Detta gäller också inrättandet av gränsöverskridande infrastruktur och den fysiska planeringen: sjöfartskorridorer, transportnät, kabel- och rördragning samt skapande av nätverk av marina skyddsområden.

Viktiga insatsområden

33. Kommittén understryker att de gemensamma handlingsprioriteringarna i Nordsjön/Engelska kanalen främst berör områdena havspolitik, miljö, energi, transporter, industri och forskning samt deras påverkan på den sociala sammanhållningen. På dessa politikområden blir mervärdet av ett framgångsrikt sam-

arbete i makroregionen tydligt märkbart. Det får emellertid också positiva följder för politikområden som inte är direkt avhängiga de geografiska förhållandena och den traditionella utvecklingen.

Sjöfart och hamnar

34. ReK betonar att sjöfarten är en hörnsten i den europeiska ekonomin, en betydande sysselsättningsfaktor och – trots sin miljöpåverkan – det mest miljövänliga transportslaget. Ett mål är därför att öka de vattenburna varutransporternas andel och att skapa bättre sammankopplingar mellan vatten- och järnvägsförbindelser med inlandet. Utvecklingen av närsjöfart, och höghastighetsvattenvägar och sammankopplingen med inre vattenvägar bör därför samordnas i makroregionen Nordsjön/Engelska kanalen.

35. Kommittén anser att man särskilt bör inrikta sig på att förbättra och kontrollera säkerheten inom sjöfarten, framför allt i havsområden som kännetecknas av stora risker, t.ex. Engelska kanalen. Ytterligare risker orsakade av de allt fler vindkraftsanläggningarna till havs kräver nya gemensamma skydds- och beredskapsstrategier.

36. ReK ser med oro att den ökade konkurrens inom sjöfarten och hamnverksamheten som den finansiella och ekonomiska krisen lett till har inneburit att kraven på att bekämpa nedsmutsningen av hav och kuster har fått träda i bakgrunden. Det behövs särskilt åtgärder för att främja och stimulera vidareutvecklingen av strategier som "Clean Shipping", "fartyg med nollutsläpp" och "Green Harbour". Goda exempel i sammanhanget är "Rotterdam Climate Initiative" och "Clean Shipping Index".

37. Kommittén är övertygad om att frågan om säkerhet på haven och åtgärder mot miljöförstöring måste hanteras genom internationella överenskommelser, men anser att sådana överenskommelser på ett framgångsrikt sätt kan förberedas och drivas på genom åtgärder och exempel i välorganiserade makroregioner.

Kompetenshöjning

38. Regionkommittén anser att sjöfartens och de havsbaserade verksamheternas ökade betydelse kommer att leda till ökad efterfrågan på arbetskraft och större krav på denna. Den internationella konkurrensen om högkvalificerad fackpersonal kommer att öka. Sjöfartsanläggningarna i området Nordsjön/Engelska kanalen står därmed inför den gemensamma utmaningen att klara utbildning och vidareutbildning för många olika havsbaserade verksamheter.

39. Kommittén stöder därför tanken på att överväga en "havsakademi" som gemensam virtuell utbildningsanstalt för traditionella och nya maritima yrken, där gemensamt kursinnehåll och standarder skulle utvecklas i syfte att åstadkomma ömsesidigt erkännande.

Industri och ekonomi

40. Kustregionerna i området runt Nordsjön och Engelska kanalen påverkas kraftigt av omvälvningarna i den internationella arbetsfördelningen inom industrin, framför allt inom varvsindustrin. Främjandet av högteknologiska specialvarv och fartyg med låga eller inga utsläpp är nödvändigt för att stödja varven i konkurrensen och samtidigt göra sjöfarten säkrare och hållbarare.

41. Kommittén vill påpeka att havet och även kustområdet är eller kan bli en produktionsort och en råvara för ny teknik och nya näringsgrenar. Det gäller i det sammanhanget havsbaserad teknik, marin ("blå") bioteknik, vatten- och deltateknik, vattenbruk och möjligheterna att utvinna ytterligare råvaror från havsbotten. För dessa framtida tekniker och industrier bör regionala kluster i området Nordsjön/ Engelska kanalen bildas, eftersom det finns god ekonomisk och industriell kapacitet i området.

42. Kommittén välkomnar att kommissionen i sitt arbetsprogram för 2010 aviserat ett meddelande om "Blå tillväxt – En ny vision för hållbar tillväxt i kustregioner och havsområden" (ej officiell titel).

Integrerad havspolitik

43. ReK betonar att EU i sin integrerade havspolitik har understrukit det nödvändiga i att finna lösningar som är skräddarsydda för den (geografiska, ekonomiska och politiska) särarten hos regionala hav och att området Nordsjön/Engelska kanalen är ett sådant regionalt hav. Utvecklingen av en integrerad havspolitik för detta område och genomförandet och kontrollen av åtgärderna är en viktig del av en europeisk strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen.

44. Kommittén utgår från att kommissionens aviserade meddelande om en integrerad havspolitik för Nordsjöområdet kommer att innehålla förslag om förstärkt samarbete mellan länderna i området samt mål och instrument för detta samarbete.

45. ReK anser att de regionala och lokala myndigheterna och aktörerna är viktiga partner i denna diskussion eftersom de har de bästa möjligheterna att avgöra vilka åtgärder som är lämpliga.

Fiske

46. Regionkommittén beklagar att EU:s fiskeripolitik hittills inte har uppnått sina mål i tillräcklig utsträckning. Den står inför stora utmaningar: överfiske av många arter i många områden, många bestånd i dåligt tillstånd (delvis under de säkra biologiska gränserna), fortfarande orimligt stor fångstkapacitet, olagligt och oreglerat fiske som man ännu inte på ett effektivt sätt kunnat hindra.

47. För varje enskilt fiskeområde bör man analysera och bedöma vilket tillgängligt system för fiskeförvaltning som är det bästa möjliga för ifrågavarande havsområde, vilka fiskarter och vilken typ av fiskeflotta. Dessutom bör de regionala rådgi-

vande nämnderna stärkas och de regionala och lokala myndigheterna delta i större utsträckning.

Miljön

48. ReK konstaterar att den ekonomiska utvecklingen och människans allt större ingrepp har lett till att det ekosystem som Nordsjön och Engelska kanalen utgör är hårt belastat: nedskräpning (bl.a. plastskräp) av hav och stränder, större belastning på vattnen i form av kemikalier och tungmetaller, föroreningar från sjöfarten och den havsbaserade utvinningen av olja och gas.

49. Det är uppenbart att en hållbar förbättring av havsmiljön (t.ex. vattenkvaliteten och den biologiska mångfaldens bevarande) – också vid flodmynningarna – endast kan uppnås, om alla länder vid Nordsjön och Engelska kanalen förbinder sig att arbeta för gemensamma mål och se till att de genomförs konsekvent och kontrolleras.

50. Kommittén noterar också med oro att det fortfarande på botten av Nordsjön och Engelska kanalen ligger stora mängder ammunition (uppskattningsvis 1 miljon ton) från andra världskriget. Detta utgör ett avsevärt hot mot sjöfart, miljö och människor. Informationsutbyte, förtroendefullt samarbete och ett gemensamt handlingsprogram krävs för att kunna minska och undanröja detta hot.

51. Kommittén betonar att det krävs grundliga studier för att kunna bedöma riskerna och miljökonsekvenserna innan man planerar lagring av koldioxid under havsbotten.

Klimatförändringarna – Begränsning och anpassning

52. ReK påpekar att den stigande vattennivån i haven och den ökade risken för översvämningar i kustområdena vid extrema väderförhållanden till följd av klimatförändringarna drabbar länderna vid Nordsjön och Engelska kanalen på specifika och jämförbara sätt. Dessa utmaningar måste kustregionerna vid Nordsjön och Engelska kanalen möta med gemensamma forskningsinitiativ, utbyte av viktig information och samordning av konkreta kustskyddsåtgärder.

53. I länderna runt Nordsjön finns en unik kompetens att hantera den typ av förändringar i vattennivåer som kan bli följden av klimatförändringar. En samverkan kring forskning och kunskapshöjning inom detta område kan därför bidra till att konkurrenskraften ökar och till att medborgarnas livsmiljö skyddas.

54. Kommittén vill samtidigt rikta uppmärksamheten på att regionerna vid Nordsjön/Engelska kanalen tillmäter klimatskyddet och miljöforskningen stor betydelse och kommer gemensamt att utnyttja sina regionala handlingsmöjligheter för att minska utsläppen av växthusgaser. Detta sker genom regionala klimatskyddsprogram, ökad energieffektivisering och främjande av förnybar energi (såväl till havs som på land) – i syfte att ersätta fossila energikällor med andra energikällor.

55. Kommittén vill framhålla att kustområdet och framför allt de stora flodmynningarna måste utformas på ett klimatbeständigt sätt, och så att miljön och livskvaliteten i kustregionerna och inlandet förbättras så mycket som möjligt.

56. Kommittén konstaterar att klimatförändringarna kan påverka de marina ekosystemen ytterligare genom uppvärmning, försurning av vattnet och invandring av nya arter. De kommer också att förändra förutsättningarna för turism i området. För realistiska politiska reaktioner krävs gemensamt fastställda, vetenskapligt grundade scenarier.

Fysisk planering

57. Regionkommittén betonar att gränsöverskridande effekter i ett så intensivt utnyttjat område som Nordsjön/Engelska kanalen kräver förstärkt samordning i fråga om fysisk planering på kusten och i havet. Kraven på att få utnyttja dessa begränsade och känsliga områden ökar i dag, och måste utvärderas och vägas också mot faktorer som hållbar utveckling och bevarandet av den naturliga miljön.

58. ReK föreslår att man för Nordsjön/Engelska kanalen utvecklar gemensamma nyttjandebestämmelser för havsbotten, med normer för godkännande och säkerhet. Det krävs i det sammanhanget också bestämmelser om utläggning och användning av kablar och olje-/gasledningar på havsbotten.

59. Kommittén vill rikta uppmärksamheten på att kustområdet har en viktig funktion när det gäller att skydda inlandet mot havet. Det är också ett mycket värdefullt natur- och rekreationsområde och ger på det viset ett viktigt bidrag till livskvaliteten för de människor som bor i området runt Nordsjön och Engelska kanalen. På grund av de många olika nyttjandebestämmelserna (natur, rekreation, ekonomi, säkerhet och boende) är en avpassad och effektiv användning av kustområdet och en integrerad planering och utveckling helt nödvändigt.

Energi

60. Regionkommittén utgår från att utvinningen av olja och gas i Nordsjön kommer att fortsätta. Gemensamma höga säkerhetsstandarder och system för skydd och skadebegränsning är nödvändiga för att begränsa riskerna så mycket som möjligt och kunna reagera snabbt och effektivt vid behov.

61. Kommittén understryker att de geografiska förutsättningarna för förnybar energiproduktion är mycket stora i Nordsjön och Engelska kanalen. Utbyggnaden av den förnybara energin är avgörande för att klimatpolitiken ska lyckas. Energi från vind, vågor, tidvatten och strömmar erbjuder här stora möjligheter, och ytterligare forskning och stimulansåtgärder ligger i hela regionens intresse. Vad gäller snabb utbyggnad av vindkraftverk till havs måste man komma överens om normer för konstruktion, säkerhet och miljökonsekvenser i form av buller och nedsmutsning för sådana anläggningar.

62. Kommittén ser positivt på att planeringen av ett "Nordsjönät" som ett omfattande energitransportnät har inletts. Därigenom kan man till fullo utnyttja de förnybara energislagens

potential. Här krävs ett samarbete mellan medlemsstater, regioner och privata partner. Med den nödvändiga vidareutvecklingen till intelligenta nät ("smart grids") skulle den kraftiga satsningen på förnybar energi kunna göra området till pilotregion för "e-mobilitet".

Forskning

63. Regionkommittén anser att man i större utsträckning bör främja marin och maritim forskning i åttonde ramprogrammet, liksom ökat nätverksarbete. Grundvalen för alla ovan nämnda insatsområden är vetenskapliga kunskaper om Nordsjöns ekosystem och dess tillstånd, om följderna av klimatförändringarna och om den ömsesidiga påverkan mellan konkurrerande användningsområden.

64. Kommittén föreslår till att börja med ett särskilt ämnesövergripande forskningsinitiativ för området, inriktat på integration av kunskaper om området Nordsjön/Engelska kanalen från alla ämnesområden. I det sammanhanget bör erfarenheterna från programmet Bonus 169 för Östersjöområdet utvärderas.

Kultur

65. Regionkommittén vill påpeka att livet och arbetet till havs och längs kusten har skapat en lång kulturell tradition, med många minnen och berättelser. Landåtervinning, varvsindustri och sjöfart har haft stor inverkan på självmedvetandet och självbilden hos människorna i området runt Nordsjön och Engelska kanalen. Att utveckla och hålla dessa traditioner vid liv som en gemensam identitet är också en positiv faktor som kan användas för att öka uppmärksamheten kring detta område i konkurrensen.

66. Kommittén anser därför att man bör främja samarbete med de museer och kulturinrättningar som har kopplingar till området (t.ex. "North Sea Maritime Museum Network"). För bättre förståelse för områdets gemensamma (och de olika delarnas särskilda) historia kan en gemensam historiebok vara en god tanke.

67. Kommittén vill framhäva vikten av den kreativa och kulturellerade ekonomin i många regioner i området Nordsjön/Engelska kanalen, och är övertygad om att denna ekonomiska sektor kommer att öka i betydelse för tillväxten och sysselsättningen i området. Detta gäller främst kulturutbyte och akademiskt utbyte samt kopplingarna mellan kultur och hållbar turism inom området.

Kopplingar till EU:s andra politikområden

68. Regionkommittén vill peka på den stora samstämmigheten mellan prioriteringarna och temana för en strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen och målen och riktlinjerna för Europa 2020-strategin, och anser att det därmed finns utmärkta förutsättningar för en korsbefruktnings mellan strategiriktningen på EU-nivå och det intensiva gränsöverskridande och transnationella samarbetet i en fastställd makroregion bestående av länderna runt Nordsjön/Engelska kanalen.

69. ReK vill i synnerhet framhäva huvudinitiativen "Innovationsunionen", "Ett resurseffektivt Europa", "Industripolitik för en globaliserad tid" samt "Ny kompetens för nya arbetstillfällen". En makroregional strategi för länderna runt Nordsjön/Engelska kanalen skulle på ett konkret och hållbart sätt kunna utveckla de kommande uppgifterna för dessa initiativ.

70. ReK vill på nytt hävda uppfattningen att samarbetet mellan nationella, regionala och lokala partner i klart definierade frågor inom ramen för en makroregion skulle bidra med avsevärt mervärde i genomförandet av den överordnade EU-strategin genom att de bäst lämpade aktörerna och resurserna skulle kunna mobiliseras och utnyttjas målinriktat på makroregional nivå.

71. Kommittén betonar den särskilda betydelse som samarbetet mellan aktörer i en makroregion har för ett effektivt och framgångsrikt genomförande av Europa 2020-strategin "ute på fältet" och för medborgarnas konkreta upplevelse av de regionala och lokala betingelserna.

72. Regionkommittén framhåller att det finns många olika ekonomiska och politiska kopplingar mellan Nordsjön och Östersjön. Båda havsområdena står inför liknande utmaningar, framför allt i fråga om havsekonomi, marint skydd, klimatförändringar och energipolitik. Därför eftersträvas ett nära samarbete mellan Östersjö- och Nordsjöområdet. Dessutom borde man undersöka hur bästa praxis från Östersjöstrategin kan överföras till Nordsjöstrategin.

73. Kommittén föreslår att man granskar om och hur sammanhållningspolitikens mål och insatsområden i framtiden också kan kopplas till överenskomna prioriteringar i de makroregionala strategierna genom att exempelvis särskilda budgetmedel från strukturfonderna avsätts för dessa strategier.

74. Kommittén konstaterar att det redan finns EU-program för gränsöverskridande, transnationellt och mellanregionalt samarbete i området Nordsjön/Engelska kanalen som främjar samarbete och bidrar till ökad sammanhållning i området, framför allt Interreg IVB-programmet för Nordsjön och Atlantbågen. Dessa program skulle kunna utvecklas till ett viktigt instrument för utvecklingen och genomförandet av en strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen genom att kopplas närmare och flexibla till varandra på ett långsiktigt sätt.

75. ReK uppmanar de regionala och lokala myndigheterna i området Nordsjön/Engelska kanalen att använda dessa instrument till stöd för mellanregionalt samarbete för att stärka arbetet med att formulera och utveckla en makroregional strategi.

76. Kommittén vill på nytt plädera för att det mellanregionala samarbetet stärks ytterligare i samband med utformningen av sammanhållningspolitiken från 2014, och att medel avsätts för detta, utan att det påverkar mål 1 och mål 2 i sammanhållningspolitiken negativt.

Styresformer

77. Regionkommittén noterar kommissionens uppfattning att det just nu är "tre nej" som gäller för utvecklingen av makroregionala strategier: inga nya bestämmelser, inga nya institutioner och inga ytterligare medel.

78. Regionkommittén anser dock att det samtidigt finns "tre ja" som borde gälla:

- Man bör komma överens om tillämpning och kontroll av befintliga regler i makroregionen.

- Man bör bygga upp en plattform/ett nätverk/ett territoriellt kluster bestående av lokala och regionala myndigheter och medlemsstater, där berörda parter involveras, under EU-organens ansvar.

- Man bör samordna användningen av de finansiella EU-resurser som finns för att utveckla och genomföra makroregionala strategier.

79. För att genomföra makroregionala strategier måste man enligt Regionkommittén utveckla och tillämpa nya styresformer (nätverk och plattformar) inriktade på ett gemensamt agerande och konkreta mål. Dessa kan stimulera och vidareutveckla politiska processer utan att de behörighets- och suveränitetsrätter som finns ifrågasätts. Samarbetet bör ske i en struktur med flera nivåer, där olika nivåer av styre, makt, resurser och färdigheter förs samman.

80. Regionkommittén påminner om att den internationella Nordsjökonferensen mellan 1984 och 2006 gjort ett pionjärarbete när det gäller överenskommelser om ett förbättrat skydd av Nordsjön. Med konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten, inklusive Nordsjön, som trädde i kraft 1998, finns det en bindande ram för internationella överenskommelser i detta område.

81. Regionkommittén betonar att Nordsjökommissionen, en av de geografiska kommissionerna inom konferensen för perifera kustregioner (CPRM), är en viktig partner, som verkar för ett starkare samarbete inom Nordsjöområdet och själv redan utvecklat idéer om en strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen. Den mellanregionala gruppen "Nordsjön-Engelska kanalen" vid Regionkommittén och Nordsjökommissionen har sedan en tid tillbaka haft ett nära utbyte. Även andra nätverk av lokala och regionala organ inom området bör kunna bidra till detta arbete.

82. Regionkommittén framhåller att Arc Manche-föraslingen spelar en viktig roll för området runt Engelska kanalen och uttryckligen verkar för en integration av Engelska kanalen i en gemensam makroregional strategi med Nordsjön.

83. Regionkommittén är övertygad om att samarbetet med dessa och andra aktiva sammanslutningar (t.ex. Vadehavsforumet) och icke-statliga organisationer är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av makroregionala strategier och framgången för dessa.

84. Regionkommittén förväntar sig att man kan skapa en bättre synergi mellan de medel som finns att tillgå på gemenskapsnivå, fram till dess att det finns några egna medel tillgängliga för makroregionala strategier. Med utgångspunkt i de många olika frågor som behandlas, måste man kunna använda olika befintliga gemenskapsmedel för de makroregionala strategierna, inte bara strukturfonderna utan också ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation, TEN-T-programmen och programmet "Marco Polo" på transportområdet, ramprogrammet för forskning och utveckling m.m.

85. Regionkommittén anser att politiken för makroregioner syftar till ett gemensamt agerande i ett begränsat geografiskt, innehållsmässigt och tidsmässigt sammanhang. Därför borde den sammanfattas i en handlingsplan för "Nordsjön/Engelska kanalen 2020".

III. SLUTSATSER

86. Regionkommittén uppmanar EU:s medlemsstater att på europeisk nivå stödja de fortsatta stegen mot utvecklingen av en makroregional strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen.

87. Regionkommittén anser att vi med tanke på de akuta problemen och utmaningarna nu måste börja utarbeta en europeisk strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen. Kommittén uppmanar Europeiska rådet att ge kommissionen i uppdrag att utarbeta denna och uppmanar Europaparlamentet till ett nära samarbete.

88. Regionkommittén anser att sammanhållningspolitiken efter 2013 i möjligaste mån bör innefatta de makroregionala strategierna inom det territoriella samarbetet (det gränsöverskridande, transnationella och mellanregionala samarbetet). Kommittén anser också att man bör anta en makroregional strategi före 2013, så att de regionala operativa programmen under den framtida programplaneringsperioden så långt som möjligt kan bidra till det konkreta genomförandet av denna strategi.

89. Regionkommittén betonar att en strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen förutsätter att subsidiaritetsprincipen tillämpas. Den kommer att behandla frågor och problemområ-

den som inte kan lösas på enbart lokal, regional och nationell nivå.

90. Regionkommittén framhåller att arbetet med att utforma denna strategi måste gå hand i hand med ett brett offentligt samråd. Detta borde genomföras i nära samarbete med Regionkommittén, som representerar de lokala och regionala myndigheterna, och framför allt också med Nordsjökommissionen inom konferensen för perifera kustregioner, Arc Manche-för-samlingen och andra viktiga aktörer. Norge och Island, som är medlemmar av EES, borde involveras.

91. Regionkommittén uppmanar kommissionen att redan före 2013 avsätta tekniska hjälpmedel för arbetet med att utforma makroregionala strategier, så att dessa kan tas med i EU:s framtida budgetplan.

92. Regionkommittén föreslår att kommissionen också inom ramen för program som syftar till att främja det territoriella samarbetet, särskilt Interreg IVB-programmen och andra nätverksprogram som ESPON (Observationsorgan i samverkan för europeisk regional utvecklingsplanering) främjar arbetet med att utveckla en makroregional strategi för området Nordsjön/Engelska kanalen före 2013. Därigenom blir det tydligt vilka EU-direktiv och konventioner som redan gäller i området.

93. Regionkommittén ställer sig positiv till att man i kommissionens arbetsprogram planerar ett "meddelande om en integrerad havspolitik för Nordsjöområdet".

94. Regionkommittén anser att man snarast inom ramen för en grönbok måste undersöka och fastställa makroregionernas roll och funktion närmare. Regionkommittén har redan uppmanat kommissionen att göra detta i sitt beslut om kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram för 2010.

95. Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att överlämna detta initiativyttrande till kommissionen, Europaparlamentet, det innevarande rådsordförandeskapet och dess båda partner inom ordförandeskapstrion (2010–2011).

Bryssel den 5 oktober 2010

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "En digital agenda för Europa"

(2011/C 15/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar den digitala agendan för Europa, som är ett av de sju huvudinitiativen i Europa 2020-strategin. Det övergripande syftet med den digitala agendan är att uppnå varaktiga ekonomiska och sociala vinster från en digital inre marknad baserad på snabbt och ultrasnabbt internet och interoperabla tillämpningar. Genomförandet av den digitala agendan för Europa kräver rätt ambitionsnivå och engagemang som kommer att göra det möjligt att bygga upp en ny ekonomisk modell i Europa som baseras på kunskap, en ekonomi med låga koldioxidutsläpp och en hög sysselsättningsgrad.
- Kommittén noterar att lokala och regionala myndigheter är några av de viktigaste målgrupperna för rekommendationerna i agendan och att de kan komma att bli huvudaktörer när förslagen ska genomföras. Prioriteringarna i den digitala agendan för Europa på lokal och regional nivå är en förutsättning för god livskvalitet och för medborgarnas samhälleliga och ekonomiska verksamhet, och de kommer att främja mer effektiva och skräddarsydda offentliga tjänster och lokala företag.
- Den digitala inre marknaden är en hörnsten i den digitala agendan för Europa och möjliggör en växande, framgångsrik och dynamisk alleuropeisk marknad för skapande och distribution av lagligt digitalt innehåll och internettjänster. Den ger dessutom konsumenter enkel, säker och flexibel tillgång till digitalt innehåll och tjänstemarknader.
- ReK välkomnar kommissionens initiativ att förenkla förfarandena för klarering, förvaltning och gränsöverskridande licenser för upphovsrätt, genom att förbättra styrelseformerna, öka öppenheten och de europatäckande licenserna för förvaltning av onlineupphovsrätter och skapa en rättslig ram för att underlätta digitalisering och spridning av kulturella verk i Europa.
- Vid uppbyggnad av internetinfrastrukturen och utveckling av internettjänsterna är det oerhört viktigt att säkerhetskraven uppfylls på alla nivåer för att integritet och skydd av personuppgifter ska kunna säkerställas på ett optimalt sätt. En viktig aspekt av detta är att förhindra obehörig spårning av alla former av persondata och profilanalys.

Föredragande:	Markku Markkula (FI-PPE), stadsfullmäktigeledamot i Esbo
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: En digital agenda för Europa
	KOM(2010) 245 slutlig

I. INLEDNING

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar den digitala agendan för Europa, som är ett av de sju huvudinitiativen i Europa 2020-strategin. Det övergripande syftet med den digitala agendan är att uppnå varaktiga ekonomiska och sociala vinster från en digital inre marknad baserad på snabbt och ultrasnabbt internet och interoperabla tillämpningar. Genomförandet av den digitala agendan för Europa kräver rätt ambitionsnivå och engagemang som kommer att göra det möjligt att bygga upp en ny ekonomisk modell i Europa som baseras på kunskap, en ekonomi med låga koldioxidutsläpp och en hög sysselsättningsgrad.

2. Kommittén noterar att lokala och regionala myndigheter är några av de viktigaste målgrupperna för rekommendationerna i agendan och att de kan komma att bli huvudaktörer när förslagen ska genomföras. Prioriteringarna i den digitala agendan för Europa på lokal och regional nivå är en förutsättning för god livskvalitet och för medborgarnas samhälleliga och ekonomiska verksamhet, och de kommer att främja mer effektiva och skräddarsydda offentliga tjänster och lokala företag.

3. Bland aktörerna inom den offentliga sektorn står de lokala och regionala myndigheterna medborgarna närmast och ansvarar för de tjänster som är allra viktigast med tanke på medborgarnas välfärd. Lokala och regionala myndigheter har fortfarande – framför allt på grund av den ekonomiska krisen, åldersstrukturen och människornas ändrade behov – ett enormt behov av att kunna utnyttja de möjligheter som ny teknik erbjuder. De lokala och regionala myndigheterna och företagsverksamhet med nära anknytning till dessa samt tredje sektorn har tillsammans den kanske största potentialen att utnyttja innovationer. Det är mycket viktigt att kunskap från universitet och forskningscentrum utnyttjas effektivt på lokal och regional nivå.

4. ReK har alltid efterfrågat investeringar i IKT-forskning för att säkerställa tillväxt och utveckling av nya företag, och anser att endast en effektiv användning av IKT kan påskynda innovation för att hantera viktiga socioekonomiska utmaningar i Europa.

5. Den offentliga förvaltningens elektroniska tjänster har hittills i alltför hög grad bestått i att pappersbyråkratin har flyttats över till nätet. EU och medlemsstaterna bör vara föregångare

och i nära samarbete med lokala och regionala myndigheter ta initiativ till en större reform på EU-nivå och nationell nivå av den offentliga sektorns arbetsmetoder och strukturer, så att man med hjälp av IKT kan förbättra arbetets betydelse, kvalitet och produktivitet samt effektiviteten inom den offentliga förvaltningen och därmed minska byråkratin för allmänheten och företagen.

6. De åtgärder som föreslås i meddelandet tycks inte i sin nuvarande form ge upphov till några problem vare sig vad gäller subsidiaritets- eller proportionalitetsprincipen. Kommittén betonar emellertid att lokala och regionala myndigheter systematiskt bör involveras i utformningen, genomförandet och förvaltningen av åtgärderna för att genomföra den digitala agendan för Europa (särskilt vad gäller åtgärdsområdena interoperabilitet och standardisering, snabb och ultrasnabb internettillgång, främjande av digital kompetens, digitala färdigheter och digital integration samt vinster för EU-samhället som möjliggörs av IKT, t.ex. i samband med e-förvaltningstjänster, klimatförändringar och intelligenta transportsystem).

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Effektivt genomförande ett måste

7. ReK välkomnar syftet med den digitala agendan, som är att på ett globalt plan göra Europa till en motor för smart och hållbar tillväxt som kommer alla till del.

8. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på slutsatserna om den digitala agendan för Europa från rådets möte (transport, telekommunikation och energi) den 31 maj 2010⁽¹⁾. I dessa anges att

— Europa bör uppmuntra den digitala ekonomin för att kunna utnyttja dess möjliggörande och sektorsövergripande kapacitet att öka produktivitet och konkurrenskraft inom andra sektorer och utnyttja IKT för att bättre kunna möta de globala utmaningarna, såsom övergången till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi och skapandet av fler och bättre arbetstillfällen,

⁽¹⁾ Slutsatser om den digitala agendan för Europa, möte i rådet (transport, telekommunikation och energi) den 31 maj 2010 http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/114710.pdf.

— den digitala agendan för Europa spelar en nyckelroll inom "Europa 2020-strategin" och bör vara förenlig med de andra komponenterna i denna strategi och med de andra kommande huvudinitiativen, bland andra "Innovationsunionen" och "Industripolitik för en globaliserad tid",

— Europas konkurrensposition behöver stärkas i denna viktiga sektor genom att arbetet med IKT-relaterad forskning, utveckling och innovation intensifieras och genom att kunskapstriangeln förstärks,

— kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att undersöka hur den horisontella samordningen mellan berörda institutioner på såväl EU-nivå som nationell nivå kan utökas för att förbättra genomförandet av den digitala agendan för Europa.

9. ReK vill också påminna om Europaparlamentets resolution av den 5 maj 2010 om en ny digital agenda för Europa, i vilken parlamentet slår fast att "Europa endast kommer att kunna skörda frukterna av den digitala revolutionen om alla EU-medborgare engageras och får möjlighet att delta fullt ut i det nya digitala samhället och om människan ställs i centrum för de politiska åtgärderna" och att "den digitala revolutionen kan inte längre betraktas som en fortsättning på den föregående industriperioden, utan måste snarast betraktas som en radikal omvandlingsprocess" ⁽²⁾.

10. Informationssamhället har varit en enorm drivkraft i den ekonomiska och sociala utvecklingen. Behovet av förändring från ett informationssamhälle till ett grönt kunskapssamhälle kan till och med ses som ett paradigmskifte. Vikten av den digitala agendan för Europa kan illustreras av det faktum att det är en förutsättning att detta initiativ genomförs med gott resultat för att de andra huvudinitiativen inom Europa 2020-strategin ska bli framgångsrika.

11. Kvaliteten i ett samhälle påverkas till stor del av dess kapacitet att generera verklig bildning och arbeta tillsammans samt att producera ny visionär kunskap. Därför ställer vårt samhälle helt nya krav på arbetsmetoder, arbetskultur, informationens validitet, mediekompetens etc.

12. Digitaliseringen och globaliseringen har medfört en snabb förändring av affärsprocesserna. OECD-studier visar att IKT har långtgående effekter på de ekonomiska resultaten och

utvecklingen för enskilda företag, särskilt när tekniken kombineras med investeringar i kompetens, organisatoriska förändringar, innovation och skapande av nya företag ⁽³⁾.

13. Genomförandet av den digitala agendan för Europa kan inte skiljas från utvecklingen av livslångt lärande och humankapital och de åtgärder som krävs för att främja dessa. Den mest avgörande framgångsfaktorn är hur väl och i vilken omfattning vi lyckas engagera och motivera arbetsgemenskaper och allmänheten, dvs. enskilda människor och olika samhällsgrupper, att delta i skapandet av ett Europa som är betydligt mer innovativt och produktivt än i dag. För att man fullt ut ska uppnå målen vad gäller innovativ verksamhet på lokal nivå, företagäranda, expansiva företag och i synnerhet innovativa offentliga företag och partnerskap inom den tredje sektorn, krävs ett starkt politiskt engagemang på alla nivåer (EU, medlemsstaterna och lokala och regionala myndigheter).

14. Kommittén betonar att förmågan att påskynda innovationsprocesser och att snabbt införa innovativa lösningar är centrala faktorer för att uppnå goda resultat i ett nätbaserat samhälle. Detta kräver fler riktmärken och ett utökat samarbete mellan regioner och städer för att man ska kunna hantera utmaningar genom att tillämpa innovativa lösningar och bästa praxis utifrån lokala förhållanden och kulturer.

15. Öppenhet, återanvändbarhet och teknisk neutralitet bör vara vägledande principer vid utvecklingen av offentliga tjänster.

Att utnyttja Europas fulla potential

16. Europas potential att utveckla IKT-tjänster inom den offentliga och privata sektorn bör utnyttjas fullt ut, och IKT bör därför användas för att förbättra lokala och regionala myndigheters tjänster inom områden som t.ex. hälso- och sjukvård, utbildning, allmän ordning, säkerhet och sociala tjänster. EU-stödda offentlig-privata partnerskap mellan lokala och regionala myndigheter och små och medelstora företag som arbetar med IKT-utveckling på området för offentliga IKT-tjänster kan utgöra en utmärkt hörnsten för att bygga upp lokal kompetens och kunskap runt om i EU ⁽⁴⁾.

17. Den digitala inre marknaden erbjuder EU-medborgarna enorma möjligheter, inte bara som konsumenter utan även som företagare och andra yrkesverksamma i kunskapssamhället inom kreativa branscher och andra företagsverksamheter.

⁽²⁾ Europaparlamentets resolution av den 5 maj 2010 om en ny digital agenda för Europa: 2015.eu
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0133+0+DOC+XML+V0//SV>

⁽³⁾ OECD, The Economic Impact of ICT – Measurement, Evidence and Implications.

⁽⁴⁾ CdR 156/2009 fin.

18. För att den digitala agendan för Europa ska kunna genomföras krävs en verklig attitydförändring i hela Europa: en vilja att arbeta på ett horisontellt och tvärvetenskapligt sätt som går över de traditionella gränserna, en nedbrytning av barriärer och en förändrad inställning som innebär mer samarbete. Den effekt som eftersträvas kan inte uppnås inom ramen för konventionella utvecklingsprojekt. Genom stora nyskapande projekt som bygger på europeisk sakkunskap och samarbete med alla berörda parter kan man få till stånd den förändring som behövs. Särskild uppmärksamhet bör ägnas spridning och genomförande av projektresultat på lokal nivå.

19. Europa behöver en mer användarcentrerad forskning och innovation under verkliga förhållanden. Levande laboratorier, som en plattform för samarbete mellan universitet och näringsliv, är ett europeiskt koncept som behöver vidareutvecklas i samråd med slutanvändarna. Väl fungerande tjänsteprocesser ger användarna möjlighet att aktivt delta i forskning och utveckling och uppmuntrar kontinuerligt lärande hos alla berörda aktörer. Detta kan få en mycket positiv effekt när det gäller att förnya tjänsteprocesser på lokal nivå och öka det regionala samarbetet. Genomförandet av den digitala agendan bör inbegripa incitament som syftar till att uppmuntra lokala och regionala myndigheter och universitet att utveckla de nödvändiga koncepten för levande laboratorier.

20. Tillgången till bredbandsförbindelser av hög kvalitet och till rimligt pris kan öka medborgarnas livskvalitet och kvaliteten på de lokala och regionala myndigheternas tjänster. Det gör det samtidigt lättare för mikroföretag samt små och medelstora företag att bjuda ut sina produkter. Avsides belägna regioner och lokalsamhällen, framför allt i de yttre randområdena, kan dra stor nytta av ett större utbud av snabbare bredbandstjänster⁽⁵⁾.

21. Städer och regioner bör samarbeta för att skapa den kritiska massa som krävs för nya innovativa lösningar. EU och medlemsstaterna bör skapa gynnsamma förutsättningar för nya typer av förkommersiell upphandling, för att på så sätt förbereda den offentliga sektorn för både stegvisa och radikala innovationer. Energieffektivitet och intelligent trafik är exempel på områden där det krävs en ny radikal utveckling för att främja lokala anbud.

22. Förvaltningen av den byggda miljön och stadsplanering är två sektorer som inverkar stort på den lokala ekonomin samt på livsmiljöns kvalitet. Ny utveckling vad gäller informationshantering kan spela en avgörande roll för att uppnå målet om att fastställa en ambitiös ny klimatstrategi. "Building Information Modelling" (informationshantering i byggnadsprojekt) används

aktivt inom fastighetsförvaltning för att ge en digital framställning av en anläggnings fysiska och funktionella egenskaper. Tillämpningen av begreppet Building Information Modelling bör utvidgas till regional planering och stadsplanering. Det kan sedan fungera som en gemensam kunskapsresurs för ett område och utgöra en tillförlitlig utgångspunkt för livscykelanalyser, användarinriktad utveckling av affärsprocesser och värdeskapande beslutsprocesser.

En dynamisk digital inre marknad

23. Den digitala inre marknaden är en hörnsten i den digitala agendan för Europa och möjliggör en växande, framgångsrik och dynamisk alleuropeisk marknad för skapande och distribution av lagligt digitalt innehåll och internettjänster. Den ger dessutom konsumenter enkel, säker och flexibel tillgång till digitalt innehåll och tjänstemarknader.

24. Hela samhället gynnas av att information inom den offentliga sektorn görs tillgänglig. Utvecklingen av nya lösningar som utnyttjar sammankopplade öppna data är ett steg i riktning mot användarcentrerade tjänsteprocesser. Andra positiva resultat kan uppnås genom innovativa tjänster, nya affärsmodeller och förbättrad effektivitet inom den offentliga sektorn. ReK välkomnar därför översynen av direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

25. Regionkommittén välkomnar inrättandet av Europeana, det europeiska biblioteket, museet och arkivet online, som syftar till att göra Europas kulturella och vetenskapliga arv tillgängligt för alla på internet⁽⁶⁾. Tillgång till Europas kulturarv är ett mycket viktigt instrument för att främja förståelsen av den kulturella mångfalden, stärka och ena människor i ett flerspråkigt och mångkulturellt Europa samt öka den ekonomiska potentialen inom områden som t.ex. turism och lärande.

26. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på att avsaknaden av gemensamma europeiska standarder för elektroniska meddelanden för e-handel, särskilt fakturering, är ett av de största tekniska hindren för genomförandet av en fungerande digital inre marknad.

27. Kommittén ställer sig bakom förslaget om ändring av direktivet om e-signaturer för att skapa en rättslig ram för gränsöverskridande erkännande och interoperabilitet för säkra e-autentiseringssystem.

⁽⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁶⁾ KOM(2009) 440 slutlig.

28. ReK välkomnar kommissionens initiativ att förenkla förfarandena för klarering, förvaltning och gränsöverskridande licenser för upphovsrätt, genom att förbättra styrelseformerna, öka öppenheten och de europatäckande licenserna för förvaltning av onlineupphovsrätter och skapa en rättslig ram för att underlätta digitalisering och spridning av kulturella verk i Europa.

29. Kommittén framhåller behovet av att balansera användarnas rättigheter mot rättigheterna för innehavare av immateriella rättigheter. Åtgärder för skydd av immateriell äganderätt bör inte begränsa användarnas rättigheter att fritt använda digitalt innehåll på samma sätt som de kan när det gäller analogt innehåll. Inte heller bör medborgarnas rätt att få tillgång till innehåll på internet eller uttrycka åsikter begränsas av innehållsfiltrering eller blockering av tillträde till nätet i syfte att skydda immateriella rättigheter.

Interoperabilitet och standardisering

30. Kommittén välkomnar förslaget att reformera bestämmelserna om genomförande av IKT-standarder i Europa för att tillåta att vissa standarder från IKT-forum och konsortier används. Vi hoppas att kommissionen kommer att lägga fram en arbetsdefinition av dessa standarder, vare sig de kallas öppna standarder eller öppna specifikationer.

31. Kommittén håller med om att medlemsstaterna bör genomföra åtagandena om interoperabilitet och standarder från Malmöförklaringen och Granadaförklaringen, särskilt vad gäller öppna standarder och specifikationer.

32. ReK betonar att de lokala och regionala myndigheterna bör involveras och aktivt delta i ett brett samarbete för att förbättra interoperabiliteten i offentlig förvaltning och effektiviteten i tillhandahållandet av offentliga tjänster⁽⁷⁾.

Tillit och säkerhet

33. De nya deltagarvänliga plattformarna och interaktiva tjänsterna för gemensamt skapande (webb 2.0 och efterföljande), där användarna har blivit aktiva aktörer, producenter eller "prosumers" (sammanfattande ord för konsument och producent), erbjuder aldrig tidigare skådade möjligheter för EU-medborgarnas kreativitet. Det är mycket viktigt att man skapar en kultur av öppenhet och förtroende som främjar denna utveckling.

34. Vid uppbyggnad av internetinfrastrukturen och utveckling av internettjänsterna är det oerhört viktigt att säkerhetskraven uppfylls på alla nivåer, för att integritet och skydd av personuppgifter ska kunna säkerställas på ett optimalt sätt. En viktig aspekt av detta är att förhindra obehörig spårning av alla former av persondata och profilanalys⁽⁸⁾.

35. Kommittén efterlyser omfattande utbildning för all personal, särskilt tekniska specialister (till exempel inom nätverk, system, säkerhet och personlig integritet), personal som är direkt involverad i säkerhetsverksamhet som omfattar olika metoder och personal som är allmänt eller indirekt engagerad i innovation och modernisering (t.ex. genom att undervisa konsumenterna i datakunskap) i frågor som rör förtroende och säkerhet.

36. Regionkommittén betonar eftertryckligen innehållsproducenternas ansvar och anser att bekämpning av olagligt och skadligt innehåll måste ske utan att man begränsar det fria informationsflödet (innehållsfiltrering, som används i flera medlemsstater, blockerar också annat innehåll än det som var avsett att blockeras och saknar i allmänhet en öppen och ansvarfull process). Det gäller att finna sätt att skydda i synnerhet sårbara användare. På samma sätt måste vi hitta metoder för att övervaka skadligt innehåll och avlägsna det från internet vid källan.

Snabb och ultrasnabb internettilgång

37. De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll att spela vad gäller att bidra till att säkerställa rättvis bredbandstillgång till rimligt pris till exempel i de regioner där marknaden kommer till korta, genomföra pilotprojekt för att överbrygga klyftan i fråga om e-tillgänglighet och utveckla nya arbetssätt som gör det möjligt att utveckla de offentliga nättjänsterna med inriktning på medborgarna⁽⁹⁾.

38. Kommittén föreslår att finansiering och andra stödåtgärder bör främja införandet av öppna bredbandsnät som baseras på en horisontell nätverksarkitektur och en affärsmodell som skiljer på fysisk tillgång till nätet och tillhandahållande av tjänster. De befintliga optiska fibernäten bör öppnas för konkurrens.

39. ReK påminner om att effektiva infrastrukturer för informationssamhället måste garanteras alla i befolkningen, oavsett var de bor. Snabba och tillförlitliga kommunikationsförbindelser i kombination med effektiva trådlösa mobila tjänster spelar en nyckelroll när det gäller att främja regional konkurrenskraft, tillgänglighet och jämlikhet mellan människor.

40. Det är mycket viktigt att tillgången till radiospektrum för trådlösa bredbandstjänster kan säkerställas i glesbygdsområden. Kommittén välkomnar kommissionens åtagande att samordna de tekniska och lagstiftningsmässiga villkoren för spektrum-användning och harmonisera spektrumbanden för att skapa stordriftsfördelar på marknaderna för utrustning och ge konsumenterna möjlighet att använda samma utrustning och utnyttja samma tjänster i hela EU.

⁽⁷⁾ CdR 10/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

Främjande av digital kompetens, digitala färdigheter och digital integration

41. ReK är medveten om den pågående omdaning inom utbildningssystemet, där förändringar – även radikala sådana – behövs. Det är inte längre utbildningens roll att tillhandahålla stora mängder information. I stället är kärnan i utbildningen att eleverna ska lära sig att lära, dvs. få hjälp att förbättra sin inlärningskapacitet så att de själva kan inhämta och bearbeta information. I det sammanhanget får digital kompetens en avgörande betydelse.

42. Ett av den europeiska digitala agendans huvudmål är att främja tillgången till offentlig information och e-tjänster samt deras användbarhet. Genom den digitala agendan för Europa ska IKT integreras fullt ut i allmän och yrkesinriktad utbildning. För att skapa digital kompetens och e-kompetens krävs särskilda verksamheter i en effektiv läromiljö för alla.

43. Genom att upprätta mekanismer för utbyte av e-kompetens i Europa kan man engagera och omskola många ytterligare målgrupper som i vissa fall i dagsläget inte i någon större utsträckning omfattas av kommersiella eller akademiska mekanismer för utbildning i e-kompetens. IKT-baserade lösningar för flexibla arbetsformer och distansarbete erbjuder stora möjligheter för dessa samhällsgrupper att hitta nya sysselsättningsformer. Sådana initiativ kommer att kräva offentlig-privata partnerskap, särskilt i form av kommersiella tjänster, och den utbildning som erbjuds måste vara särskilt anpassad till enskilda gruppers behov.

44. Europeiska regionala och lokala pionjärer måste hantera de utmaningar som en åldrande befolkning medför genom att tillämpa nya IKT-baserade systemlösningar. Regionkommittén efterlyser innovativa IKT-baserade strategier för Europa, så att man kan inta en ledarposition när det gäller aktivt åldrande i den digitaliserade världen.

45. Via biblioteken kan man på ett förmånligt och effektivt sätt erbjuda medborgarna mångsidiga informationstjänster, oberoende av social ställning. I de bästa europeiska lösningarna har biblioteken utvecklats till digitala kultur- och informationscentrum och placerats där människorna rör sig dagligen, till exempel i köpcentrum. Innehållet i de nya tjänsterna och de nya digitala medierna får inte utformas enbart utifrån ekonomiska kriterier, utan det måste utvecklas i enlighet med sociala och kulturella behov.

46. Regionkommittén understryker att man för ett effektivt genomförande måste ta hänsyn till att den kulturella och kreativa sektorn skapar innehåll åt IKT och bidrar till dess fortsatta utveckling. Den digitala agendan spelar en central roll när det handlar om att utnyttja potentialen inom dessa sektorer och skapa en gemensam och säker marknad för onlineinnehåll och kulturella och kreativa tjänster. För att Europas kulturarv ska utnyttjas bättre måste man aktivt stödja dess digitalisering.

Vinster för EU-samhället som möjliggörs av IKT

47. ReK rekommenderar att man prioriterar utvecklingen av IKT-stödda koncept och metoder för att sprida och tillämpa FoU-resultat i processer i det dagliga livet. Ett bra exempel på denna typ av verksamhet är programmet för konkurrenskraft och innovation, som är en utmärkt plattform för att främja spridningen av framtida internettillämpningar. Programmet för konkurrenskraft och innovation bör stärkas genom stora kompletterande anslag för spridning och genomförande av resultat av framgångsrika projekt på lokal och regional nivå.

48. Kommittén anser att det är viktigt att använda digital teknik för att främja medborgarnas deltagande. Man bör t.ex. skapa digitala diskussioner och arbetsmiljöer på lokal och regional nivå där medborgarna kan delta i utvecklingen av vardagstjänster nära dem.

49. Den digitala agendan för Europa har en enorm potential att uppmuntra regioner och kommuner att förnya sina egna service- och produktionsprocesser inom ramen för ett europeiskt samarbete. Regioner och kommuner i olika delar av Europa borde med hjälp av gemensamma referenspunkter och i samarbete både med varandra och med universitet och företag förnya sina egna strukturer, arbetssätt och processer. Samarbete och finansiering på EU-nivå skulle också möjliggöra ett betydligt modigare risktagande än vad som hittills varit fallet. EU måste anta en ny politik där investeringarna styrs av tanken att vissa lokala och regionala myndigheter är föregångare och aktiva forskare som vågar pröva sig fram och fattar beslut och därigenom utvecklar nya lösningar för framtiden som är till nytta för alla.

50. ReK betonar vikten av att förbättra tjänsteprocesserna inom både den offentliga och den privata sektorn för att kunna dra nytta av den IKT-baserade omstruktureringen av processer. För att man ska kunna få till stånd snabbare e-fakturerings och e-identifiering krävs pionjärer, samarbete och standardisering.

Forskning och innovation

51. ReK vill lyfta fram betydelsen av Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) och påpekar att institutets tematiska prioriteringar är av central betydelse för Europa 2020-strategin: det framtida informations- och kommunikationssamhället, klimatförändringarna och hållbar energi. EIT kan få praktisk betydelse på lokal och regional nivå genom att utveckla och främja nya koncept och metoder för regional och lokal innovation. Detta kräver att några lokala och regionala myndigheter är beredda att satsa tillräckligt mycket på att utveckla den egna regionen, som testunderlag för EIT och verksamheten inom de levande laboratorierna där olika medborgar- och samhällsgrupper aktivt bidrar på ett användarinriktat sätt.

52. Kommittén betonar att till och med små institutioner på lokal och regional nivå kan bidra med kunskaper av globalt intresse inom smala fackområden, särskilt om de deltar i globala nätverk och samarbetar med kunskapsbaserade företag ⁽¹⁰⁾.

53. ReK uppmanar kommissionen att vidareutveckla koncepten kunskapstriangeln och de levande laboratorierna, som bidrar till en ökad samverkan mellan olika åtgärder, är mycket relevanta för att finna lösningar på utmaningar och problem i det verkliga livet och inom vilka den regionala dimensionen är en naturlig del.

54. Kommittén bekräftar att de lokala och regionala myndigheterna är beredda att spela en allt aktivare roll när det gäller att främja den praktiska tillämpningen av forsknings-, teknologi- och innovationspolitiken, under förutsättning att EU inom alla sina program och projekt övergår till en praxis där de viktigaste finansieringskriterierna blir dels en kartläggning av befintlig global kunskap i toppklass inom det område som projektet gäller, dels hur denna kunskap ska utnyttjas i praktiken.

55. Man måste effektivt dra nytta av de innovationslärodomar som gjorts genom pionjärprojekt mellan näringslivet och universiteten, i syfte att stärka den breda kompetensbas av välutbildad arbetskraft runt om i Europa som krävs.

Den digitala agendans internationella aspekter

56. Kommittén instämmer i att man måste främja internationaliseringen av förvaltningsformerna för internet och det globala samarbetet för att säkra att internet förblir stabilt. Detta ska åstadkommas på grundval av en flerpartsmodell. ReK ställer sig bakom kommissionen i dess stöd för att forumet för förvaltning av internet ska finnas kvar efter 2010.

Genomförande och styresformer

57. Vi anser att Regionkommittén, i egenskap av företrädare för lokala och regionala myndigheter med nära koppling till den senaste utvecklingen och god praxis för digitalisering runt om i Europa, tillsammans med lokala och regionala myndigheter och deras sammanslutningar bör ges en aktiv roll i förvaltningscykeln för den europeiska digitala agendan (exempelvis i expertgrupper och det årliga digitala forumet). Lokala och regionala myndigheter och deras sammanslutningar bör ges en stark och framträdande roll.

58. ReK noterar att den digitala agendan också är av största vikt för de andra huvudinitiativen. Av det skälet måste man i mycket större utsträckning samarbeta med olika generaldirektorat och program, och finansieringen för genomförandet av den digitala agendan måste framför allt kanaliseras via redan befintliga program.

Bryssel den 6 oktober 2010

Regionkommitténs
ordförande

Mercedes BRESSO

⁽¹⁰⁾ CdR 247/2009 fin.

Yttrande från Regionkommittén om "Att bekämpa hemlöshet"

(2011/C 15/08)

REGIONKOMMITTÉN UTFÄRDAR FÖLJANDE REKOMMENDATIONER:

- Hemlöshet är en extrem form av fattigdom och socialt utanförskap och måste därför få större uppmärksamhet i EU:s strategi för social trygghet och social integration. Det är inte värdigt Europeiska unionen att ha en stor hemlöshet. Europaåret 2010 för bekämpning av fattigdom och socialt utanförskap utgör ett lämpligt tillfälle att öka medvetenheten om detta seglivade problem som riskerar att förvärras ytterligare mot bakgrund av den ekonomiska krisen. Alla initiativ för att ta itu med detta problem bör givetvis utgå från ett långsiktigt perspektiv som sträcker sig bortom år 2010 och den nuvarande krisen.
- Kommittén vill understryka de lokala och regionala myndigheternas betydelsefulla roll när det gäller att praktiskt och kraftfullt agera mot hemlöshet. De har det faktiska ansvaret och har dessutom en stor erfarenhet och många gånger välfungerande metoder och program inriktade på såväl tidiga som akuta och långsiktiga insatser. Det ökar behovet av en tydligare ansvarsfördelning mellan de olika myndigheterna och de olika nivåerna. I detta sammanhang är det också värt att nämna att hemlöshetsproblematiken kan vara koncentrerad till vissa regioner i ett land eller till vissa länder. Därför är det nödvändigt att det finns EU-mekanismer och nationella mekanismer för att ge ekonomiskt stöd till regioner med särskilt utbredd hemlöshet, inte minst i den territoriella och sociala sammanhållningens intresse.

Föredragande: Tore Hult (SE-PSE), kommunstyrelsens vice ordförande i Alingsås, Sverige

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

Bakgrund – Utgångspunkter

1. Kommittén erinrar om att det inte är möjligt att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, som är en av EU:s hörnstenar, när delar av EU:s befolkning saknar bostad och därmed saknar möjlighet att ta del av en personlig och yrkesmässig utveckling. Kommittén understryker att hemlöshet är särskilt allvarligt för barn och ungdomar.

2. Hemlöshet är en extrem form av fattigdom och socialt utanförskap och måste därför få större uppmärksamhet i EU:s strategi för social trygghet och social integration. Det är inte värdigt Europeiska unionen att ha en stor hemlöshet. Europaåret 2010 för bekämpning av fattigdom och socialt utanförskap utgör ett lämpligt tillfälle att öka medvetenheten om detta seglivade problem som riskerar att förvärras ytterligare mot bakgrund av den ekonomiska krisen. Alla initiativ för att ta itu med detta problem bör givetvis utgå från ett långsiktigt perspektiv som sträcker sig bortom år 2010 och den nuvarande krisen.

3. Utgångspunkten bör vara att EU:s medlemsstater står inför ett gemensamt problem. Hemlöshet förekommer hos individer oavsett utbildningsnivå, kulturell tillhörighet och tidigare ekonomisk situation och i EU:s samtliga medlemsstater. Det behövs därför gemensamma åtgärder för att förebygga och minska hemlösheten.

4. Hemlösheten skapar stora personliga tragedier samtidigt som den medför betydande samhällskostnader. Om antalet hemlösa reducerades skulle därmed samhällskostnaderna sjunka samtidigt som fler skulle bli delaktiga i samhället och på så vis utveckla Europa.

5. Kommittén betonar att hemlöshet orsakas av en kombination av omständigheter och att det därför inte ska betraktas som ett fenomen som enbart förklaras av individuella problem.

6. Kommittén understryker att orsakerna till hemlöshet är en blandning av faktorer som brist på bostäder till rimliga kostnader, lågavlönat arbete, missbruk, brister i missbruksvården, psykisk ohälsa och sjukdom, våld i hemmet, arbetslöshet, svårigheter i de sociala relationerna, fattigdom, frivård efter fängelsestraff och återinträde i samhället samt de förändringar och nedskärningar som sker av det offentliga stödet. Speciellt viktigt är hur fastighetsägare ser på hemlösa och i vilken utsträckning de kan bidra till att skapa vägar till ett eget boende

för de hemlösa. För att lyckas med insatserna krävs därför en samordning samt ett flertal olika åtgärder.

7. Kommittén anser att det behövs en avsevärt förbättrad kännedom om varför hemlöshet uppstår och vilka mekanismer som gör att den fortgår. En sådan kunskap bildar basen för att effektiva åtgärder inom olika politikområden ska kunna vidtas.

8. Kommittén ser mycket allvarligt på hemlösheten och menar att det behövs insatser på flera nivåer, dels de förebyggande och medvetandehöjande insatserna men inte minst åtgärder för att förbättra incitamenten för bostadsbyggande.

9. Kommittén vill understryka de lokala och regionala myndigheternas betydelsefulla roll när det gäller att praktiskt och kraftfullt agera mot hemlöshet. De har det faktiska ansvaret och har dessutom en stor erfarenhet och många gånger välfungerande metoder och program inriktade på såväl tidiga som akuta och långsiktiga insatser. Det ökar behovet av en tydligare ansvarsfördelning mellan de olika myndigheterna och de olika nivåerna. I detta sammanhang är det också värt att nämna att hemlöshetsproblematiken kan vara koncentrerad till vissa regioner i ett land eller till vissa länder. Därför är det nödvändigt att det finns EU-mekanismer och nationella mekanismer för att ge ekonomiskt stöd till regioner med särskilt utbredd hemlöshet, inte minst i den territoriella och sociala sammanhållningens intresse.

10. Kommittén menar att en övergripande hemlöshetsstrategi förutsätter att EU-institutionerna blir mer aktiva i att stödja utvecklingen och följa upp vidtagna åtgärder. Det utesluter inte att subsidiaritetsprincipen respekteras och att de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll erkänns.

11. Kommittén konstaterar att internationella deklarationer och nationella lagar vittnar om en allt starkare vilja att öka medvetenheten om hemlöshet som ett betydande samhällsproblem. I flera länder är en rätt till bostad inskriven i konstitutionen.

12. Många av de förslag och åtgärder som här beskrivs baseras på denna viktiga gemensamma grund och de redan befintliga ramverken, och följden blir att de mest angelägna frågorna avseende hemlöshet kan behandlas utan att skapa nya lagstiftningsinstrument.

13. Det finns ingen gemensam europeisk definition av hemlöshet, och därför vill kommittén uppmana medlemsstaterna att i möjligaste mån använda sig av ETHOS-typologin (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion). Det skulle möjliggöra en jämförelse av situationen i medlemsstaterna och resultaten av olika initiativ. Definitionen är:

- *Utan tak över huvudet* (personer som helt saknar skydd och sover ute).
- *Utan bostad* (inrättningar för tillfälligt boende för hemlösa, härbärgen, övrigt kollektivt boende för vissa grupper, stöd-boende m.m.).
- *Osäkert boende* (boende i lägenhet utan säkert andrahandskontrakt eller inneboende hos familj eller vänner på grund av bostadsbrist).
- *Udermåligt boende* (boende i skjul, bostad som saknar sanitetsutrymme eller är utdömd enligt nationell lagstiftning, boende i husvagn eller campingstuga som inte är avsedd för året-runt-boende samt trångboddhet).

14. Kommittén anser att bekämpandet av hemlösheten måste bli en av prioriteringarna i EU:s åtgärder för den sociala inkluderingspolitiken, inte minst för att kommittén för socialt skydd satte upp hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden som tema för 2009. Eftersom år 2010 är EU:s år mot fattigdom har vi nu dessutom ett ypperligt tillfälle att intensifiera arbetet för att bekämpa den yttersta formen av utanförskap, nämligen hemlöshet.

15. Bostäder av god kvalitet och till rimliga kostnader är en grundläggande personlig tillgång och en rättighet. Medlemsstaterna bör därför göra alla upptänkliga ansträngningar och vidta alla upptänkliga åtgärder för att hjälpa de personer som enligt nationell lagstiftning är berättigade till det att få en bostad.

16. Förutom de uppenbara sociala följderna för enskilda som drabbas av hemlöshet är det nödvändigt att uppmärksamma de samhällsekonomiska vinster som blir följden av att en person får bostad och arbete.

17. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på de direkta och indirekta kostnader som hemlösheten innebär för medlemsstaternas lokala och regionala myndigheter. Av störst betydelse är självfallet de direkta kostnader i form av de särskilda eller allmänna resurser som måste tas i anspråk till följd av hemlösheten. Dessutom innebär det även förlust av skatteintäkter som kommer av avlönad sysselsättning. Sammanfattningsvis dämpar hemlösheten den ekonomiska utvecklingen i många länder och det långsiktigt hållbara samhälle vi vill skapa och som bland annat beskrivs i Europa 2020.

18. De tillgängliga uppgifterna om de ekonomiska konsekvenserna motiverar förebyggande program vars kostnader

är mycket låga i jämförelse med hemlöshetens samlade kostnader.

Regionkommitténs rekommendationer

19. Kommittén anser att medlemsstaterna bör erkänna betydelsen av detta samhällsproblem och att det är nödvändigt att gå vidare och stärka det arbete som utförs. En grundläggande förutsättning för att nå framgång i arbetet med att bekämpa hemlöshet är att samordna insatserna från samtliga berörda nivåer (lokal, regional, nationell och mellanstatlig).

20. Den främsta svårigheten när det gäller att motverka hemlöshet ligger i att åtgärder måste vidtas på många olika områden och att ansvaret delas mellan flera olika myndigheter. För att åtgärderna ska vara effektiva måste kampen mot hemlöshet bland annat inbegripa politik för fysisk stadsplanering, bostadsbyggande, sociala frågor, sysselsättning och hälsa, inklusive mental hälsa. Det gäller således att uppmuntra kontraktbaserade åtgärder på lokal och regional nivå mellan myndigheter som ansvarar för bostadsfinansiering, myndigheter som beviljar bygglov och de sociala myndigheterna.

21. Kommittén understryker att både det förebyggande, det akuta och det långsiktiga arbetet måste ges uppmärksamhet i syfte att skapa en förbättrad situation.

22. Kommittén anser att de befintliga kunskaperna om hemlöshetens orsaker inte gör det möjligt att utarbeta en politik som till fullo beaktar att det är mycket olika slags människor som drabbas av hemlöshet och att de bakomliggande orsakerna är mycket varierande. Formerna för hur denna del av befolkningen ska tas om hand leder ofta till att individer delas in i artificiella kategorier beroende på vilka åtgärder som finns tillgängliga. De hemlösas möjligheter att aktivt delta i samhällslivet påverkas negativt av denna kunskapsbrist.

23. Regionkommittén anser att det nu handlar om att hitta nya perspektiv genom att införa humana och individanpassade arbetsmetoder som bygger på varje enskild persons bakgrund när man försöker komma till rätta med problemet. Dessa arbetsmetoder förutsätter att åtgärderna för att bekämpa hemlöshet vidtas så nära den berörda delen av befolkningen som möjligt. De lokala och regionala myndigheterna har således en mycket viktig roll att spela.

24. Regionkommittén anser att man därför måste ta tillvara och utveckla de statistiska verktygen. En harmonisering av statistiken på europeisk nivå måste uppmuntras genom att man fortsätter det arbete som inlett med ETHOS-typologin. Rent generellt bör jämförande studier mellan medlemsstaterna stödjas. Det är också viktigt att arbeta för att dagens arbetsmetoder ses över för att ge större utrymme åt fallstudier, så att man kan ta hänsyn till de orsaker som lett till hemlöshet och som gör det möjligt att ta sig ur hemlöshetssituationen under en viss period och slutligen helt och hållet.

25. Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att skapa ett brett samarbete och interinstitutionell samordning på olika områden för att förbättra de övergripande åtgärderna och uppföljningen av hemlösheten. Vad som behövs är ett långsiktigt samarbete mellan olika lokala och regionala myndigheter och långsiktiga strategier, som tillsammans kan råda bot på problemet och dess orsaker, eftersom det inte räcker med kortsiktiga åtgärder eller punktsatser.

26. I ett stort antal medlemsstater saknas både tillförlitliga officiella uppgifter rörande hemlöshetens omfattning samt uppgifter som beskriver framgångsrika åtgärder för att bekämpa hemlösheten. Regionkommittén uppmanar medlemsstaterna att genom EU-samarbetet medverka till att skapa en övergripande enhetlig hemlöshetsstrategi och därefter se till att en sådan strategi får den nationella utformning som behövs för att den ska bli framgångsrik.

27. En egen bostad är en grundläggande personlig tillgång och ett nödvändigt villkor för att en person ska kunna få fotfäste i samhället och på arbetsmarknaden. Regionkommittén uppmanar därför kommissionen att närmare studera principen om rätt till rimliga boendeförhållanden och hur en sådan rättighet skulle kunna formuleras.

28. Kommittén anser att det krävs kraftfulla insatser för att motverka hemlösheten. Ett gemensamt politiskt ställningstagande mot hemlöshet är nödvändigt för att skapa den grund som behövs i det framtida arbetet. I annat fall finns det risk för att insatserna kommer att bli splittrade och utan nödvändig samordning. Det arbete som redan sker i många kommuner och regioner behöver utvecklas och spridas. Nationella och internationella modeller och metoder behövs för att förebygga hemlöshet. Generella insatser för att väcka opinion och öka allmänhetens medvetenhet är också av stor betydelse för att bidra till en samlad insats.

29. Kommittén betonar nödvändigheten av att i samhället bekämpa uppfattningen att hemlöshet endast beror på den enskilde. Det måste skapas en mer nyanserad bild av hemlöshetens orsaker, och konsekvenserna för samhället bör undersökas. Det finns därför anledning för kommissionen att vidta åtgärder för att skapa en sådan mer nyanserad bild.

30. Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att beakta rätten till bostad som en grundläggande personlig tillgång och att ta del av forskningen om orsakerna till, följderna av och kostnaderna för hemlöshet. En ökning av kunskaperna om hemlöshet ska utgöra underlaget för insatser och förebyggande åtgärder som sedan gör det möjligt att utvärdera om det som gjorts också har varit effektivt.

31. Kommittén anser att den samlade kunskapen som finns är föga spridd och dåligt utnyttjad av de offentliga myndigheterna. En mer strategisk plan om hur informationen ska nå rätt nivå behöver utarbetas.

32. De ekonomiska argumenten för att bekämpa hemlösheten måste ytterligare utvecklas. Ett flertal nya rapporter borde

vara möjliga att ta fram de kommande åren. De ökande kunskaperna kan sedan ligga till grund för det fortsatta arbetet.

33. Kommittén föreslår att det på EU-nivå skapas ett varaktigt system för att identifiera bra metoder. Kommittén vill med kraft understryka behovet av att utbyta god praxis mellan de lokala och regionala myndigheterna när det gäller insatser för ökad medvetenhet, förebyggande åtgärder, utbildning av personal och det differentierade stödet till olika grupper av hemlösa.

34. Kommittén ser mycket positivt på de initiativ och projekt som genomförs av de lokala och regionala myndigheterna när det gäller att bekämpa hemlöshet, men konstaterar samtidigt att utbytet av god praxis måste intensifieras. Det kan göras genom ett kvalitativt utbytesprogram av personal som direkt arbetar med hemlöshet i de olika medlemsländerna. Ett sådant utbytesprogram måste ges tillräckligt med ekonomiska resurser och skulle kunna utvecklas till en ny form av utbytestjänst inom unionen.

35. Kommittén understryker behovet av att få en bättre uppfattning om hemlöshetens omfattning och struktur inom EU. Exempelvis skulle det vara värdefullt att ha uppgifter som är uppdelade efter kön, ålder, nationalitet, sociala förhållanden och andra viktiga indikatorer. Utan den informationen blir det svårt att få fram de ekonomiska och sociala strategierna som behövs för att komma tillrätta med hemlöshet. Kommittén förordar att statistiken bygger på den definition av hemlöshet som antagits av FEANTSA. Kommittén förutsätter att kommissionen skyndsamt tilldelas detta uppdrag.

36. Kommittén anser att hemlöshet, som berör en grundläggande personlig tillgång, kränker individens grundläggande rättigheter och den enskilda individens människovärde och rätt att bestämma över sitt liv. Hemlöshet är allvarligast för barn som ofta inte har möjlighet att påverka sin egen situation. Det finns därför anledning för kommissionen att undersöka förutsättningarna för medlemsstaterna att nationellt införa någon form av garanti för hur hemlösheten för barn under 18 år ska avskaffas. Man bör också göra en bedömning av om personer med funktionshinder ska omfattas.

37. Det kan inte nog betonas att avsaknaden av en bostad är ett problem i sig. De goda resultaten från försöken med *Housing First* måste få ett större genomslag, under förutsättning att den som erbjuds bostad även får sådan hjälp som är nödvändig för att komma till rätta med andra problem kopplade till den hemlöses situation.

38. Särskilda insatser och informationsåtgärder bör vidtas mot fastighetsägarna. Grundläggande i arbetet mot hemlöshet måste vara den gemensamma uppfattningen om alla människors lika värde och att enskilda har en vilja att förbättra sin situation och vill bidra till att utveckla samhället. Speciellt viktiga är fastighetsägarna när det gäller insatser för att förebygga bostadsbrist. Särskilda incitament måste skapas för att ställa bostäder till förfogande för hemlösa.

39. Kommittén framhåller att det är nödvändigt att lägga större vikt vid utbildning och kompetensförbättringar hos dem som arbetar med hemlöshet. I länder där de anställda inom skolan, rättsväsendet, hälso- och sjukvården, på det psykologiska området, samt inom socialtjänsten och polisen har erhållit specialutbildning har man gjort goda framsteg när det gäller att förstärka insatserna mot hemlöshet på ett tidigt stadium. I arbetet med nästa period för strukturmedlen måste i högre grad resurser ges till en sådan inriktning.

40. Kommittén betonar vikten av de lokala och regionala myndigheternas förebyggande arbete, men det måste också finnas akuta lösningar. Ett tillfälligt boende måste kunna erbjudas. Det är dock inte acceptabelt att hemlösa fastnar i systemet med härbärgen. Vissa länder har antagit en strategi som syftar till att stänga alla allmänna härbärgen för hemlösa. I stället ska hemlösa omgående erbjudas skraddarsydda lösningar som motsvarar deras behov. Att förhindra att hemlösa blir vräkta är av största betydelse.

41. De lokala och regionala myndigheterna måste bli bättre på att stödja de frivilliga krafterna i samhället. Hemlösheten är ett strukturellt och politiskt problem som kräver engagemang från alla offentliga myndigheter men den frivilliga sektorn spelar en viktig roll. Det bör övervägas hur unionen kan bidra till att de frivilliga krafterna får en mer framträdande roll. Det europeiska året för volontärarbete 2011 bör användas som ett tillfälle att öka medvetenheten och för att söka nya former av samarbete med frivilligorganisationer i denna viktiga fråga.

42. Kommittén föreslår att man på EU-nivå inför speciella ekonomiska program som syftar till att förstärka de nationella och lokala/regionala insatserna mot hemlöshet och som också har till syfte att utveckla kvalitetskriterierna. Erfarenhetsutbyte måste uppmuntras för att optimera effekterna och användandet av resurserna. Kommittén rekommenderar därför att de kom-

mande europeiska fonderna i högre grad ska ta sikte på även denna problematik.

43. Kommittén föreslår att man lokalt och regionalt ges möjlighet att utarbeta program för att integrera hemlösa i samhälls- och arbetslivet genom att skapa incitamentsstrukturer för arbetsgivare att anställa dem. På samma sätt kan lokal och regional nivå främja integrationen genom utbildningsinsatser som syftar till att hemlösa får en förankring i samhället. De goda erfarenheterna som redan finns på detta område måste få större spridning.

44. Åtgärder som syftar till att främja informationen om hemlöshet måste genomföras på ett mer strukturerat sätt.

45. Kommittén föreslår att man inrättar ett europeiskt centrum för hemlöshet. Centrumet föreslås bli det samordnande organ som i dag saknas. Den främsta uppgiften är av samordnande art men centrumet ska också bidra till ökad kunskapsutveckling och gemensamma strategier. Vi vill uppmana Europeiska kommissionen att undersöka möjligheterna att inrätta ett sådant kontor som även får ansvaret för att kartlägga de hemlösas situation i medlemsstaterna. Centrumets roll bör vara att samordna och stödja reformer i medlemsstaterna, bland annat genom utbyte av bästa praxis. Inte minst kan insatser på gemenskapsnivå få ett verkligt mervärde om man använder sig av den öppna samordningsmetoden för socialt skydd och social integration.

46. Hemlösheten bland kvinnor ökar hela tiden, och man måste ta hänsyn till att hemlösa kvinnor befinner sig i en särskilt utsatt situation, såväl när det gäller de socioekonomiska och de sysselsättningsrelaterade aspekterna som de svårigheter som kvinnor fortfarande står inför i fråga om tillgång till tjänster. Medlemsstaterna måste särskilt ta itu med denna fråga.

Bryssel den 6 oktober 2010

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Genomförande av den europeiska grannskapspolitiken, i synnerhet det östliga partnerskapet: modernisering, reformer och administrativ kapacitet inom lokala och regionala myndigheter i Republiken Moldavien"

(2011/C 15/09)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén välkomnar det ambitiösa reformprogrammet med målet att konsolidera demokratin, marknadsekonomin och rättsstatsprincipen, och ser positivt på förhandlingarna om ett nytt associeringsavtal och dialogen om liberalisering av viseringsreglerna.
- Kommittén noterar att det vore ändamålsenligt att utöka ReK:s medverkan till de två övriga plattformarna, eftersom dessa berör aktiviteter som kräver ett direkt engagemang från de lokala och regionala myndigheternas sida (särskilt plattform 2: ekonomisk integration och samstämmighet med EU:s politik).
- Kommittén anser att det vore önskvärt att de lokala och regionala myndigheterna rådfrågas eller deltar i förhandlingsprocessen om det nya associeringsavtalet, i pilotprogram för regional utveckling samt i utvärdering och genomförande av den regionala utvecklingspolitiken. Därför vill Regionkommittén också spela en konstruktiv roll i förhandlingarna om och undertecknandet av en avsiktsförklaring mellan Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik och den myndighet som ansvarar för regional utvecklingspolitik i Moldavien.
- Kommittén noterar att det för den framtida hanteringen av EU-medel och ett utbrett regionalt och gränsöverskridande samarbete är avgörande att man befäster de offentliga lokala myndigheternas ekonomiska självstyre.
- Kommittén vill framhålla betydelsen av ett fortlöpande utbyte av erfarenheter genom samarbete mellan institutioner samt vänortsprojekt, undervisning, studiebesök och ett standardförfarande för deltagande av moldaviska sammanslutningar för lokala och regionala myndigheter i olika regionala EU-organ (antingen som medlemmar eller som observatörer).

Föredragande: Alin Adrian Nica (RO-ALDE), borgmästare i Dudeștii Noi

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén noterar att Moldavien efter det förtida parlamentsvalet i juli 2009 och regeringsskiftet har inlet ett ambitiöst reformprogram med målet att konsolidera demokratin, marknadsekonomin och rättsstatsprincipen samt underförtått att gradvis närma sig EU. Den nya politiska situationen och den moldaviska regeringens målsättningar för reformprocesserna för anpassning till EU-normerna öppnar nya samarbetsmöjligheter mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och Moldavien.

2. Kommittén ser positivt på att förhandlingar om ett nytt associeringsavtal inleddes i januari 2010. Avtalet kommer att understryka vikten av samarbete mellan EU och Moldavien och närma de två parterna till varandra. Det nya avtalet kommer att vara ambitiöst och gå längre än det traditionella samarbetet mellan EU och Moldavien samtidigt som det kan bidra till framsteg i fråga om den politiska dialogen, den ekonomiska utvecklingen och moldaviernas välbefinnande. Avtalet kommer att inbegripa inrättandet av en vittomfattande och fördjupad frihandelszon som kan leda till ekonomisk integration av Moldavien på EU:s marknad genom intensifierade handelsförbindelser och investeringar, vilket innebär utökat samarbete mellan de ekonomiska aktörerna på lokal och regional nivå.

3. Det är uppmuntrande att dialogen om liberalisering av viseringsreglerna har inletts och att det kan leda till att moldaviska medborgare kan resa utan visum inom Schengenområdet. I detta sammanhang är det värdefullt att ett avtal om småskalig gränstrafik har slutits mellan Rumänien och Moldavien. Avtalet trädde i kraft i mars 2010 och har gett moldaviska medborgare som bor inom 50 km från gränsen rätt att resa maximalt 50 km in i rumänskt territorium. Detta torde bidra till intensifierade kontakter mellan människor samt mellan lokala myndigheter längs EU:s yttre gräns mot Moldavien samtidigt som det är ett stort steg mot färre byråkratiska hinder för gränsöverskridande partnerskap.

4. Kommittén stöder det nya programmet "Rethink Moldova" som lanserades den 24 mars i Bryssel. Det är fråga om en strategisk vision som syftar till reformer inom nyckelområden i Moldavien och som fastställer vilka utvecklingsprioriteringarna är på medellång sikt (2011-2013) utgående från tre grundpelare: ansvarsfullt styre, ekonomisk återväxt och utveckling samt investeringar i mänskligt kapital.

5. Europeiska kommissionen har inbjudit Regionkommittén att delta i aktiviteter som anordnas inom ramen för plattformarna 1 (demokrati, goda styresformer och stabilitet) och 4 (kontakter mellan folken). Det vore dock ändamålsenligt att

utöka samråden till de två övriga plattformarna eftersom dessa berör aktiviteter som kräver ett direkt engagemang från de lokala och regionala myndigheternas sida. Ett aktuellt exempel är samarbetet med Moldavien inom regionalpolitiken, som grundas på bästa praxis inom EU:s sammanhållningspolitik (plattform 2: ekonomisk integration och samstämmighet med EU:s politik).

6. Kommittén hoppas på att föreliggande initiativyttrande kan bidra till arbetet för förbättrad lokal och regional demokrati i Moldavien och att det kan ge nya impulser till konkreta ansträngningar inom ramen för initiativen inom EU:s grannskapspolitik och i synnerhet det östliga partnerskapet. Yttrandet fokuserar på möjligheterna att ta fram lösningar på gemensamma problem genom intensifierat regionalt och gränsöverskridande samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i EU och Moldavien.

7. De lokala och regionala myndigheterna i Moldavien har i förhållande till myndigheterna i andra länder inom det östliga partnerskapet vissa konkurrensfördelar när det gäller EU, eftersom landet gränsar till unionen, har en relativt liten yta och leds av en central regering som är öppen för territoriellt samarbete med EU. I enlighet med den praxis som uppstått via genomförandet av olika instrument inom den europeiska grannskapspolitiken (exempelvis programmet för gränsöverskridande samarbete mellan Moldavien, Rumänien och Ukraina 2007-2013) och mot bakgrund av landets blygsamma yta, kan Moldavien i sin helhet liksom landets samtliga lokala och regionala myndigheter åtnjuta ekonomiskt stöd för projekt som finansieras inom ramen för gränsöverskridande partnerskap. Det leder på ett naturligt sätt till att praxisen blir bestående även när det gäller initiativ avseende territoriell sammanhållning längs EU:s yttre gränser inom ramen för det östliga partnerskapet.

8. Kommittén ser positivt på att en av fem strategiska målsättningar i moldaviska regeringens verksamhetsprogram "Europeisk integration: frihet, demokrati och välbefinnande" för åren 2009-2013 gäller decentralisering av makten och säkerställande av lokal autonomi. Detta återspeglar förväntningarna på att decentraliseringen ska vara en fast punkt på dagordningen för interna reformer i Moldavien.

9. Det är viktigt att de allmänna lokala valen som planeras äga rum sommaren 2011 anordnas enligt europeiska principer för lokaldemokrati i syfte att stegvis och på ett mätbart sätt förbättra regeringens och valmyndigheternas agerande i jämförelse med lokalvalen 2007, som av det internationella samfundet betecknades som fria men inte helt och hållet korrekta.

Beslutsprocessen och nyckelprioriteringar på lokal och regional nivå

10. Moldaviens regering har inlett en omfattande kartläggning av behoven av modernisering och reformer i fråga om lokal och regional autonomi. Målet är att vidta en konkret administrativ och skattemässig decentralisering, att se över politiken för ekonomisk jämvikt och tilldelning av resurser på lokal och regional nivå, att utöka de lokala myndigheternas skattebas, att uppmuntra offentlig-privata partnerskap för utveckling av offentliga tjänster och att förstärka förvaltningskapaciteten hos offentliga myndigheter på lokal och regional nivå.

11. Utgående från den senaste utvecklingen avseende EU vore det önskvärt att de lokala och regionala myndigheterna rådfrågas eller deltar under institutionella former i förhandlingsprocessen om det nya associeringsavtalet mellan Moldavien och EU. Samrådet kan ta formen av en strukturerad och kontinuerlig dialog med sammanslutningar för lokala och regionala myndigheter, utan hierarkiska förtecken, i anslutning till förhandlingarna om varje enskilt kapitel i det framtida associeringsavtalet som direkt berör den lokala nivån inom offentlig förvaltning (kapitel: interna reformer, turism, jordbruk och landsbygdsutveckling, utbildning, undervisning och ungdomsfrågor, gränsöverskridande och regionalt samarbete, förstärkning av förvaltningskapaciteten osv.). För närvarande återfinns varken de lokala och regionala myndigheterna eller sammanslutningar som företräder dessa i förteckningen över institutioner som deltar i förhandlingarna enligt det organisationsschema som parterna kommit överens om.

12. Det är välkommet att ett särskilt parlamentsutskott inrättades den 20 maj 2010 för ändring och komplettering av lagstiftningen om decentraliseringsprocessen och befästandet av lokal autonomi. Utskottet har som uttryckligt uppdrag att säkerställa fortsatta åtgärder för att de författningsmässiga principerna om lokal autonomi och decentralisering av offentliga tjänster ska efterlevas i praktiken. Detta ska ske med strikt hänsyn till den europeiska stadgan för lokalt självstyre. Det är positivt att utskottet har för avsikt att göra en övergripande utvärdering av lagstiftning som berör alla aspekter av lokala och regionala myndigheters aktiviteter. Detta kan möjliggöra en fullständig decentralisering, även på sektorsnivå, på områdena utbildning, hälsovård, socialskydd, miljö, allmän ordning m.m. Regionkommittén hoppas att reformåtgärderna till förmån för förstärkt lokal autonomi kan börja tillämpas så snart som möjligt för att alla genomförandemekanismer ska fungera inför de allmänna lokalvalen sommaren 2011.

13. För att alla berörda aktörer ska nå samförstånd om den lämpligaste vägen att gå är det nödvändigt att snarast inleda en öppen och systematisk dialog med nationella sammanslutningar för lokala och regionala myndigheter. De ansträngningar som nyligen har gjorts för att samla lokala och regionala myndigheter i Moldavien inom en enda nationell opolitisk sammanslutning som ska företräda dessa myndigheter i förhållande till de centrala myndigheterna är välkomna. De moldaviska myndigheterna bör undersöka möjligheten att ge lokala och regionala

myndigheter möjlighet att ta initiativ till lagstiftning. Reformarbetet inom de centrala myndigheterna och de lokala och regionala myndigheterna bör samordnas, och detta utgör ett lämpligt tillfälle att besluta om vilka befogenheter som ska kvarstå på statlig nivå och vilka som åtföljda av behövliga anslag kan delegeras eller – då det finns tillräcklig administrativ kapacitet – helt och hållet överföras till de lokala och regionala myndigheterna.

14. Avsaknaden av en systematisk och solid självständig hantering av lokala tillgångar leder oundvikligen till att de lokala och regionala myndigheterna har mindre kapacitet att ta fullt ansvar för hanteringen av EU-medel, eftersom detta kräver lämplig administrativ kunskap och strategisk planläggning samt tillräckliga medel för att täcka det lokala finansiella bidraget. Mot bakgrund av den ökande betydelsen av program som riktas till den lokala och regionala nivån i angränsande områden är det avgörande att befästa de offentliga lokala myndigheternas ekonomiska självstyre för att man ska kunna ringa in möjliga lösningar på gemensamma problem genom regionalt och gränsöverskridande samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i EU och i Moldavien.

15. Regionkommittén ser fram emot genomförandet av ett öppet, rättvist och trovärdigt system för hantering av lokala offentliga medel med följande mål: att undanröja tungrodda och korrupta metoder som håller liv i obalansen avseende behovsprövd fördelning av budgetresurser mellan olika lokala myndigheter, att göra det omöjligt för andra myndighetsnivåer att påverka fördelningen av medel, att göra det lokala budgetförandet mer självständigt genom att på denna styresnivå säkerställa tillräckliga inkomstkällor och genom egen skatteuppbörd som möjliggör en självständig hantering av egna resurser och därmed även uppkomsten av politik för utveckling av den lokala ekonomin, att säkerställa fungerande lokal verksamhet som överförs från statlig nivå genom att tilldela de lokala myndigheterna tillräckliga resurser, att omvandla förfaranden för ekonomisk balans till konkreta stödinstrument för eftersatta samhällen, att ge insyn i hur medlen fördelas, vilket kunde ge samtliga lokala myndigheter möjligheter till en mer förutsägbart ekonomisk planering, samt slutligen att skydda det lokala ekonomiska självstyret mot inblandning från offentliga myndigheter på andra nivåer.

16. Avsaknaden av tydliga avgränsningar av hur befogenheterna är fördelade mellan lokala och centrala offentliga myndighetsnivåer är ett hinder för decentraliseringsprocessen. Överlappningen av ansvarsområden på olika offentliga myndighetsnivåer ger negativa återverkningar på kvaliteten i de offentliga tjänsterna. Kommittén hoppas att reformerna på detta område kan säkerställa att resurserna fördelas proportionellt enligt ansvarsbördan. Delegeringen av befogenheter till lokala offentliga myndigheter kan bara genomföras om utgångspunkten är att alla parter är jämbördiga och att det lokala självstyret helt och hållet kan täcka sina utgifter och åtnjuta rättsligt skydd. Myndighetstillsynen över hur befogenheter överförs från statlig nivå utövas av lokala myndigheter får inte leda till att centralregeringen otillbörligt kontrollerar de lokala myndigheterna.

Gränsöverskridande och interregionalt samarbete

17. Kommittén ställer sig bakom åsikten att Moldavien noggrant bör följa med de aktuella diskussionerna om EU:s framtida politik för fysisk planering till följd av att Lissabonfördraget trätt i kraft och uttryckligen medför en ny syn på territoriell sammanhållning. Denna politik utgör en sammansmältning av EU:s territoriella politik och sammanhållningspolitik, och förmodligen kommer den efter 2013 att få konkreta följder för partnerskapsländerna inom ramen för EU:s grannskapspolitik.

18. Det är lovvärt att Moldavien nyligen har slutfört en process för inrättande av en rättslig och institutionell ram för regional utveckling med förebild i den som redan existerar i EU:s medlemsstater. Det är positivt att det härigenom har bildats utvecklingsregioner. Dessa är funktionella territoriella enheter för planering, utvärdering och genomförande av den regionala utvecklingspolitiken enligt EU:s nomenklatur för statistiska geografiska enheter (NUTS). Kommittén välkomnar inrättandet av ett nationellt råd för samordning av regional utveckling samt en nationell fond för regional utveckling som årligen tilldelas 1 % av statsbudgeten (ungefär 8 miljoner euro 2010). Regionkommittén understryker vikten av att medlen i denna fond genom en öppen och hållbar mekanism öronmärks för regional utveckling.

19. Det ska bli intressant att se vilken roll som kan spelas av de byråer för regional utveckling som nyligen inrättats i utvecklingsregionerna. Dessa har som uppgift att samordna utvecklingsinsatser i regionerna och att genomföra projekt för regional utveckling som syftar till hållbar ekonomisk tillväxt på regional nivå. Regionkommittén rekommenderar att de regionala utvecklingsrådets operativa kapacitet förstärks. Råden är sammansatta utgående från en paritetsprincip som å ena sidan inbegriper företrädare för lokala och regionala myndigheter och å andra sidan företrädare för den privata sektorn och det civila samhället. De lokala och regionala myndigheterna måste fullt ut få delta i uppföljningen och utvärderingen av hur politiken för regional utveckling har genomförts.

20. Eftersom det redan finns en mekanism och en institutionell ram i Moldavien för regional utveckling, överensstämmande med europeiska standarder, är följande skede att ta fram pilotprogram för regional utveckling som huvudsakligen är inriktade på en sammankoppling av energi- och transportnäten (inklusive järnvägsnätet) med näten inom EU, utgående från lokala behov av infrastruktur, mänskligt kapital samt små och medelstora företag. Pilotprogrammen ska utformas enligt EU:s sammanhållningspolitik. Det är viktigt att detta framför allt gynnar eftersatta regioner och regioner som lider mest brist på utveckling och ekonomisk tillväxt.

21. Eftersom institutionerna för regional utveckling redan är funktionsdugliga vore det önskvärt att kräva att en del av EU:s budgetstöd till landsbygdsutveckling i Moldavien 2010 avsätts för den nationella fonden för regional utveckling.

22. Initiativ för gränsöverskridande samarbete utgör en betydande finansieringskälla för projekt inom regional utveckling, såväl när det gäller instrumenten för EU:s grannskapspolitik (programmet för gränsöverskridande samarbete mellan Moldavien, Rumänien och Ukraina 2007–2013 samt det gemensamma operativa programmet för Svartahavsområdet 2007–2013) som i fråga om europeiska samarbetsregioner (Euregioner) där Moldavien ingår: Nedre Donau (Rumänien, Moldavien och Ukraina), Siret–Prut–Dnestr (Rumänien och Moldavien), Övre Prut (Rumänien, Moldavien och Ukraina). I syfte att förstärka förtroendet har ett initiativ för inrättande av Euregionen Dnestr (Moldavien och Ukraina) nyligen inletts. Detta skulle även inbegripa lokala myndigheter längs västra stranden av floden Dnestr, det vill säga områden som inte kontrolleras från Chişinău. Med några få undantag motsvarar gränserna för utvecklingsregionerna Centru, Nord och Sud gränserna för de territoriella förvaltningsenheter i Moldavien som ingår i de tre Euregionerna. De problem som kräver särskild uppmärksamhet från parterna på båda sidor av gränsen gäller byråkratin (beskattning, visering) och de begränsade möjligheterna på lokal och regional nivå att välja och utveckla projekt av hög kvalitet.

23. Tidtabellen för reformerna på lokal och regional myndighetsnivå på kort sikt bör kompletteras med ett ständigt utbyte av erfarenheter för att bästa praxis hos lokala och regionala myndigheter i EU ska kunna tillämpas. Det vore ändamålsenligt att uppmuntra intensifierade kontakter i syfte att gynna överföring av kunskaper via särskilda samarbetskanaler mellan lokala och regionala myndigheter. Detta kan ske genom utbyten mellan institutioner eller samhällen, undervisning och studiebesök. Nationella moldaviska sammanslutningar för lokala och regionala myndigheter kan också delta som observatörer i möten för motsvarande sammanslutningar i EU. Sedan en tid tillbaka äger verksamhet av denna typ visserligen redan rum i viss mån, men det är nödvändigt att systematisera den genom ett omfattande program för förstärkt förvaltningskapacitet och införlivande av bästa praxis hos lokala och regionala myndigheter. Samtidigt bör man stödja initiativet att inrätta ett ramavtal för samarbete mellan lokala och regionala myndigheter i Moldavien och motsvarande myndigheter i EU:s medlemsstater, med utgångspunkt i bestämmelserna i det nya associeringsavtalet.

24. Regionkommittén stöder förhandlingarna om och slutandet av en avsiktsförklaring mellan Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik och den myndighet som ansvarar för regional utvecklingspolitik i Moldavien (ministeriet för byggnation och regional utveckling). Avsikten är att främja dialogen om regionalpolitiken och regionalt samarbete (inom ramen för det östliga partnerskapet) samt att förstärka den administrativa kapaciteten i fråga om regional utveckling på nationell och regional nivå.

25. Kommittén uppmuntrar förstärkningen av den institutionella kapaciteten samt utvecklingen av institutionella utbytesprogram mellan de byråer för regional utveckling som nyligen inrättats i Moldavien och motsvarande organ i EU. Ett utbyte kan även ske mellan strukturer utanför det offentliga (Europeiska sammanslutningen av regionala utvecklingsagenturer, EU-

RADA) och olika kommunsammanslutningar, t.ex. den nybildade kommunalkongressen CALM (Congresul Autorităților Locale din Moldova). Det vore lämpligt att klarlägga om territoriella myndigheter i Moldavien kan ges observatörsstatus inom ett antal EU-institutioner som berörs av regionalpolitiken (Regionkommittén, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén).

Bryssel den 6 oktober 2010

*Regionkommitténs
ordförande*

Mercedes BRESSO

Yttrande från Regionkommittén om "Lokala och regionala myndigheter i Georgien och utvecklingen av samarbetet mellan EU och Georgien"

(2011/C 15/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att politisk stabilitet, ekonomisk utveckling och en hög levnadsstandard för Georgiens invånare är av enorm betydelse för EU. Det har dock blivit ännu viktigare att stärka förbindelserna med tanke på Svartahavssynergin.
- Regionkommittén välkomnar att ett avtal om förenklade viseringsregler har slutits med Georgien, eftersom det vittnar om öppenhet gentemot georgiska medborgare.
- Regionkommittén uppmanar Georgiens regering att anpassa lagstiftningen till den europeiska stadgan för lokalt självstyre och att omstrukturera myndighetssystemet på regional nivå så att det kan ligga till grund för utvecklingen. Särskilt viktigt är det att man i lagstiftningen fastställer hur regionen som territoriell enhet ska fungera och vilka befogenheter de regionala myndigheterna ska ha.
- Regionkommittén understryker vikten av att företrädare för lokala och regionala myndigheter i Georgien på ett så tidigt stadium som möjligt och tillsammans med företrädare för de centrala myndigheterna får möjlighet att delta i arbetet med de överenskommelser, rapporter och handlingsplaner som utarbetas inom ramen för de bilaterala förbindelserna mellan EU och Georgien.
- Regionkommittén föreslår att man utarbetar en verkligt "territoriell" dimension i det östliga partnerskapet och uppmanar i samband med detta EU:s medlemsstater och partnerländer, däribland Georgien, att underteckna en multilateral överenskommelse som gör att europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) kan verka inom det östliga partnerskapet, bl.a. i Georgien. Dessa grupperingar kan bidra till att förstärka samarbetet och till att utveckla de gränsöverskridande förbindelserna samt underlätta utbyte av erfarenheter och människor mellan de lokala och regionala myndigheterna i Georgien och medlemsstaterna.

Föredragande: Jacek Protas (PL-PPE), regionpresident i Warmińsko-Mazurskie (Ermland-Masurien)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Strategiska utmaningar i förbindelserna mellan EU och Georgien

1. Regionkommittén bekräftar att EU:s främsta mål i Georgien är att stimulera ett fredligt, säkert och stabilt styre som kan bidra till goda grannförbindelser och stabilitet i regionen och som är berett att dela europeiska värden och utveckla institutionell och rättslig kompatibilitet i Sydkaukasien och i förbindelserna med EU.

2. Regionkommittén bekräftar att stödet till demokratiska reformer, rättsstaten och goda styresformer är en prioritet i förbindelserna mellan EU och Georgien på både nationell och lokal nivå.

3. Regionkommittén anser att politisk stabilitet, ekonomisk utveckling och en hög levnadsstandard för Georgiens invånare är av enorm betydelse för EU. Det har dock blivit ännu viktigare att stärka förbindelserna efter EU:s senaste utvidgning med Rumänien och Bulgarien, som delar ett gemensamt hav med Georgien, framför allt med tanke på Svartahavssynergin.

4. Regionkommittén välkomnar att ett avtal om förenklade viseringsregler har slutits med Georgien, eftersom det vittnar om öppenhet gentemot georgiska medborgare.

5. Regionkommittén ställer sig positiv till att Georgien inkluderats i den europeiska grannskapspolitiken, det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet och det östliga partnerskapet. Detta initiativ gör det möjligt att fördjupa förbindelserna mellan EU och Georgien.

6. Regionkommittén understryker det östliga partnerskapets betydelse inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken. Kommittén ställer sig bakom målen, nämligen respekt för rättsstatsprincipen, goda styresformer, respekt för och skydd av minoriteter samt ett godtagande av principerna om marknadsekonomi och hållbar utveckling.

7. Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen bjudit in kommittén att delta i det östliga partnerskapet, i synnerhet i arbetet inom de tematiska plattformarna om demokrati, goda styresformer och stabilitet samt kontakter mellan människor.

8. Regionkommittén betonar att den europeiska grannskapspolitiken skapades för att övervinna skilljelinjerna i Europa genom att successivt utvidga området med frihet, välbstånd och säkerhet.

9. Regionkommittén uppmanar EU och Georgien att med hjälp av partnersamverkan, utstationering och andra tillgängliga program utnyttja de olika kunskaper och erfarenheter som de nya medlemsstaterna förvärvat under sina sociala och ekonomiska reformer.

10. Regionkommittén understryker vikten av att olika initiativ och program samordnas och att pågående projekt och instrument kopplas samman så att dubbelarbete undviks i EU:s verksamhet.

11. Regionkommittén välkomnar i ljuset av lokalvalen i maj 2010 de framsteg som gjorts i riktning mot internationella standarder, men det kvarstår fortfarande vissa brister som bör åtgärdas. Trots att valen i allmänhet genomfördes på ett transparent och professionellt sätt och var öppna för alla, och trots att det hade skett betydande förbättringar som visar på att myndigheterna försöker ta itu med tidigare tillkortakommanden, finns det fortfarande vissa anledningar till oro. Detta gäller framför allt förmågan att mobilisera väljarna, bristen på jämlika villkor för vissa kandidater, och en ibland oklar gräns mellan statligt finansierad myndighetsverksamhet och partipolitisk verksamhet.

Prioriteringar för de lokala myndigheternas utveckling

12. Regionkommittén vill uppmärksamma den mycket viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna har att spela när det handlar om att genomföra målen för den europeiska grannskaps- och partnerskapspolitiken i Georgien. Det handlar främst om deras bidrag till den lokala utvecklingen, deras arbete för att förbättra de lokala ekonomiska förhållandena, respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, arbetet för att underlätta rörlighet och stödja upprättandet av ömsesidiga kontakter.

13. Regionkommittén rekommenderar överenskommelser, direkt samarbete, utbyte av erfarenheter och rörlighet mellan lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna och Georgien i syfte att utbyta erfarenheter och stimulera utvecklingen på lokal och regional nivå.

14. Regionkommittén understryker att stärkandet av de lokala myndigheterna i Georgien är en prioritet. Regionkommittén anser att mer medel måste avsättas för att förbättra den offentliga förvaltningens förmåga på lokal nivå. Detta kan ske inom ramen för det östliga partnerskapet med hjälp av de övergripande programmen för institutionsuppbyggnad, som omfattar partnersamverkan, samråd på hög nivå, utbildningar och personalutbyte, praktiktjänstgöring och stipendier för yrkesutbildning. Det är också av största vikt att stödja Georgien när det gäller att bygga upp en akademisk bas för forskning om territoriellt självstyre och regional utveckling.

15. Regionkommittén anser att Georgien med praktiskt stöd från EU bör modernisera administrativ praxis hos de lokala myndigheterna och öka deras institutionella förmåga. Detta kan uppnås genom att man stärker och fördjupar den politiska dialogen, kontakterna mellan människor och instrumenten för partnersamverkan samt utbytet av bästa praxis mellan partner i EU och Georgien, som deltar i arbetet för att genomföra politiska och sociala reformer.

16. Regionkommittén uppmanar Georgiens regering att anpassa lagstiftningen till den europeiska stadgan för lokalt självstyre och att omstrukturera myndighetssystemet på regional nivå så att det kan ligga till grund för utvecklingen. Särskilt viktigt är det att man i lagstiftningen fastställer hur regionen som territoriell enhet ska fungera och vilka befogenheter de regionala myndigheterna ska ha.

17. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att de georgiska myndigheterna gjort stora framsteg under de fyra år som det lokala självstyret fungerat i sin nuvarande form. Man har lyckats utveckla en mer effektiv och överskådlig modell för finansieringen av de kommunala myndigheterna, fortsätta utbyggnaden av den lokala infrastrukturen och stimulera större aktivitet i lokalsamhällena. Trots dessa framsteg finns det fortfarande mycket kvar att göra.

18. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att i framtiden, allteftersom det kommunala självstyret i Georgien växer sig starkare, överväga möjligheten att skapa en lägre kommunal nivå eller att också öka antalet kommuner. Enligt kommittén leder den kommunala verksamheten på lägsta nivå till mer effektiva och snabba lösningar på lokala problem, till ett större engagemang hos invånarna och till en större känsla av ansvar för de gemensamma projekten. Kommittén anser också att man bör överväga möjligheten att inrätta självstyre på regional nivå.

19. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att de kommunala fullmäktigeförsamlingarna genom den nya lagstiftning som kommer att träda i kraft efter lokalvalen 2010 får större betydelse som lokalt valda representativa organ, på bekostnad av borgmästarna.

20. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att förbättra mekanismen för överföring av budgetmedel till kommunerna och för den regionala utvecklingens behov i landet. Kommittén anser att ministeriet för regional utveckling bör vara mer delaktigt i denna mekanism, på bekostnad av finansministeriet, som nu har exklusiv behörighet men inte samma förståelse för regionernas behov som den myndighet som har detta som sin särskilda uppgift.

21. Regionkommittén anser att det behövs en finansiell decentralisering i Georgien. De flesta av de lokala myndigheterna är beroende av transfereringar för mer än 90 % av sina intäkter.

22. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att ändra vallagstiftningen så att oberoende kandidater

får delta i lokalvalen. Detta skulle avpolitisera det kommunala självstyret i Georgien och bereda vägen för lokala ledare.

23. Regionkommittén anser att de georgiska myndigheterna bör utarbeta mekanismer, så att företrädare för lokala myndigheter kan bli mer delaktiga i arbetet med att utforma och genomföra den regionala utvecklingsstrategin och andra nationella dokument om utvecklingen i enskilda kommuner.

24. Regionkommittén understryker vikten av att företrädare för lokala och regionala myndigheter i Georgien på ett så tidigt stadium som möjligt och tillsammans med företrädare för de centrala myndigheterna får möjlighet att delta i arbetet med de överenskommelser, rapporter och handlingsplaner som utarbetas inom ramen för de bilaterala förbindelserna mellan EU och Georgien, framför allt inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och förberedelserna för genomförandet av det nationella vägledande programmet.

25. Regionkommittén uppmanar den georgiska regeringen att utforma mekanismer för dialog och samråd med de lokala myndigheterna, arbetsmarknadsparterna och det civila samhället genom att involvera dem i EU:s samarbetsförfaranden.

26. Regionkommittén rekommenderar att de lokala och regionala myndigheterna involveras i projekten på de fyra viktiga områden som nämns i strategin för gränsöverskridande samarbete 2007–2013 (*Cross-border Cooperation Strategy Paper 2007-2013*):

— Ekonomisk och social utveckling.

— Miljöskydd, hälsoskydd och bekämpning av organiserad brottslighet.

— Gränstrafikfrågor.

— Kontakter mellan människor.

Regionkommittén anser att man bör agera inom ramen för mindre projekt, där de projekt prioriteras som syftar till att förbättra människors levnadsstandard.

27. Regionkommittén understryker de lokala icke-statliga organisationernas och de lokala mediernas roll när det handlar om att bevaka och kontrollera att de lokala myndigheterna fungerar som de ska, öppenheten i deras verksamhet och de verkliga resultaten av deras arbete. Medier och icke-statliga organisationer har också stor betydelse när det gäller att analysera lokalsamhällenas och de lokala myndigheternas konkreta problem och diskutera olika lösningar samt att genomföra dessa.

28. Regionkommittén anser att EU-institutionerna bör ge mer stöd till lokala icke-statliga organisationer och lokala medier i Georgien.

Prioriteringar för den regionala utvecklingen

29. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att kommissionen betraktar den regionala utvecklingen och stödet till jordbrukssektorn som ett så viktigt område att man bör fortsätta med eller till och med utöka hjälpen till Georgien inom ramen för det nationella vägledande programmet för åren 2011–2013.

30. Regionkommittén ställer sig positiv till att Georgien 2009 inrättade ett ministerium för regional utveckling och infrastruktur, som blivit en viktig partner för EU.

31. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att de georgiska myndigheterna gjort den regionala utvecklingen till en av sina politiska prioriteringar, i syfte att stärka Georgiens ekonomi. Kommittén uppskattar Georgiens insatser och framsteg på detta område. Samtidigt framhåller vi att det fortfarande finns oerhört mycket kvar att göra, särskilt när det gäller att utforma en metod som fungerar nedifrån-och-upp.

32. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att fortsätta med programmet "Ett Georgien utan fattigdom", som lanserades redan före kriget 2008, och att utveckla ett sjukförsäkringssystem för de allra fattigaste. Fattigdomen i Georgien är fortfarande ett allvarligt problem och EU bör bidra till att man hittar lösningar på detta problem.

33. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att med EU:s hjälp inleda en aktiv och beslutsam kamp mot arbetslösheten, som fortfarande är ett allvarligt problem, framför allt på landsbygden. Kommittén anser också att man bör skapa institut med uppgift att undersöka och bekämpa arbetslösheten. Man måste också lösa problemet med den bristande överensstämmelsen mellan befolkningens färdigheter och utbildning och de verkliga behoven på arbetsmarknaden.

34. Regionkommittén framhåller behovet av fortsatta reformer i och utveckling av det georgiska jordbruket. Kommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att komma överens om den slutgiltiga utformningen av strategin för jordbrukets utveckling i Georgien, att godkänna denna och att också öka de statliga investeringarna och dessutom uppmuntra privata investeringar i jordbrukssektorn. Detta är nödvändigt, framför allt eftersom de flesta människor i Georgien som befinner sig under fattigdomströskeln bor just på landsbygden.

35. Regionkommittén uppskattar Georgiens insatser för att höja kvaliteten på sina statistiska undersökningar, framför allt att landet antagit en ny lag om statistik. Enligt denna ska det inrättas en statistikbyrå. Kommittén anser att EU-institutionerna och medlemsstaterna bör stödja arbetet med att genomföra denna lagstiftning.

36. Regionkommittén uppmanar EU-institutionerna och EU:s medlemsstater att stödja Georgien i arbetet med att förbereda, genomföra och sammanställa resultaten av sina statistiska undersökningar. Utan detaljerade faktauppgifter om de enskilda regionerna kan man inte bedriva en effektiv regionalpolitik eller regional utveckling.

37. Regionkommittén anser att EU bör stödja arbetet med att utforma en plan för markanvändning i Georgien.

38. Regionkommittén noterar att frågan om miljöskydd har en mycket stor betydelse i Georgien. Naturresurserna – vattnet, skogarna, kusterna, bergen, luften m.m. – är enormt viktiga för landets ekonomi. Kommittén anser att Georgien bör fortsätta sitt arbete med miljöskyddsstrategi och miljölagstiftning. Kommittén anser att Georgien, med aktivt stöd från EU, bör utarbeta en politik för miljöskydd och hållbar utveckling i Georgien.

39. Regionkommittén noterar behovet av stöd till innovation inom georgisk vetenskap och ekonomi. Kommittén uppmanar EU-institutionerna att uppmärksamma denna fråga.

40. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att bedriva en konsekvent politik för att utveckla den lokala ekonomin och de små och medelstora företagen på regional nivå. Investeringar i lokal infrastruktur och lån till låg ränta kan vara till hjälp.

Regionalt samarbete

41. Regionkommittén noterar att det krävs regionalt och gränsöverskridande samarbete för att lösa gemensamma problem, t.ex. inom vattenförvaltning, bekämpning av organiserad brottslighet, transporter, utländska investeringar, energi, miljöskydd och klimatförändringar.

42. Regionkommittén uppmanar de lokala myndigheterna i Georgien att försöka stimulera samarbetet mellan de georgiska regionerna och att delta i internationella samarbetsnätverk. Kommittén anser att de centrala myndigheterna i samband med detta bör lösa frågan om landets territoriella indelning, regiondefinitionen och de regionala myndigheternas befogenheter.

43. Regionkommittén välkomnar genomförandet av den integrerade gränsförvaltningen i Sydkaukasien och den nya styrelsen för det regionala centrumet för miljön i Kaukasus. Kommittén anser att man bör fortsätta med det sydkaukasiska narkotikabekämpningsprogrammet. Alla dessa initiativ utgör tillsammans ett mycket viktigt instrument för att främja regionalt samarbete och stabilitet i Sydkaukasien.

44. Regionkommittén föreslår att man utarbetar en verkligt "territoriell" dimension i det östliga partnerskapet och uppmanar i samband med detta EU:s medlemsstater och partnerländer, däribland Georgien, att underteckna en multilateral överenskommelse som gör att europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) kan verka inom det östliga partnerskapet, bl.a. i Georgien. Dessa grupperingar kan bidra till att förstärka samarbetet och till att utveckla de gränsöverskridande förbindelserna samt underlätta utbyte av erfarenheter och människor mellan de lokala och regionala myndigheterna i Georgien och medlemsstaterna.

45. I enlighet med Europeiska kommissionens rekommendationer kommer Regionkommittén konsekvent att verka för att finna former för regelbunden dialog och närmare samarbete mellan regionala och lokala myndigheter i medlemsstaterna och de stater som ingår i det östliga partnerskapet, i första hand genom att organisera en årlig konferens med EU och de lokala och regionala myndigheterna i det östliga partnerskapet

46. Regionkommittén instämmer i kommissionens uppmaning att öka det multilaterala samarbetet som ett komplement till den nordliga dimensionen och Svartahavssynergin. Regionkommittén anser att man bör koppla samman de multilaterala initiativen inom ramen för den europeiska grannskaps- och partnerskapspolitiken, t.ex. Svartahavssynergin och det östliga partnerskapet, för att utveckla de bilaterala förbindelserna mellan EU och Georgien.

Den särskilda situationen i regioner med nationella minoriteter

47. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att de georgiska myndigheterna antagit en nationell integrationsstrategi, som har till uppgift att bland annat förbättra infrastrukturen i regioner med nationella minoriteter. Trots dessa ansträngningar noterar kommittén att integrationen av nationella minoriteter och deras rättigheter i Georgien fortfarande ger anledning till oro.

48. Regionkommittén välkomnar de georgiska myndigheternas insatser för att förbättra minoriteternas kunskaper i landets officiella språk och att läroböcker som ingår i den officiella läroplanen i Georgien nu översatts till minoritetsspråk. Detta är ett viktigt steg i riktning mot en standardiserad utbildning i hela landet. Georgien bör absolut fortsätta med och fördjupa åtgärderna på detta område, eftersom de bristfälliga kunskaperna i georgiska bland landets minoriteter fortfarande är en stor utmaning.

49. Regionkommittén anser att EU-institutionerna bör ägna särskild uppmärksamhet åt fall av diskriminering på grund av etnisk eller religiös tillhörighet i Georgien och att de på alla möjliga sätt (med bl.a. tekniskt stöd, expertstöd och ekonomiskt stöd) bör verka för rättsliga och institutionella lösningar i Georgien som leder till respekt för minoriteternas rättigheter och ökar deras integrering i samhället och som medborgare.

50. Regionkommittén anser att EU-institutionerna och andra internationella institutioner som ägnar sig åt georgiska frågor bör främja informationsarbetet för att öka den rättsliga, politiska och medborgerliga medvetenheten bland de nationella och religiösa minoriteterna i Georgien.

51. Regionkommittén uppmanar de centrala myndigheterna i Georgien att utarbeta lämpliga mekanismer för att förhindra att invånare som tillhör en minoritet utestängs från det sociala, politiska och offentliga livet i landet.

52. Regionkommittén uppmanar de georgiska myndigheterna att utarbeta en politisk strategi för att kunna identifiera minoriteternas verkliga problem och snabbt och effektivt lösa dem i aktivt samarbete med alla berörda aktörer: framför allt företrädare för centrala myndigheter, kommunala myndigheter och minoriteter samt organisationer inom det civila samhället, den privata sektorn, lokalsamhällen och internationella organisationer.

53. Regionkommittén framhåller den avgörande betydelsen av att det finns ett gemensamt ansvar och en samordning av myndigheternas, kommunernas och de icke-statliga organisationernas åtgärder för de etniska och religiösa minoriteterna i Georgien.

Den särskilda situationen i de konflikttrabbade regionerna

54. Regionkommittén ställer sig positiv till EU:s engagemang för att få ett slut på och undanröja effekterna av kriget mellan Ryssland och Georgien i augusti 2008 och till att EU inrättat Europeiska unionens övervakningsuppdrag i Georgien (EUMM) och efterkrigsstödet till Georgien.

55. Regionkommittén uppskattar och framhåller betydelsen av att EU tillsammans med FN och OSSE aktivt deltar i de s.k. Genève-samtalen, som inleddes 2008 som ett forum för dialog och konfliktlösning.

56. Regionkommittén välkomnar det fortsatta samarbetet mellan Nato och Georgien kring demokratiska, institutionella och försvarsrelaterade reformer, vars mål är att förbereda Georgien inför ett eventuellt medlemskap i alliansen och att uppnå ytterligare stabilitet i regionen.

57. Regionkommittén framhåller att EU fortfarande stöder Georgiens territoriella integritet och dess gränsers ocränkbarhet samt beslutsamt stöder fredlig konfliktlösning.

58. Regionkommittén anser att både EUMM och EU:s särskilda representant i Sydkaukasien bör fortsätta sin noggranna övervakning av händelseutvecklingen i de konflikttrabbade regionerna.

59. Regionkommittén uppmanar Ryssland att respektera villkoren i de överenskommelser om ett slut på konflikten som detta land undertecknade i augusti 2008 och dra tillbaka sina styrkor till de ställningar de hade före konflikten samt sluta vågra EUMM-tillträde till Abchaziens och Sydossetiens territorium.

60. Regionkommittén konstaterar med tillfredsställelse att de georgiska myndigheterna antagit och börjat genomföra en nationell strategi för internflyktingar för åren 2009–2012. Denna omfattar alla internflyktingar (*Internally Displaced People – IDP*).

61. Regionkommittén uppskattar det positiva steg som Georgiens regering tog när den i januari 2010 antog en nationell strategi för de ockuperade territorierna – "engagemang genom samarbete" – och planerna att ändra i lagstiftningen i de ockuperade områdena, som Europarådet framfört allvarliga invändningar mot.

62. Regionkommittén förespråkar beslutsamt ett fortsatt stöd till de regioner som drabbades av den senaste konflikten. Regionkommittén anser att nya medel framför allt bör användas för hjälp till flyktingar och internflyktingar, för återuppbyggnad av hus och infrastruktur, för stöd till dialog på lokal nivå och för förtroendeskapande åtgärder.

Avslutande kommentarer

63. Regionkommittén understryker att det gått knappt sex år sedan "rosenrevolutionen", som var startskottet för en period av förändringar och reformer i Georgien. Under dessa år har Georgien drabbats av krig och följderna av den ekonomiska världskrisen. Trots denna korta tid och de svårigheter som landet stött på har Georgien lyckats göra stora framsteg på vägen mot demokrati, marknadsekonomi och utveckling.

64. Regionkommittén framhåller den enorma betydelse som EU:s stöd har för det lokala självstyret och den regionala utvecklingen i Georgien, som ligger i en politiskt instabil region med frekventa maktskiften och där det sedan Sovjetunionens sammanbrott pågått minst ett dussintal väpnade konflikter eller pyrande konflikter. Georgien ligger i ett område med ovanligt stora etniska, språkliga, religiösa och historiska skillnader men hittills utan demokratiska traditioner av europeiskt slag. Investeringarna för att utveckla och stärka de lokala myndigheterna och självstyret och investeringarna i den regionala utvecklingen i Georgien är därför av grundläggande betydelse både för att förbättra livskvaliteten för landets medborgare och för landets demokratisering. Stödet bidrar också till att främja europeiska värderingar och till att bygga upp de georgiska medborgarnas förtroende för EU.

65. Regionkommittén påminner om att den politiska och ekonomiska utvecklingen i Georgien, som befinner sig i EU:s omedelbara närhet och i en strategisk region med tanke på transportlederna för energi och närheten till politiskt instabila regioner, är av central betydelse för EU. Att stödja Georgien i dess strävanden att närma sig EU bör vara en av EU:s prioriteringar.

Bryssel den 6 oktober 2010

*Regionkommitténs
ordförande*
Mercedes BRESSO

PRENUMERATIONSPRISER 2011 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 100 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på dvd	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	770 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på dvd	22 officiella EU-språk	400 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, dvd, 1 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	300 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig dvd med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Prenumerationer på olika tidskrifter, såsom *Europeiska unionens officiella tidning*, kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV